

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

G O A R S O ^{roman} W

gevin
network
emin bag

M A T I A S
F A L D B A K K E N

i y i k i k i t a p l a r v a r . . .

TİMAŞ YAYINLARI

İstanbul 2019

timas.com.tr

GARSON
Matias Faldbakken

Dünya Roman - Öykü

TİMAŞ YAYINLARI | 4580
Dünya Edebiyatı Dizisi | 59

EDİTÖR
Ayşe Tuba Ayman

KAPAK TASARIMI
Barış Şehri

İÇ TASARIM
Sefer Koçan

1. BASKI
Mayıs 2019, İstanbul

ISBN
ISBN: 978-605-08-2726-2

9 786050 827262

TİMAŞ YAYINLARI
Cağaloğlu, Alemdar Mahallesi,
Alayköşkü Caddesi, No: 5, Fatih/İstanbul
Telefon: (0212) 511 24 24

timas.com.tr
timas@timas.com.tr
   timasyayingrubu

Kültür Bakanlığı Yayıncılık
Sertifika No: 12364

BASKI VE CİLT
WPC Matbaacılık
Osmangazi Mah. Mehmet Deniz Kopuz Cad. No:17-1
Esenyurt / İstanbul
Telefon: (0212) 886 83 30
Matbaa Sertifika No: 35428

N
NORLA
ALTERNATİF YAYINLAMA

Bu kitap NORLA çeviri desteği ile yayımlanmıştır.

YAYIN HAKLARI

© *The Hills* orijinal adıyla yayımlanan ve Salomonsson Agency tarafından temsil edilen bu kitabın Türkiye'deki yayın hakları Timaş Basım Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi'ne aittir. İzinsiz yayınlanamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

G A R S O N

roman

hevi
meket
emin bag

M A T I A S
F A L D B A K E N

MATIAS FALDBAKKEN

1973 yılında dünyaya gelen Matias Faldbakken, Norveç'in eleştirel beğeni toplayan görsel sanatçı ve yazarlarından biridir. Paula Cooper Galerisi (New York), Simon Lee Galerisi (Londra), Galerie Eva Presenhuber (Zürih), Galerie NEU (Berlin) ve Standart (Oslo) gibi dünyanın en önemli çağdaş sanat galerileri tarafından temsil edilmektedir. Kendi adıyla yayımladığı ilk romanı olan *Garson (Hills)* Brage Ödülü'nün finalistleri arasına girmiş ve yayımlandığı ülkelerde dünya çapında övgülerle karşılanmıştır.

Ida'ya...

BİRİNCİ BÖLÜM

Korkak bir köpek asla şişmanlamaz.

—Norveç atasözü

HINZIR

Hills restoranı domuzun domuz hınzırın da hınzır olduğu zamandan kalma, der hep Bizim Şef Garson; başka bir deyişle kökü 1800'lerin ortalarına dayanıyor. Üstümde garson üniformamla ben de tam burada dikilmiş duruyorum, bundan yüz-yüz elli yıl önce de olsa yine aynen böyle dururdum. Oysa yetişkin insanlar her gün aşırı uç şeyler yapıyor, ama ben öyle değilim.

Ben bekliyorum. Memnun ediyorum. Masaların etrafında dolaşıp sipariş alıyorum, bardakları dolduruyorum, boşları kaldırıyorum. Hills, insanların geleneksel açıdan zengin bir ortamda tıka basa doymasını mümkün kılıyor. Burada herkes istediğı gibi keyfine bakabilir ama nerede olduğunu unutacak kadar da değil. Birkaç ileri gelen dışındaki çoğı müşteri mekânı kendi oturma odasıymış gibi kullanıyor. Müdavimlerimizden biri olan Hınzır, ismiyle müsemma, hafta içi her gün bir buçukta cam kenarındaki on numaralı masaya gelip oturur. Normalde çok dakiktir fakat an itibariyle saat 13.41 olduğı halde henüz ortalarda görünmüş değil. Girişte bir tur atıyorum, Hınzır yok. Vestiyer görevlisi Pedersen başını kâğıtlardan kaldırıp bakıyor. Pedersen'in yeri ayrı; hani derler ya, her şeyi görmüş geçirmiş bir adam. Gelen misafir üstünde (ceket, mont, çanta, şemsiye) ne varsa ona

verip karşılığında bir fiş alır, o fişi daha sonra çıkarken bir iki bozuklukla birlikte geri verip eşyalarına tekrar kavuşur. Kendisi bu işlemi onca yıldır ölçülü bir duygu ve gururla yapıp duruyor; işinde de gayet iyi. Hills çalışanları olarak hepimiz işimize özen gösteririz. Burası özenli bir yer. Özen ve ilgi daima el ele, kol koladır; sizi temin edebilirim.

Öğle yemeği başlamak üzere, salon üst-orta sınıfla dolu: İpeksi tenler, yumuşacık konuşmalar, zarif kıyafetler... Girişte bir sıra mermer başlı klasik kafe masası var. O bölgede akustik daha keskin. Salonun iç kısımlarına doğru olan masalarsa masa örtüleriyle kaplı. Bir tıngırtı duyuluyor ama ses kısık. Çatal kaşık bıçaklar porselenlerin etrafında dönüyor ve ağızlara götürülüyor. Dişler çiğniyor, gırtlaklar kalkıp iniyor... ve yutuş! Burada her şey yemekle ilgili, ben de bunu kolaylaştırıyorum. Yeme kısmında bizzat rol almıyorum hiç. Yemeğin yenişini gözlemliyorum. Ağzınızda lezzet şölenine dönüşen esaslı bir keçi peynirini mideye indirmekle başka birinin dudaklarının bunu yapışını izlemek arasında ciddi anlamda fark var doğrusu. Masayı mümkün olduğunca kalabalık tutarım, kıta tarzı. Çok fazla yer olmasa da ben bir yolunu bulup ekstra bardaklar, yan tabaklar ve fazladan bir şişe koymasını bilirim. Daha zengin hissettiriyor.

Avize öyle çok büyük değil, yem torbası kadar bir şey ama fazlasıyla ağır ve salonun ortasında yer alan yuvarlak masanın üstündeki kubbeli alçak tavandan kristal bir çuval gibi sarkıyor. Yerlerde iç içe geçmiş çemberlerden oluşan desenleri artık iyice ezilip silinmiş mozaik döşemeler var. Bütün ahşap işlemler taş gibi, koyu renkli ve aşınmış. Salonda bulunan

her iki büyük ayna da göz kamaştırıcı. Arka kısımlarındaki yansıtıcı sırrının yer yer çatlamış olması onlara hoş bir eskitme havası veriyor. Aynaların etrafındaki yeni moda-vari meşe çerçeveler 1901'de takılmış. Bunu bana Bar Sorumlusu söylemişti, tahtaların Ekeberg'den aşağı Fritz Thaulow'un bizzat kendi atıyla nasıl sürüklendiğini de detaylı bir şekilde anlatmıştı. Bar Sorumlusu bu restoranın hafızasıdır; akademisyene benzeyen bir yüzü var ama akademisyen olmak için biraz fazla neşeli bir kadın. Gözünden de hiçbir şey kaçmaz.

Hills'i, Viyana kafelerine benzetmek mümkün ama burası Viyana değil. *Büyük Avrupa'nın* bir parçası gibi görünüyor olsa da bu kıtada bulabileceğiniz ihtişamın ruhuna uymayacak kadar dökük ve pasaklı bir yer. Bu kuruluş, bu tesis, neredeyse yüz elli yıldan beri Hills diye adlandırılıyor. Bu isim 1846 yılında burada bir giyim kuşam mağazası işletmiş olan Hill ailesinden geliyor. Bar sorumlusu tüm konuya hâkim: Aslen Windsorlu bir İngiliz olan aile reisi ünlü ve zavallı zengin züppe Benjamin Hill, aile mirasının üçte ikisini kumarda kaybedip feci bir iflasa doğru sürüklenmiş ve sonunda da intihara teşebbüs edip sakat kalmış. Mekânı devralan girişimci de *La Grenade* adında bir restoran açmış fakat ön cephenin büyük bir kısmını kaplayan eski dükkânın orijinal mozaik camlı tabelası o kadar gösterişli ve süslüymüş, o kadar sağlam monteliymiş ki adam onu olduğu gibi bırakmış;;dolayısıyla mekân da tahmin edeceğiniz üzere Hills diye nam salmış. Benjamin Hill'in gayretli oğlu da nihayetinde tesisi geri almış ve işin başına geçip aile ismini yeniden diriltmiş. Hills o günden bugüne hâlâ ailenin kontrolünde.

Restoran girişinde kirişe monteli eğik bir pirinç borudan sarkan ve sıcaklığın dışarı sızmasını engelleyen iki kalın perde var; yıpranıp aşınmasınlar diye ikisi de kenarlarından deriyle dikilmiş. Bu perdelerin arasından, yani Hills'in kapısından ya da tabiri caizse podyumdan gülümseyerek ve başını sallayarak nihayet Hıncır içeri giriyor. Neredeyse ikiye on var, 'mazeret görülebilir'in eşiğinde yani. Ben ne başımı sallıyorum ne de gülümsemesine karşılık veriyorum. Yapı olarak ne gülümserim ne de baş sallayım. Bir garsonun asli görevini yerine getirmek için fazla çaba sarf etmeme gerek yok, misafire boş ama nazik bir yüzle bakınmam yeterli. İfade-siz yüz, işin en mühim kısmı.

"Gecikme için affedersiniz," diyor Hıncır özür diler gibi, homurtuyla değil de adeta kişnercesine gülerek. Hani eşeğin çıkardığı sese ne deniyordu? Anırmak mı? İşte Hıncır da sık sık yaptığı gibi yine tiz bir anırtıyla kıkırdıyor. Hıncır'ın hep bir eşek olduğunu düşünmüşümdür, mecazi anlamda tabii; ama Avrupa mitolojisi ve edebiyatındaki eşek gibi düşünün, –Antik Yunan'daki inatçı ve aptal eşek değil de İncil'deki güvenilir ve sadık olan eşek yani. Şu an hiç de güvenilir değil gerçi.

"Bugün kaç kişiyiz?"

"Ben de dahil dört," diyor Hıncır.

"Diğerleri yolda mı?"

"Öyle zannediyorum."

Giyinmenin birçok yolu var. Hıncır da makul olan yegâne yolu seçmiş: Kusursuz olanı. Sürekli yeni takım elbiseler giyiyor; üzerindikilerin kesimine, dikişine ve kalitesine

bakılacak olursa onları Savile Row'daki ya da oralarda bir yerdeki terzilerden ediniyor olsa gerek. Altmış yaşını henüz aştığını ve böylesi bir günlük gardıroba sahip olduğunu düşünecek olursak her anlamda zarif bir şahsiyet ve örnek bir misafir olduğunu söyleyebiliriz. Hınzır, Hills'in müşteri portföyünün temsili için biçilmiş kaftan. Kendisine bu yüzden birkaç ziyaretçi getirme, geç kalma, masa adabını aşma filan gibi konularda esneklik tanıyoruz. Bunlar çok sık da olmuyor zaten. Hınzır zengin biri, orası kesin; fakat öte yandan içine kapanık bir tarafı da var. Düzenli bir şekilde fazla patırtı yapmadan yeni tanıdıklarını ve ahbablarını Hills'e getiriyor; genelde öğle yemeği için, bazen de akşam yemeğine, ama her zaman nazik, her zaman iyi giyimli ve tavırlarındaki o kusursuzlukla.

"Her zamanki pencere önü masasını ayarladık," diyorum dört menü kapıp elimi uzatarak onu salona buyur ederken. Mükemmel bir zamanlamayla sandalyesini çekiyorum ve kalıp cümlemi tekrar ediyorum: "Beklerken maden suyu arzu eder misiniz?"

"Evet, lütfen."

Arkasını dönüyor ve sandalyeyi nazikçe dizlerinin altındaki boşluğa itmeme müsaade ediyor. Hınzır'ın haftada bir kırparak kısalttığı grili beyazlı kalın bir yelesi var. Yirmili yaşlarında Paris'te kariyer yaparken yelesi griye çalmaya başlayınca kendisine *Le Gris* lakabı takılmış, tabii Norveç'e döndüğünde bu lakap hemen *Grisen* –Hınzır– oluvermiş. Kaşları hâlâ koyu olduğu için ona zekice bir görünüm veriyor, tıpkı Castelli gibi; biraz da kurtumsu bir görünüm, Scorsese gibi.

BLAISE

Restoranın piyanisti İhtiyar Johansen asma kattaki kuyruklu piyanonun başında oturmuş kubbeli tavana ve sol yanındaki boş havaya bakıyor. Papa-vari kısa ve küt parmakları tuşlar üzerinde hafif adımlarla ve belli bir tecrübe birikimiyle dans ederek zar zor işitilen hatasız melodiler çıkarıyor. Tafel müziği¹ mi yoksa bu? En büyük bestekârları seçiyor bizim Johansen ama işte yine de tafel. Notalar dört bir yanına dağılırken gözleri de ara ara aşağı doğru kayıp restoranı süzüyor. İhtiyar ve bitap Johansen. Baş omuzlarına doğru düşüyor ve bir an için uykuya dalmış gibi görünüyor fakat sonra salınarak eski duruşuna geri dönüyor ve gözleri kırprışarak açılıyor. Bu şekilde saatlerce devam ediyor. Bir buçuk nesildir burada ve misafirler için her gün asma kat denen o orta tavanda başını bir o yana bir bu yana sallayarak tek seferde dur durak bilmeden ardı ardına hoş müzikler çalıyor. Farklı saatlerde geldiğimiz için onunla pek konuşmuyoruz, fakat herkes çok ince bir mizah anlayışı olduğunu söylüyor. Salonun ortasındaki iki sütün arasında yer alan alçak bir rafta düzgün kıvrımlarla istiflenmiş halde peçeteler var. Rafın üst kısmındaki *art nouveau* tarzı cam bölme de sekiz ve on iki numaralı masalar arasında tampon görevi görüyor. Elimde iş olmadığı zaman genelde peçete rafına gidip

1 Ziyafetlerde çalınan müzik. (ç.n.)

camın arkasında durarak peçeteleri bir kez daha katlayıp düzleştiririm. Şu yeni gelen Vanessa biraz dikkatsiz bir tip. Peçetelerdeki Hills logosunun sağ üst köşeye geldiğinden emin olmam gerekiyor.

“Beyaz Burgonyanız var mı bugün?” diyor Hınzır.

“Elbette.”

Cevabını zaten bildiğim bir sonraki soruyu sormadan önce iki yudumluk bekliyorum.

“Kadehte mi yoksa şişe mi alıyoruz?”

Hınzır bir düşünüyor.

“Aslında, şişe alalım hadi.”

Birden ayağa kalkıyor, sandalyesini son anda zar zor geri çekebiliyorum. Masaların arasından yaklaşan hoş bir çiftte ellerini uzatıyor.

“Blaise!” diyor Hınzır coşkuyla. Sonra da ilgiyle, “Katharina,” diye ekliyor.

Blaise Engelbert, Katharina’nın kocası; Katharina da Blaise’in karısı. Hınzır’la sık sık buluşup görüşüyorlar, özellikle de Blaise daha sık görüşüyor. Blaise ve karısı birbirlerinin olgun halleriyle evlenmişler, der hep bizim Bar Sorumlusu; zira yaşlı halleri demek haksızlık olabilir, diye de ekler. Oslo cemiyeti (o da neyse artık) etrafında kendi kendilerine dolanıp durduktan sonra birbirlerini bulmuşlar ve şu an, Bar Sorumlusu söyledi bunu da, hayatta birlikte oldukları en yaşlı kişiyle beraberler.

Katharina öne geçiyor ve bir ayağını öbürünün önüne koyarak kırk üç-kırk beş yıllık bakımlı görüntüsünü kararlı bir

şekilde Hınzır'a doğru yönlendiriyor. Onun hemen ardından üstüne yedi yıl daha ekleyerek gelen Blaise ise Hınzır'ınkiyle eşit düzeyde dikiş kalitesine sahip, hatta belki bir tık daha üst düzey, gri bir takım giyiyor. Blaise'in boynunda enfes bir kravat, yüzünde de coşkulu bir sevinç var. "İncelik" kelimesi daima bu adamın etrafında dönüp duruyor gibi. Onların arkasından parmak uçlarıma basa basa gidip sandalyelerini çekiyorum ve kadehlerine su ile şarap arzu ettiklerini teyit ediyorum.

Menü Fransız görünümlü ve Bodoni harf tipinde yumuşak aralıklarla zarif bir şekilde yazılı. Yoğun içeriğindeki iki sayfanın üzerinde yazan bazı kelimeler şöyle: *Çıtır, pisi balığı, oğlak, rokfor, kimyon, profiterol, yer elması, turta, bouillabaisse*,² *kalamar, havyar, hurma, döş, ezme ve minke*. Müşteriler bunların herhangi birini ya da daha fazlasını işaret edebilir, şef ve onun yardımcıları da bilgi ve becerilerine dayanarak istenileni hazırlar, ben veya mesela Vanessa da tabakları getirdikten sonra konuklar onları parça parça ağızlarına atar. Ah bir de trüf mantarı var tabii. Trüf çok önemli.

Hırsları yüzünden yeteneği tökezleyen ve narin görüntüsünün üstünde kısa, erkeksi bir saç stili olan yeni garson kız Vanessa masa örtülerini düzeltirken ben de salonda tur atarak oradan oraya bardak alıp koyuyorum. Son günlerde kalpazanlıkla suçlanan zavallı aktör kadehini bir kere daha doldurtuyor, şimdiden gözleri kaymaya başladı bile. Hınzır'a eşlik edenler bir-iki dakika menüye baktıktan sonra ben de dönüp onlara su dolduruyorum. Daha sormaya fırsat bulamadan Blaise beyaz Burgonya'yı kaba bir şekilde reddediyor ve birkaç koca yudum su içiyor. Bardağını hemen

2 Fransız usulü balık çorbası. (ç.n.)

geri dolduruyorum. Ardından şarabı da doldurabileceğimi ima eden bir el işareti yapıyor. Her dolduruşta son damlayı yakalamak için şişeyi saat yönünde döndürüyorum. Zarifçe Hınzır'ın omzuna doğru eğiliyorum ve nazikçe dördüncü bir son kişiyi bekleyip beklemediğimizi soruyorum. Hınzır saatine bakıyor.

“Ondan haberi olan var mı? Saat 14.03. Yarım saat geçti.”

Blaise ve karısı kafalarını sallıyor.

“Kesin gelecek miydi?” diyor Blaise.

“Tabii ki,” diyor Hınzır. “Kesinlikle.”

Blaise'in başının dikdörtgen şekilli arka kısmı genç bir insanı andırıyor. Boynunu dikleştiriyor ve girişe doğru göz atıyor. Klasik ve düz olan saç çizgisi çene çizgisiyle uyum içinde. Saçı şakaklarından kulağına doğru inerken, burnunun ve kaşının eğimiyle elmacık kemiklerinin kavisi de tatlı bir ritimle ona eşlik ediyor. Boynu yaşına göre çocuksu görünüyor, gözleri de fıldır fıldır. Çok zarif bir şekilde kıvrılan gömleğinin yakası boyun derisinden rahat bir altı-yedi milimetre ötede duruyor. Blaise atletik ama yapılı değil; sert ama haşın değil. Neredeyse fısıldar gibi konuştuğu için Katharina ve Hınzır onu duymak için öne eğiliyor. Blaise'in sıra dışı bir sesi var. Yakışıklı ve fiyakalı erkeklerin çoğunda olduğu gibi iddialı bir tok ses beklerken, ondan sert, otoriter ama sevecen, hatta neredeyse duygusal bir ses çıkıyor.

“Biraz daha beklemek ister misiniz?” diyorum ısrarcı görünmeden.

Hınzır saati bir kez daha kontrol ederken Blaise de sol kolunu kaldırarak kendi kol saatini silkiyor. Markasının A. Lange & Söhne olduğu anlaşılıyor; *Grand Lange I* modeli

mi yoksa? Vay canına! Blaise denen bu adamda bir dalavere var ama neyse.

“Siparişleri alabilirsin artık, sonradan gelecek olan da...” diyor Hınzır ve önce bir eliyle sonra da diğeriyle jestler yaparak kadının geldiği zaman sipariş verebileceğini ima ediyor. Dikkatimi Blaise’in karısına yönelterek başlamasını bekliyorum. Katharina içinde *Monte Enebro* keçi peyniri, çerez, çekirdek ve çarkıfelek sosu olan bir karışık salata tercih ediyor.

“Ekstra çerez ve çekirdek de alabilir miyim?” diye soruyor.

“Ekstra çerez ve çekirdek,” diyorum.

Blaise iki kere fikrini değiştirdikten sonra kremalı taze soğanlı arpa şehriye almaya karar veriyor. Onun bu kararsızlığı Hınzır’ın oldukça sinirlerine dokunmuş gibi görünüyor, —tabii bunu ben anlıyorum, Blaise değil. Hınzır’a dönüyorum. Sıra onda. Acele etmiyor.

“Esmer Valdres alabalığı,” diyor.

“Evet?”

“Yanında ne tür bir kraker geliyor?”

“Hemsedal’dan gelen bir krakerimiz var.”

“Pekâlâ.”

“Yanına gidebilecek harika bir ekşi krema sosumuz da var,” diyorum kanca gibi yaptığım işaret parmağımı aşağı doğru sarkıtıp “sosu” canlandırmaya çalışarak. Ne yapıyorum yahu?

“Teşekkürler ama kalsın. Sos istemiyorum. Alabalığı deneyeceğim.”

“Fevkalade.”

DUVARLAR

Hills restoranının duvarlarını süsleyen portrelerin, çizimlerin ve tabloların altında uzanan alt duvar kaplamasına yıllardır çeşit çeşit çıkartmalar yapıştırılıyor. Buna müsaade ediyoruz. Her zaman böyle olageldi. Gerçi nedense yapıştırma işi şimdilerde son buldu gibi ama tek tük de olsa arada sırada yeni bir çıkartma çıkıveriyor. Yapıştırmaya ne zaman başlanıldığı net bilinmiyor ancak 20'lerde buraya sıkça uğrayan bazı avangartların, salonun öbür ucundaki masada düzenli olarak yemek yiyen zengin bir adamla alay etmek için başlattığı yönünde dedikodular var. Bu şakaların içeriğini bugünkü gözle görmek pek kolay değil fakat alt kaplama, duvar dibindeki süpürgeliğe kadar Bay Grosch denen bu finansçıyla alakalı sararmış eski gazete parçalarıyla dolu. Avangartlar gazetelerden uzunlamasına sütunlar kesip tutkalla duvarın en alt kısmına genellikle dikey şekilde yapıştırmış; bunlar Bay Grosch'a yapılan jestlermiş, ama kibirli jestler. Daha sonraları süpürgelikten yukarılara doğru tırmanmaya başlayan bu alelade kupürler, 30'lu ve 40'lı yıllarda yerini el ilanlarına, küçük broşürlere ve daha çok politik içerikli bildirilere bıraktıktan sonra 60'lı ve 70'li yıllarda da reklam çıkartmalarıyla örtünmüş; en başta şu eski STP ve Gulf markalarının simgeleri, sonra Castrol ve RFI logoları, onun ardından da futbol takımlarının ve

kürek kulüplerinin amblemleri filan derken alt duvar kaplamasında artık bir karmaşa hâkim. Kaplamanın profilini çıkaracak olsanız mesela önceki bohem hayat tarzından spor ve ticarete evrilen; artık neredeyse parşömene benzeyecek kadar sararmış en eski, en sert kâğıt parçalarından dıştaki daha yeni çıkartmalara uzanan bir arkeoloji yürütmeniz mümkün. Çıkartmaların arasından ufak tefek görülebilen duvar kaplamasının kendisi de karanlık, mat ve siyah, hem de neredeyse mutfak ocağının üstündeki tavan kadar siyah. İkisinin arasında sanki bir boşluk var gibi. Çıkartmaların nerede bitip duvar kaplamasının nerede başladığını, yani Hills'in nerede başlayıp nerede bittiğini görmek çok zor; bu biraz da duvarı bir salonun, bir yerin, bir kurumun başlangıcı mı yoksa sonu mu olarak gördüğünüze bağlı. Avrupa'nın çok daha iyi günler görmüş olduğu kesin. İnsan Avrupa'dan çıkmış en iyi projenin *Büyük Avrupa* olduğunu düşünmeden edemiyor.

Duvar kaplamasının üst tarafına kat kat vurulmuş parlak bej boya (yoksa vernik mi?) yüzünden, çok affedersiniz ama, ishal rengine dönmüş duvara tablolar, çizimler ve tek tük kolajlar sıkış tıkış yerleştirilmiş durumda. Sanat yıllar boyunca "birikip durmuş" burada, yani Hills'teki koleksiyonu ulusal anlamda kayda değer olarak tanımlamaktan başka şansımız yok. Duvarlardan birinde bir Revold asılı, birinde de Per Krohg; beş numaralı masanın orada küçük bir Oda Krohg eskizi bile var. 90'larda Hills'in içindeki ortam ve korurnayla ilgili çok tartışma oldu fakat aile üyeleri restorana bağışlanan resimlerin orada kalması konusunda daima çok ciddi bir ısrar gösterdi. Sigara yasağından beri

artık daha kolay oluyor fakat bazı eski tablolar neredeyse taba rengini almış durumda.

İster inanın ister inanmayın ama altı numaralı masanın yukarısında küçük bir Kübist dönem öncesi Braque yağlı boya manzarası asılı. Paravanın orada da tebeşirle yapılmış birinci sınıf bir Léger var. Sağ tarafta barın üstünde çirkin bir keresteyle çerçevelenmiş olan basit Schwitters kolajıysa bizzat Schwitters tarafından 34 ya da 35'te Hjertoya'dan başkente yolculuk ettiği esnada bağışlandı. Salonun en uç kısmında Gunner S.'nin iki şık grafik baskısı asılı, ayrıca bir tane de asma katın altında var. Büyük küçük bütün eserler yan yana asılmış, hepsi birbirine karışmış. Hills'te eserlerin "tekrar asılması" gibi bir şey mevzu bahis olmaz, daha ziyade asılmış ve öyle kalmıştır. Hâlâ daha da asmaya devam ediliyor. Modern sanat eserleri, eskilerin arasındaki boş yerlere sıkıştırılıyor. Eski ile yeni, temiz ile tozlu yan yana. Nitelikler arasında ciddi farklar var. Anders Svor'un elinden çıkmış 15'e 20 boyutlarında bir karakalem taslakla Ed Ruscha'ya ait eski bir polaroid ve tipik olmayan bir Cosima von Bonin frotajı bir arada çerçevelenmiş. Vladimir Putin'i lemur olarak resmeden bir Finn Graff karikatürü de vasat bir Kippenberger kartpostalına temas ediyor. Çıkartmaların olduğu kaplamaya kadar duvarın altı da üstü de baştan aşağı hep böyle. Evet bu arada, Kippenberger dedim. Orada bir Kippenberger var. Bir Valie Export fotoğrafı var. Alacalı ama küçük ve güzel bir Shearer tablosunda da dağ eteğinde durmuş önündeki dağlara bakan bir metalci görünüyor.

Hills'teki bu sanat koleksiyonuyla alakalı olarak bir diğ er m udavimimiz Tom Sellers giriyor sahneye bu noktada. Tom Sellers, H inzir'ın tam zıttı. Sellers doğ ru zamanda D usseldorf ve Cologne'deydi (yani doğ ru yerde), bu sayede de Kippenberger'i çevreleyen ortamda bir figür haline geldiğini söylüyorlar. Sellers bunu hep ink ar etmiştir, zira bu tarz Kippenberger bağlantıları iki ucu sivri değneğe benzer. Sellers'ın hiçbir zaman ressam olmadı, bu hiç ilgisini çekmedi. Fakat "Kippenberger'i çevreleyen" "ortamda" "figür" haline gelen herkes gibi oranın atmosferinden izler taşıyor; ayrıca ortamdaki diğ er figürlerden de tanıdığı olduğu kesin –bu da demek oluyor ki birçok insanın aksine şu ya da bu esere erişme şansı var. Son on beş-yirmi yıl içinde bağışlanan en iyi eserlerin çoğu Tom Sellers sayesinde burada asılı duruyor. Barın  teki ucununda asılı duran Werner T bke'nin sade ve küçük ayak çizimini bize veren de odur. En son zaferiye Victor Hugo'nun Rhine Vadisi'ndeki bir kalenin üzerinde duran altpotu resmettiği minik suluboyasıydı; resim is, kahve ve kömür tozuyla yapılmış: Hugo'nun çizimlerinde tipik olarak kullandığı boyalar. Yaptığı bağışlar vesilesiyle Sellers burada kayda değer bir saygınlık kazandı. Yine de katkılarının hep bir yan etkisi, bir yükü, bir aması oluyor tabii –bir la kalık, adapsızlık, afacanlık ilavesi. Fakat Hills'te buna da yer var. Bizler burada müsamahalı olmalıyız, der Genel Müdürümüz M. Hill.

Duvarlarda bir de eski m davimlerimizin portreleri var. Bunun için önemli bir (finansal, kültürel ya da akademik) şahsiyete sahip olmanıza ilaveten bir de burası için zaman ve epey para harcamanız gerekiyor. Mesela aktör (  km ş, iflas

etmiş bir tip) portre için henüz kalifiye olamadı; kalpazanlık skandalından sonra aldığı cezaları da hesaba katınca insanlar ileriki zamanlarda daha ne kadar harcayabileceğini sorguluyor. Hınzır'ın portresinin yokluğu da hissediliyor ama başka sebeplerden ötürü; Genel Müdürümüz bir portre zamanının gelmiş olabileceğini ileri sürdüğünde kendisi kibarca hayır çekmiş. Hınzır'ın zevki iyidir. Sanatla da oldukça ilgilidir. Dedikodulara göre evinde muhteşem bir Kittelsen varmış. “Sen de biliyorsun,” demiş Hınzır bizim Genel Müdür’e, Bar Sorumlusu’nun dediğine göre, “benim gibi yıllarca Carl Larsson’un kuru kazılarını inceledikten sonra, yani, işini bilen bir portre ressamı bulmak... takdir edersin işte. Ne bileyim... özellikle de bugünlerde. Ama teşekkür ederim.”

GENÇ HANIM

Hınzır'ın yemeğini getirdiğimde geç kalan kişinin hâlâ gelmediğini görüyorum.

“Rica etsem acaba arkadaşımız vestiyere giriş yapmış mı diye bir kontrol etmeniz mümkün mü? Genç bir kız... yani bir hanımefendi,” diyor sessizce.

“Elbette,” diyorum.

Hınzır telefonunu çıkarıyor ve bana kızın bir resmini gösteriyor. Bu nasıl bir zevksizlik böyle? Hınzır'a hiç yakışmamış. Vestiyerde küçük bir kuyruk var. Hepsi yaşlı ve erkek. Kime baktığımı bilmiyorum ama tanımlama “genç” ve “kız... yani hanımefendi” şeklinde olduğuna göre pek hayra alamet değil. İhtiyar Pedersen'e ceket üstüne ceket veriyorlar.

“Graham'la buluşacak kimse var mı burada acaba?” diye soruyorum. Dördü tepki vermiyor, biriye kafasını sallıyor. Pedersen'e soruyorum ama o da kimseyi görmemiş. Dışarı çıkıp sokağa iniyorum ve önce tramvay durağına doğru, sonra da aşağıdaki Meclis yönüne doğru bakıyorum. Gözlerim Dul Knipschild'ın bir keresinde sektiği şu “samba çukuru” denen yerdeki küçük boşluğa takılıyor. Kadıncağız oradan geçerken sendelemiş ve düşmemek için kollarını bir o yana bir bu yana sallayarak kocaman bir adım atmak zorunda kalmıştı, samba çukuru ismi oradan geliyor; bütün restoran çalışanları

bu olaya şahit olmuştu. Kasım ayının sonlarındayız, pırıl pırıl bir gün olmasına rağmen benim pek içimi açmıyor. Alışkanlık bir şeylerin doğasının üstüne örtülen battaniye gibidir derler. Parıldayan sonbahar güneşine rağmen şehir renksiz, hep aynı, sıkıcı.

“Onu göremedim.”

“Hımm.”

Hıncır kendisine beyaz Burgonya’dan aheste bir yudum bahşediyor. Blaise’in gözleri ona kilitlenmiş halde.

“Başka bir isteğiniz olursa buradayım,” diyorum.

Burada çalıştığım on üç yıl boyunca Hıncır’ın yanında asabi ya da nezaketsiz hiç kimseyi görmedim, fakat Blaise şu an Hıncır’la sert bir tonda konuşuyor.

Hıncır ise –ki kendisi hiçbir şekilde yumuşak başlı ya da zayıf olarak tarif edilemez– özür diler gibi bir sürü jest yapıp duruyor. En sonunda, 14.22’de, Blaise yerinden öyle haşın bir edayla kalkıyor ki sandalyesi yere yuvarlanıyor, keten mendilini de masaya fırlatıp çıkışa doğru iş adamı gibi sert adımlarla yürümeye başlıyor. Olanları gördü mü diye Bar Sorumlusu’na bakıyorum –her zamanki gibi görmüş tabii ki– hemen ileri atılıp haddimi aşarak ellerimi hafif sinirlenmiş olan Hıncır’ın kürek kemiklerinin arasına koyuyorum. Hâlâ oturmakta olan Katharina ise çerez ve çekirdeklerinden biraz daha aldıktan sonra mekanik bir şekilde eşyalarını el çantasına geri koyarak sessizce kalkıyor.

“Her şey yolunda mı acaba?”

“Kesinlikle,” diyor Hıncır.

“Başka bir şey ister miydiniz?”

“Hayır, teşekkürler. Hesabı alayım.”

Hinzır bir tomar para çıkarıyor ve Vanessa masayı temizliyor ama biraz fazla erken, biraz da fazla heyecanlı. Üçü de yemeğini yememiş, beyaz Burgonya çöpe dökülmek zorunda kalacak, şişenin yarısı hâlâ altın sarısı damlalarla dolu. Bu işi üstleniyorum, beyaz Burgonya’yı giderden aşağı dökmekten memnuniyet duyarım. Aloxe-Corton’dan üzümlerin suyu kanalizasyona doğru yok oluyor. Pofuduk ellerinden birini öbürünün üstüne koymuş bir şekilde hâlâ yerinde oturan Hinzır, zaten bana geri vereceği para üstünü yine de ona getirmemi bekliyor; ben de para üstü tabağını bana doğru iterek “bu sende kalsın” demek suretiyle gerçekleştireceği küçük ritüelini yapmasına izin veriyorum, ardından çok çok teşekkür edeceğim bu bahşış, yani *trinkgeld* genellikle biz garsonların mesai sonunda bir şeyler içmek için kullandığı paradır. Gerçi ben çok içmem, zira mesaim uzar da uzar. Hinzır pantolonunun bacaklarından birini silkeliyor ve sırtını hafifçe eğerek dışarı çıkıyor.

“Hinzır’a posta koyulması pek görülmüş şey değil,” diyor Bar Sorumlusu.

“Dünya hali,” diyorum.

“Her şeyin bir ilki vardır.”

“İlkleri hiç sevmem.”

Tam o sırada adeta içine doğmuş gibi Şef Garson çıkageliyor. Ne zaman bir bela kokusu yayılsa hep böyle ortaya çıkıverir. “Neler oluyor?” diye soruyor. Şimdi burnunu sokacak. Olaya hâkim olmak zorunda. Kendini mekânın sahibi sanıyor;

ondan önce babası, babasından önce de onun babası burada şef garson olduğu için herhalde. Tarafsız bir yüz ifadesiyle ona doğruyu söylüyorum, yani bilemediğimi. Uzunca bir süre bana dik dik bakıyor ve her zamanki gibi o koca yüzünü yavaşça yüzüme yaklaştırıyor. Genel olarak, bir çocuğun yüzü saf, yuvarlak bir yüzeydir ve sembolik özellikler taşır: Gözler ve ağız. Gözler ve ağız bir çocuk yüzünün en belirgin kısımlarıdır. Gözler ve ağız büyüleyici güzelliğin kaynağı, iletişimin ara yüzü olabilir; onlarda belirsizliği, neşeyi ve kederi okuyabilirsiniz. Fakat yaş ilerledikçe yüzde ağır basan şey yüzün bizzat kendisi oluverir. Gözler ve ağız yüzün kendisi tarafından arka plana atılır. Şef Garson'un yüzü de bu "yüz zaferinin" harika bir örneği. Gözleri eminim zamanın bir noktasında pırıl pırıl parlıyordu ama şu an çökük ve renksiz olduğu kadar, suratının toplam yüzeyine oranla acayip bir şekilde küçük de. Altlarındaki torbalar da en az gözleri kadar söz hakkına sahip gibi duruyor. Gençken ifadelerin büyük çoğunluğundan sorumlu olan gözleri ve ağzı artık suratında başka her "ne oluyorsa" ona çok az bir katkı sağlıyor. Bir zamanlar iştahlı ve yumuşak bir şekilde açılan ağzı şimdi sımsıkı ve dudaksız, etrafındaki dikey çizgiler ise ona sürekli flüt çalıyormuş gibi bir görüntü veriyor. "Dudaklarından" kalan yerler de artık sararmış dişleri için perde görevi görüyor. Fazlasıyla alnı, çenesi ve yanağı var; hepsi delik deşik, kırışık, pürüzlü, kaygan ve yağlı. Yıllardır tıraş olmaktan, tıraştan sonra atılan şaplaktan, bir de tabii alkol tüketiminden dolayı yüzüne gölgeler, izler ve çatlamış kan damarı pıhtıları dolmuş, her yeri aşınmış. Bazı ifadeler ve buruşukluklar ise sanki yüzüne kök salmış gibi. Ne kadar

“sessiz sakın” biri olduğunu dikkate almazsak içerde neler olup bittiğini dışarıdan görmek gayet basit.

“Mutlulukla mutsuzluk bir elmanın iki yarısıdır,” diyor.

Sorun şu ki söz konusu yüz olunca söyleyecek pek bir şeyim yok. Kendi endişelerimle yüz yüze gelmek istediğimde, farzımuhal, sadece aynaya bakıp duruyormuşum gibi oluyor. Sanki yüzüm yıllardır içimde büyüyen tüm endişelerin bir dökümü gibi, endişeler de yüzümün kalıbı gibi. Kendimi sık sık gergin hissediyorum ve bunun yüzüme ne yaptığının farkındayım: Doku ve deri altı yağı endişeler tarafından silinip gidiyor. Ağzımın köşelerinin aşağı düştüğünü hissedebiliyorum. Yüzümde bir çekilme. İşte bana olan bu: Duyguların yüzümü hırpaladığını hissediyorum. Bunu nasıl yapıyorlar? İçki probleminin bir yüzü yıpratıp mahvetmesi anlaşılır bir şey, kan damarlarının ve gözeneklerin alkol yüzünden genişlemesi de mantıklı; tüm bunların bizim Şef Garson’un yüzünde dramatik bir şekilde rol aldığını görebilirsiniz. Fakat duyguların yüzü mahvetmesi düşüncesi hiç de adil değil. Eğer sinirliyseniz sinirli bir yüzünüz oluveriyor. Yoksa yüz sinirlerin kuklası filan mı? Yüzlerimizi kullanarak iletişim kurduğumuz bir gerçek, ama ifadesiz bir yüz takınarak sinirlerimizi saklamaya çalıştığımız halde yine de sinirli bir yüzümüz oluyorsa ne anladım ben bundan? Ne tür bir evrimsel çıkmazdır bu? Bir çocuk ağladığı zaman ona yardım ediyorsunuz ama sinirli yüzünü gösterdi mi çocuğa kapı duvar oluyorsunuz. Sinirli yüze kimse yardımcı olmuyor.

Şef Garson, Bar Sorumlusu’nun dediğine göre, bazen köşeye geçip yüzüne krem sürüyormuş. Parlaklık o yüzdenmiş. Gülümsemek zorundayım. İyi saklıyor ama kremi iyice

yedirdiğini duyabiliyorum, diyor Bar Sorumlusu. Bunun üzerine gülüşüyoruz, Bar Sorumlusu'yla ben.

Duyulabilir krem mi? Ama bu, diyor Bar Sorumlusu, Sellers'ın ve onun tayfasının filan kulağına gitmesine müsaade edebileceğimiz türden bir şey değil. Böyle bir ayrıntıyla alay ederken gülmekten koca binayı başımıza yıkabilirler.

Saat üçü çok geçmeden kalın perdelerin içinden genç bir hanımefendi çıkageliyor. Doğruca bana doğru yürüyor ve Graham'ı, namıdiğer Hıncır'ı soruyor. Biraz yatıştırıcı biraz da sert sesiyle benden bazı teyitler almayı beceriyor. Graham gitmiş miydi? Evet. Yanında başkaları da var mıydı? Evet. Yanında orta yaşlı bir adam var mıydı? Vardı.

Kız tıpkı resmine benziyor, hafif yollu bir dejavu hissediyorum. Yaşam tarzı dergileri gibi dolgun... yoksa ince mi demeliydim? Özgüveninden ve doğallığından yanlılıkla zeki olduğu zannedilebilir, belki de zeki olduğu içindir. Sofuluk kılığına girmiş sefahata benziyor. Bu biraz tüyler ürpertici gelebilir, o yüzden kusura bakmayın ama onun gibi birinin bir kadın nefreti ürünü olduğu hissine kapılıyorum, –üstelik bunu olumlu anlamda söylüyorum.

Zorlaştırmak gibi olmasın ama Mathias Stoltenberg'in on beş yaşındaki Elise Tvede portresi, Tvedestrandlı akıllı kızı biliyorsanız, işte onun gibi bir şey. Benim karşımdaki kız belki Tvede'nin daha hafif bir türü olabilir. Hayatında daha az somut kaygı olan bir tür. Her şeyiyle sağır edici bir çağdaşlık tarafından çevrelenmiş de diyebilirsiniz sanırım. Muhteşem bir Dries van Noten giyiyor, üstüne fevkalade

yakıştırmış, böylesi çok azına nasip olur. Ayaklarına geçirdiği kusursuz Aquazurra ayakkabıların bağcıklarının ucunda renkli küçük ponponlar var. Fakat, hani ne derler, bence tüm bu zarafetin arkasında *alt edilemez bir pejmürdelik* yatıyor. Bu kızı iyi olarak tanımlayabiliriz sanırım ama bunun ne anlama geldiğinden ben de pek emin değilim. Ne çeşit bir tipte karşı karşıyayız şu an burada? Hınzır'ın yeni gözdesi falan mı bu kız?

Hınzır zevksizliğin eşiğindeki her şeye karşı dikkatlidir, buna karşı cins de dahil. Etrafında daima sabit miktarda bakımlı kadın olduğunu gözlemleyebilirsiniz, ama hepsi de oturmuş bir çeşitliliğe sahiptir. Hevesin sivri parlaklığını taşıyan türden değil yani, bir başka deyişle, boynunu turna gibi uzatan ve bir yerlerinde açgözlü tutkular barındıran türden de değil. Hınzır'la vakit geçiren bir kadın bu oyunda çoktan ustalaşmış kadındır, Hınzır'a "ihtiyaç duyduğu" izlenimini vermeyen ve Hınzır'ın hiçbir şekilde "kullanamayacağı" kadındır, –Hınzır'ın dengi olan bir kadındır yani.

Fakat şu an karşımda duran numune biraz genç gibi, yoksa değil mi? Ailesinden biri olabilir mi acaba?

"Başka bir şey var mıydı?" diye soruyorum.

Kızcağız yerdeki mozaiklere dalıyor. Her bir çini dairesinin ortasında pembelerin en solgunundan üçer şakayık deseni var. Kafasını kaldırıp bakıyor ve bir anda on yaş daha büyük gösteriyor.

"Hayır, ben yine gelirim. Buradaydı dersiniz."

"Graham yarından önce gelmez. Siz de Grahamlardan mısınız?"

“Ne?”

“Hiç... Kusura bakmayın.”

Kızın soğuk bir parıltısı var, bana teşekkür edip giderken geriye şahsi boşluk gibi bir şey, sanki elle tutulur bir yokluk bırakıyor. Perdelerin arasından geçip yok olduktan sonra Hills birkaç parça donuklaşıyor. Dostum Edgar’ın sıklıkla dediği gibi: Bu tarz bir bel, menfaat değerinin son kalesini temsil eder. Şef Garson gelip kolumdan tutuyor ama buna hiç gerek yok çünkü iş konusunda ben daima kartlarımı göğsüme doğru tutarım. O kadar yükseğe atlama kendi sakalına takılırsın, diyor, bir eliyle de yapmam gereken işler olduğunu ima ederken. Göz ucuyla Bar Sorumlusu’na bakıyorum. Yüzünde sorgular gibi bir ifade var. Kızın kim olduğunu bilmiyor mu? Bar Sorumlusu’nun konuklarla ilgili bilmediği bir şeyin olması pek duyulmuş şey değil. Oslo kafe ve restoranlarına gidenler konusundaki zihin haritası akla zarar. Bar Sorumlusu ansiklopedi gibidir. Hills’teki müşterilerle tek tek ilgilenir ve onları akademik bir konu ya da sanki bir tür hobiymiş gibi araştırır. Yemek yiyenleri katalog gibi hafızasına alır. Kim gelmiş kim gitmiş gibi şeyler söz konusu olduğunda plak koleksiyoncularına benzer. Bu konudaki uzmanlığı plak koleksiyoncularınıninki gibi ya da ne bileyim işte bisiklet falan tarzı konularda derin bilgiye sahip adamlarınki gibi sinir bozucu olabiliyor; hani şu fotoğrafçı dükkânlarındaki adamlar gibi, “tamamen asosyalleşmiş” inek tipler... Ama hakkını yemeyeyim, Bar Sorumlusu’nun zaman zaman keyif aldığım bilgiler verdiği de oluyor. Hiç işe yaramasa da sinsi bir heyecanı var. Gel gör ki şu an orada adeta ilgisizliğin vücut bulmuş hali gibi duruyor.

HER SABAH

Düzen ve hizmet, iç karışıklığa karşı bir siper görevi üstlenir. Elimden geldiğince çalışan biriyim ben. Günlerimin sonu gelmiyormuş gibi görünebilir ama öyle olmalarını ben istiyorum. Her sabah garson ceketimi giydiğim an gün başlıyor. Mutfağın arkasında bulunan daracık soyunma odasındaki askılıktan beyaz ceketini alıyorum. Önce bir kolu giyiyorum, sonra diğerini. Silkinerek omuzlarıma oturtuyorum ve düğmeleri ilikliyorum. Hep aynı. Katıksız bir rutin. Ceketim en az sekiz yıldır bende. Ceketlerimizi Belçika'da askerî gömlekler de yapan bir imalatçıdan alıyoruz. En iyi kaliteden olan bu ceketler askerî üniforma gömlekleriyle aynı incelik ve sadelikteki örme pamuklu keten bezden yapılıyor, tabii giymesi de bir o kadar zor oluyor. Ön kısmında bir sıra yirmi beş milimetrelik kemik düğme, iki de küçük yan cebi var. Sağdakini özellikle şişe açacağı için kullanıyorum, sol taraftaki genelde boş duruyor. Ceketler aşınma gösteriyor elbette ama dayanıklı elbiseler ne kadar aşınırsa o kadar işte; Hills'in kalitesi daha ceketlerinden belli. Bu ceketler de Hills de her şeyin sağlam ve pratik olduğu zamanlardan kalma. Kalıplarına bakın. Bugünkü birçok şeyin aksine işe yaramaz ya da tek kullanımlık değiller. "Bir şehir düzenlemesi emek ister, vücut güzelliği de, ruh bilgeliği de, eşya dayanıklılığı da, bir söylemin doğruluğu da hep emek ister," diyor Gorgias,

Helena'ya Methiye'sinde. Görünüşe göre hâlâ geçerli olan tek şey vücutla ilgili olan kısım. En azından eşyaların dayanıklılığı suya düştü. Bazıları dayanıyor tabii; Şef Garson'un etrafındaki araç gereçler dayanıklı mesela, hem de hepsi. Kendisi bir şeyleri değiştirip durmaktan ziyadesiyle kaçınıyor. Bildiğim kadarıyla hiç elektronik aleti yok. Sürekli yeni bir elektronik alet almak zorunda kalmanız zaten güvenilir olmadıklarının bir kanıtı. Elektronik aletler sadece çileden çıkma vesilesidir, başka bir şey değil. Ceketleri haftada üç kez yıkatıp ütöletiyoruz; dayanıklı ama eskimiş giysiler ile durulanıp ütülenmiş olanlar arasındaki estetik fark, hatta muhtemel bir sertleşme kaçınılmaz. Rotterdam'daki De Pijp'te de aynı ceket kullanıyorlar, Porto'daki Majestic'te de, Badalona'daki Fuet'te de, Zürih'teki Kronenhalle'de de. Garson ceketleri standart bir kıyafet yani ve bunun benim için hiçbir sakıncası yok.

Bu kıyafet işleri öyle çok da kolay değil. İşte değilken ne mi giyiyorum? Normal kıyafetler. Gayet sıradan kıyafetler. Edgar'ın dediği gibi: Her gün giyinmek zorunda olmamız, aslında alelade bir moda tasarımcısının estetik tercihlerine her gün boyun eğmek zorunda olduğumuz anlamına geliyor; standardı düşük de olsa yüksek de olsa, iyi gün de olsa kötü gün de olsa bu böyle. Düşünceleri biraz cıvıltılı olabilse de Edgar'la çoğu zaman fikirlerimiz uyuşuyor. İşe giderken ya da işten dönerken normal kıyafetlerimi giydiğim zaman bu tarz düşüncelere daldığımı fark ediyorum. Dikkatim iç çamaşırımın modelinin arkasındaki meçhul tasarımcıdan deniz mavisi çoraplarımı tasarlayan adama (genelde erkek olurlar) kayıyor, ardından fanilamı ve onun üstündeki günlük

gömleğimle altımdaki pantolonu yapan kişiyi düşünüyorum. Tasarımcıları kafamda resmediyorum. Orada durmuş yaz-kış kıyafet tasarlayıp duruyorlar, ben de o kıyafetleri bacaklarımdan yukarı ya da başımdan aşağı geçirip dışarı çıkıyorum ve doğrudan Hills'e gidip tekrar eve dönüyorum; aslında böylece bu kıyafetleri ve onların tasarımcılarını tanıtmış oluyorum. Ticari amaçları üzerinden adeta tüm şehre defile yapıyorum. Bu konuda içim pek rahat değil. Çok bakılası biri olduğumu ima etmeye çalışmıyorum, hatta mümkün olduğunca sade giyinirim, fakat orada burada bulunan ofislerdeki alelade toplantı masalarından birinin etrafında "sade" kelimesi bir tasarımcının tasarladığı kıyafet için motivasyon kaynağı olarak belirlenmiş ve ben de işte burada o sefil tasarımcının "sadelik" anlayışını reklam ediyorum; üstelik bunları düşünüp durmak beni verem ediyor. Bu da yetmiyormuş gibi aklım bu sefer de ayakkabılara, saatlere, tırabzanlara falan kayıyor, derken şehre iniyor, binaların dış cephelerine, mağaza vitrinlerine, yol ağlarına, filmlere, yemeklere kadar uzayıp gidiyor. Ondan sonra da kendi karmaşamda boğulmuş halde, herkesin bir başkasına ait az çok başarılı estetik seçimler ve parlak fikirlerle örülü bir tuzığa kapılmış olduğuna kanaat getirerek ortalıkta dolaşıyorum. Ticari fikirler sadece başarılı çalışma dönemlerinde tasarlanır ve daima para için yapılır. İşte bu parayla yapılan fare kapanına yakalandım ben de. Kendimi her Allahın günü gereksiz ticari fikirlerle dolu bir ringa balığı ağına sarmalayıp duruyorum. Bu olanların hiçbirinde benim suçum yok. Böyle bir alışverişi ne bir kere olsun talep ettim ne de bir kere olsun başkalarına dayattım. Şimdi de tıpkı Edgar gibi konuşuyorum.

Neyse ki her sabah saat 06.45'te Hills'e geldiğimde kendimi bu "özgürce seçilmiş" "sade" kıyafetlerimden kurtarabiliyorum. Onları çıkarıyorum, üniformamı giyiyorum. Bu biraz nefes almamı sağlıyor. Garson ceketıyla olan ilişkim gayet açık çünkü geleneksel açıdan derin kökleri olan zamanla oturmuş bir tasarımı var, yani paranın kölesi olmuş acayip bir ceket tasarımcısının kafasındaki "yenilik" ya da "normallik" algısını filan ifade etmek zorunda değil. Garson ceketini seviyorum, bu yüzden de onu dün arka odadaki askıya mümkün olduğunca düzgün bir şekilde koydum ki bugün için giyilmeye hazır olsun. Böylece her sabah tam vaktinde onu üstüme çekmem için hazır bekliyor. Daracık soyunma odasının gardırop köşesine doğru birer birer gidip ceketlerimizi giyiyoruz. Bütün garsonlar ve şefler sıraya giriyor ama Şef Garson hariç. O zaten giyinmiş bir şekilde geliyor. Gardırop köşesinin biraz pis, biraz da dar olduğunu düşünüyor olsa gerek... ki öyle zaten.

Kolalı masa örtülerini masaların üzerine yayıp ellerimle düzleştiriyorum. Dalgalı yüzeylerin üstünü iyice ovuyorum, böylece pot durmuyorlar. Çoktan ovulmuş olsalar bile ben yine de ovuyorum. Suyu getiriyorum. Mutfak girişinin yan tarafındaki eski panoya tebeşirle günün spesiyalini yazıyorum. Bunu yaparken kendimi öğretmen gibi hissediyorum. Gazetelerin getirilmesi gerekiyor. Onları her sabah tasnif etmek ve gazetelik dediğimiz çubukların her bir koluna uzun tahta mandalları takmak benim görevim. Onları girişteki gazete askılığına asıyorum. Böyle bir mekânda Norveç'in

günlük gazetelerini okutacak değiliz, onlar çok ilkel. Biz daha Avrupai bir standart yürütmeye çalışıyoruz. Yani hâlâ matbu olarak yayımlanan birkaç uluslararası gazeteyi asıyoruz. Avrupailikten öldüğümüzden değil tabii, maalesef Norveç gazetelerini bulundurma şansımız yok. Zira bilgi sağlama yükümlülüğüne pek uymuyorlar. Zaman zaman, etraf sakinken barın orada gazetelerden birini açıp okuyorum. Benim açımdan bir problem yok. Dikkatli bir şekilde okuyorum ve gevrek sayfaları yavaşça çeviriyorum. Büyük bir gazetenin gevrek sayfaları arasında yavaşça gezinmek estetik açıdan terzilikle ya da saksafonla filan ilişkili bir aktivitedir. Başka bir deyişle, mazide kalmıştır artık. Tamamen geçmiş, gitmiştir. Yalnızca ilgi duyanlara mahsustur.

İşe vardığımda etraf temiz olur. *Tertemiz*. Yerler ve tüm yüzeyler her gece yıkanır, fakat Hills nereden baksanız yine de pis bir restoran. Kök salmış artık. Hijyenik olmadığı söylenemez tabii ama etrafın biraz pasaklı olduğunu söylemek gerekir, orman gibi yani. Tüm o yılların yemekleri, buharı, nefesi özellikle duvarlara sinmiş ve hem mobilyaların hem de yerdeki küçük mozaik çinilerin üstünde bir tür tabaka oluşturmuş; tavandan hiç bahsetmiyorum bile. İnsanlar kapalı alanlarda sigara içerdi hatırlarsanız, dolayısıyla Hills'in içi on yıllar boyunca tüttürülen yüzlerce, binlerce sigaranın kalıntısıyla boğuşuyor hâlâ. Bardaklar ve sürahiler en iyi kalite, geleneksel, abartısız ve şık. Çatal bıçak takımı, daha önce de bahsetmiş olabilirim, ya ilk Gebrüder Hepp modellerinden ya da orijinal Puiforcat. Tabak çanakta ise oval içine alınmış yakışıklı bir H ile başlayan çini mavisiyle sırlanmış hususi bir Hills amblemi bulunuyor. Bu tabakları

masaya her seferinde ihtiyatlı bir şekilde yerleştiriyorum. İyi kalite böyledir işte. Size ihtiyat kazandırır.

Hills'in mutfağı mutfaktan ziyade bir demirci ocağına benziyor, yanık ve isli. Aşçıbaşının köşedeki gaz ocağı tıpkı bir kazan gibi. Alevlerle cayır cayır duvarları tırmanıp her bir köşe bucağa tünemiş. Yardımcı aşçılar mutfağın öbür ucunda durduğu için onlarla pek bir münasebetim olmuyor. Mutfakla restoran arasında bir oyuk var, servis penceresi mi desem mutfak tezgâhı mı desem bilemiyorum. Tasarlanmış bir şey değil, son yarım yüzyılda yapılan eklemeler sonucunda kendiliğinden oluşmuş. Burada neyin duvar, neyin raf, neyin tencerelik, neyin masa, neyin tezgâh olduğunu anlamak çok zor zaten. Tavan kola dökülmüş gibi kapkara. Şefin ter döktüğü yerin üst kısmı o kadar kararmış ki tavanı görmüyorsunuz bile, adeta yok. Adamın kafasının üstünde daha bir sürü tencere tava ve başka eşyalar var, onun üstünde de tavan var ama işte göremiyorsunuz. Orada öylece durmuş alevler içinde yemek pişiriyor ve tabiri caizse tavanı kavuruyor. Şefin bulunduğu noktanın üstünde bir hiçlik, derin ve karanlık bir yokluk, bir boşluk var. O kadar isli yani. Tavan hiçbir şey yansıtmıyor. Mutfak desen sıkış tıkış. Şef ise kendinden önceki ve ondan da önceki aşçıbaşılardan durduğu yerde duruyor, hep de orada durdu, bütün gün bir onu bir bunu pişirip durdu, özellikle de bu sonu gelmeyen alevli yemekleri ateşe verip durdu.

Carl Berner Meydanı'ndaki demirci Tjelle'nin işi başından aşkın. Kartvizitinde –tabii ona kartvizit denirse, daha ziyade ofset basılmış bir tür not gibi– bileme işi yaptığı yazıyor.

Her türlü taş, toprak, beton bileme ve bilimum demircilik işleri yapılır. Şef hemen hemen her altı ayda bir bıçaklarını toplayıp Tjelle'ye götürür ve bileyletir. Demirci onları keskinleşinceye kadar bileylet. Özel bir Japon bileme tekniği kullanıyor, bu yüzden onları Tjelle'ye senede birkaç kere götürmek kâfidir. Öte yandan şef Avrupalı bıçaklara ve Avrupalı çeliğe daha çok güvenir. Bıçaklar fazlasıyla kullanılmış bir et kesme tahtasının sağ tarafındaki bezin üstünde temiz bir şekilde hazır bekler. Çok fazla değiller, her birinin sınırlı kullanım alanları var. Estetik açıdan bakınca şefin sert yapısına göre oldukça dayanıklı çıktıkları söylenebilir, öte yandan şefin kıllı yüzü de çeliklerin saflığıyla keskin bir zıtlık gösteriyor, ki bu da görsel açıdan onunla bıçaklar arasında daha yakın bir bağ oluşmasına sebep oluyor; kulağa paradoksal gelebilir ama öyle. Eli ağırdır ve boş konuşma lüksünden mahrumdur, en azından öyle diyorlar. Bir demirci kadar iri ve tanrı vergisi kemerli burnuyla canavar gibi bir gurmedir. Pek konuşmaz. Konuştuğunda ise katı ve serttir. Tıpkı Şef Garson'un iç dünyasında alkolle homoseksüellik arasında bir iç savaş yaşandığını mırıldandığındaki gibi.

İKİNCİ BÖLÜM

EDGAR İLE ANNA

Rolleri karıştırmaktan çok da haz etmem ama artık alıştığım bir durum var: İyi bir arkadaşım, daha doğrusu en iyi arkadaşlarımdan biri, Edgar, demin de bahsettim, aslında en iyi arkadaşım, hemen hemen iki günde bir buraya gelir. Akşama doğru çıkagelir hep, 17.00 gibi, yanında da hep kızı olur, Anna. Herkesi nasıl ağırlıyorsam onları da öyle ağırlarım ama aramızdaki elektrik bir başkadır. Onların hem garsonu hem de arkadaşımı. Devamlı laflar dururuz, gerçi daha ziyade ben çalışırken onlar bana bir şeyler anlatıp durur. İkisi de çok konuşkan, fikir beyan etmede Edgar'ın üstüne yoktur zaten.

Edgar ve ben birbirimizi yedi-sekiz yaşından beri tanıyoruz, bu kadar uzun süredir tanıdığım tek insan odur. Onlara her zaman Per Krohg köpeğinin altındaki dört kişilik masayı veriyorum, böylece daha dokuz yaşında olan Anna da tabakların yan tarafında ödevini yapacak bir alana sahip oluyor. Kafe masası, birçok açıdan, okul sırasının tam zıttı sayılır. Haksız mıyım? Kafe masasının Avrupa kültür tarihi boyunca sözüm ona “bohem araştırmalar”da en önemli yere sahip olduğu söylenir, gerçek hayatın nasıl ve ne zaman yaşandığının, buna mukabil hayatın gerçekten nasıl yaşandığının kararlı ve özerk bir şekilde çalışıldığı asıl yerdir. Araştırma

dostlukları kafe masasında parlayıp söner. Anna kitaplarını ve kalem kutusunu çıkarıyor, talaşlar etrafa saçılana kadar kaleminin ucunu açıyor ve işe koyuluyor. Edgar çocuk sahibi olmakla ilgili tüm iğneleyici fikirlerine rağmen –”Norveç’in kesinlikle daha fazla alerjik Iphone kullanıcısına ihtiyacı var” gibi– bu kızı gayet seviyor. Kızın bütün velayeti Edgar’ın üstünde. Annesi burada değil, başka şehirde yaşıyor. Kadında bipolar bozukluk ve ciddi bir benzodiazepin bağımlılığı var, bu yüzden kızı daha bebekken gösterdiği garip ve riskli davranışlar neticesinde bütün ebeveynlik hakları elinden alınmış. Hatırlıyorum da Edgar hamileliğin ilk üç aylık döneminde annenin benzo kullanması konusunda endişelenip duruyordu. Bazı kaynaklara göre diazepam kullanımı dudak ve damak yarıklığı riskini artırıyormuş. Anna annesini neredeyse hiç görmedi. Neyse ki damak yarığı da yok. Anna iflas eden aktöre dik dik bakıyor, sonra da Edgar’a bir şeyler fısıldıyor. Aktörün saçı sakalı zapt edilemez bir şekilde dağınıklığa doğru evriliyor sanki. Yüz yıldır ruh emen bir Leonberger gibi görünüyor. Edgar çeşitli ünlülerin yedinci sınıf öğrencilerine ders vermeye çalıştığı bir program izlediklerini söylüyor. Bazıları gayet başarılı oluyormuş, bazılarıysa eline yüzüne bulaştırıyormuş. Edgar bana bunları söylerken Anna da dikkatle dinliyor ve komik bulduğu kısımlarda sırıtıyor. Bu yaşta dişler farklı oranlarda büyür, Anna’da da bu durumu görmek mümkün. Çarpıklıklarının ve uzunluklarının haricinde dişlerinin mükemmel bir beyazlığı var. Bazı çocukların yeni dişlerinin üzerinde azıcık da olsa sararmış bir diş minesini oluşturduğunu biliyorum, bu çok da hoş bir görüntü değil. Nahoşluklarla dolu bir ağza

çarpık çurpuk dizili sararmış dişler... kalsın lütfen. Anna nazik ve bakımlı bir kız. Edgar onu iyi yetiştiriyor, sanırım her şeyiyle bizzat ilgileniyor. Bir keresinde Anna'nın arkadaşı Carl Fredrik'le de tanıştım, onlarla birlikte buraya gelmişti. Çok parlak biri değildi, onu da söyleyeyim. Anna çok sesli güler ama gülüşü o kadar içten ki sempati duymadan edemezsiniz. Keskin bıçak gibidir. Çocukların bebeklikleriyle ergenlikleri arasında bir daha hiç olamayacakları kadar zeki oldukları ama henüz kirlenmeden kaldıkları birkaç altın çağ var, diyor Edgar, ya da öyle görünüyor. Ona göre bu yaşlarda çocukları bozmaya yönelik çok fazla kaynak kullanılıyor. Sırf onları uslandırmak ve potansiyellerini ortaya çıkarmak için sıralanmış kurum ve kuruluş modelleri var; sekiz, dokuz, on, on bir yaşındaki çocuklar hâlâ sahip oldukları bu uçsuz bucaksız potansiyelleri okula giderek ya da oturdukları yerde teknolojinin herhangi bir çeşidi tarafından istila edilerek harcıyor. Okul onları yıldırıyor, der Edgar hep. Organize faaliyetler çocukları belli yönlerle doğru eğip büküyor, ebeveynler onları kalıptan kalıba sokup duruyor. Teknoloji elinden geleni yaparak varlığını ortaya koyuyor ve çocukları genç yaşta avucunun içine almak suretiyle kendini adeta tabiat kanunu gibi göstererek cazibesi ve göz boyacılığıyla onların aklını çelip sinir sistemlerine ve DNA'larına sızıyor, böylece teknoloji gerçekten de tabiat kanunu haline geliyor, bu da çocukların belki de bir daha hiçbir zaman tüm potansiyelleriyle karınları kasıla kasıla hunharca gülerek oturup kalkamayacakları anlamına geliyor, tıpkı şimdi Edgar TV programında yaşananları anlatırken Anna'nın yaptığı gibi. O kadar komik ki Anna ayaklanıyor. Onu eliyle işaret edip

gölüyor, zira Edgar'ın dediğine göre bu ünlülerden oluşan öğretmenlerden biri öğrencisinin benekli cüce hamsterını elinden kaçırma talihsizliğinde bulunmuş, bu yüzden de olaylar çığırından çıkmış. Öğrenciler ciyaklayıp çığlık çığlığa sınıfın etrafında koşturmaya ve duvarlara tırmanıp düşmeye başlamış. TV çalışanları hızlı çekim yapmış olsa gerek ki orasından burasından kesilmiş aşırı ağır çekimli sahnelerde çok net bir şekilde devrilen sandalyeler ve havada uçarken açılarak içindeki talaşları her yere döken kalemtıraş kutuları görünüyormuş. Sıranın biri yere yuvarlanıyor ve bir avuç dolusu silgi kırıntısı parça pinçik yere saçılıyormuş. Anna pür dikkat dinliyor. Ünlü öğretmen bir o yana bir bu yana koşturup eğilerek dehşet içinde köşe bucak kaçan küçük hayvancağızı yakalamaya çalışıyormuş. Bu esnada da kendi sınıflarını düzen içinde tutmaya çalışan diğer yedi ünlü öğretmenle yolu kesişmiş. Edgar bunların ikisi dışında hiçbirini tanımadığını söylüyor, onların da bir tanesi çocukluktan hatırladığı bir halk şarkıcısı, diğeryse üç masa ötede yemek yiyen şu beş parasız zavallı aktör. Program, kalpazanlığı ortaya çıkmadan önce çekilmiş olacak ki televizyonda gerçek hayattakinden çok daha dinç görünüyor, diyor Edgar. Tam kalem ucunun açıldığı esnada Şef Garson çıkageliyor ve Anna'nın, ya da kendi tabiriyle, şu kızın ayaklarının dibine dökülen talaşları süpürmemi söylüyor.

KAHVE

“Batılı özgür yaşam” biçimiyle birlikte kahve ve araba kullanımı, biraz belirsiz bir açıdan da olsa aynı oranlara ve metafiziksel birliğe ulaştı, diye düşünüyorum felsefik bir ruh halinde olduğum kimi zamanlarda, muhtemelen biraz da Edgar’dan etkilenerек. Sabahlar, hepimizin bildiği gibi, kahvenin hâkimiyetindedir. Kahve üretimi ve araba kullanımının sahip olduğu dalgalanma etkisinden bağımsız olarak bu ikisi olmadan bir hayat düşünmek çok zor, bilhassa ikisi birden ve tercihen de sabahları. Kahve h  p  rdetme ve araba sürme eylemleri kökleri itibariyle bir işe ve yola koyulma fikriyle ilintilidir. Sabahın erken saatlerinde elde kahveyle ya da arabanın içinde veya elde kahveyle arabanın içinde, hatta arabada içmek üzere kahve almak için kahve d  kk  nının önüne arabayı park etmiş bir şekilde, belki de arabayla çok da alakası olmayan eski Avrupa kahvehane kahvesiyle bulunma hali de kendi içinde varış noktası olan bir nevi ulaşım aşaması olarak görülmeli; tıpkı arabanın daimi bir ulaşım aşaması ve kendi içinde bir varış noktası olması gibi. Bunlardan birini gözden çıkarmak, toplumun vücudundan bir uzvu kesip atmak gibidir, söz konusu dahi edilemez. Her sabah bu ikisi olmadan toplum makinesinin nasıl işleyebileceğini anlamak mümkün değil. “Kafeinsiz kahve kız kardeşinizi öpmek gibidir,” demişti bir keresinde biri. Bildiğim tek

kahve aforizmasının kafeinsiz kahveyle alakalı olması da başka bir şey. Kafeinsiz kahve ikram edileceği zaman Bar Sorumlusu masaya yumruğunu koyar. Mümkün değil, der. Kahve holiganı ya da Nazisi filan olduğundan değil, sapkın bir barista ideolojisi de yok ama işte eski kafalı biri ve bir yerde çizginin çekilmesi gerektiğini düşünüyor.

Hills'te sabah denince akla çoğunlukla kahve gelir. Reçelli ay çöreği ve gazete de gelebilir ama kahve sabah aktivitelerinin merkez noktasıdır. Bar Sorumlusu kahvenin hem tarihsel hem de reelpolitik açısından kültürel öneme sahip gerçek değerinin züppeliğe kaçmayacak şekilde gündelik sunumlarımız arasından parlaması gerektiğini düşünüyor. Aslında benim de kahve tüketimime çok dikkat etmem gerekiyor ama işte sabahları bir fincan kahve alışkanlığını bırakmak çok zor çünkü sabahın erken saatlerini kahve hüpürdeterek geçirmeyince kendinizi önemli bir kesimden uzaklaştırmış oluyorsunuz. Kafeinsiz kahve ait olma duygusuna vekâlet eder, bu kadar basit. Kahveniz kafeinsiz olsa da kendinizi kahve hüpürdeten biri olarak resmedebilirsiniz elbette ama kahve demek kafein demek, bu konuda anlaşılm, sadece estetik ve manzara değil yani. Johansen'in yukarıdan sık sık çalıp durduğu Johann Sebastian Bach'ın Kahve Kantat'ı "Schweight Stille, Plaudert Nicht" parçasını düşünün. Schlendrian kızı Lieschen'e kafeinsiz kahve ikram etmeyi isteyebilirdi, bu da onun bağımlılığını dizginlemiş olurdu. Voltaire'in de günde elli fincan kahve içtiğini duymuştum. Kahve beni sersemletiyor. Bazen de düpedüz paranoyaya varıyor. Benim aşırı hassaslığıma kafein çok da iyi gelmiyor, biz aşırı hassasların en güçlü tepki verdiği uyarıcılardan biri kafein. Tepki gösterme konusunda aşırı hassas olduğumuz

diğer şeylerse gürültü ve karmaşık toplumsal bağlamlar. Rollerin karıştırılması. Bir de açlık ya da aynı anda çok fazla iş verilmesi. Ayrıca başkalarıyla etkileşim içine girince onlardan enerji almak yerine bitkin düşeriz. Sabahleyin işe başlamadan önce kahve içemem. Bütün gürültüler, misafirlerin fısıldamaları çok keskinleşir. Fazla kahve içersen hemen başım döner ve çarpıntı başlar, bünyem çökmüş gibi olurum.

Şahsi geçmişimi gündeme getirmek için burası uygun bir yer değil ama hatırlıyorum da birkaç sene evvel yine senenin bu vakitleri, bugünkü gibi bir sabah, şimdiki gibi bir gün ışığı restoranın yanlarından eskimiş mermer masa tablalarınındaki kahve fincanlarına ve gazetelere vuruyordu. Böyle bir havaya girmiş ve saat on ikiden önce üç-dört fincan kahve içme gafletinde bulunmuştum. Hemen barın arkasına sıvıştım, makineyi doldurdum ve kendime ardı ardına espresso yapmaya başladım. Çok fazla kafein yüzünden yaşanan çöküş daha fazla kafeinle dizginlenebilir, ben de durmadan espresso tüketerek sabah boyunca kendimi dizginledim. Saat bir buçuğa yaklaşıyordu, doğu duvarındaki en uzun aynanın altında oturan beyefendinin kahve fincanını doldurmaya gittim. İşimin iki anahtar kriteri var: İşimle iftihar etmeliyim ve kendimi geri planda tutmalıyım. İftihar etmek kendi iyiliğim için hayati önem taşıyan katı alışkanlıklarıma bağlanmamı sağlıyor, zira aşırı hassas olmak sürprizleri ve değişiklikleri sevmediğim anlamına geliyor. Geri planda kalma özelliği de müdahale etmek zorunda kalmadan etkileşime geçip insanlara hizmet edebileceğim anlamına geliyor. Hal ve hareketlerin çoğunun nahoş kaçtığı böyle durumlarda kişinin işle iftihar etme ve geri planda kalma

yetilerini geliştirmesi gerekiyor. Dolayısıyla elimde kahve demliğiyle iftihar edip geri planda kalarak uzun duvardaki aynanın altında oturan adama yaklaşıyorum. Cehennemlik bir kravat mı takıyor nedir, üstündeki desen o kadar karmaşık ki bir an dengemi kaybedip karşısında öylece kalakalıyorum ve her zaman söylediğim basmakalıp lafları toparlayamıyorum. Sabırsız bir şekilde fincanını doldurmamı isteyen adam da sessizliğim karşısında biraz afallıyor ve ben özellikle de kravat yüzünden yere yığılıyorum. Hâlâ buna sebep olan şeyin o kravat olduğunu düşünürüm. Kravat hiç olmadık üç mavi tonunun dokumasından oluşuyordu: En altta neredeyse griye çalan bir Cambridge mavisi, onun aralarına serpiştirilmiş Tufts mavisi çizgiler, en üstte de menekşe rengi diyebileceğimiz benekler vardı. Kravatının görünüşü retinalarıma yumruk gibi çarpıp zaten kahve içmekten iyice dengesini kaybeden darmaduman haldeki başımın belası sinir sistemimi fiziksel olarak da çökertince içe doğru düştüm, kayıp düştüm, içten yığıldım. Her şey bir anda aydınlandı ve başım tuhaflaşarak tıpkı bir helyum balonu gibi hafıfledi, uçup gidiyor gibiydi ama aslında düşüyordu, evet düşüyordu, içimdeki her şey düşüyordu, devrilmemek için boştaki elimle yan tarafa tutunmak zorunda kaldım. Elim yaşlı bir kadının yanağını sıyrıp masasına tosladı, fincanları tıngırdattı, çayı bile köpürttü; kadınsa benim, yani garsonunun, sessiz bir filmde fırlayan karakter gibi yan taraftan sendeleyerek çıkageleceğimden, hele de kırışıklarla dolu yumuşak yanağına vuracağımdan habersiz bir şekilde oturmuş arkadaşlarıyla kıkırdıyordu. Dengemi tekrar sağladım ama özür dilemeye cüret edemedim çünkü ağzım yamulmuş ve dilim büyüyüp ağırlaşmış gibi hissediyordum. O an özür dilemeye kalksam,

tokat atıp çayı taşıdıktan sonra üstüne bir de koca ağızlı köpekler gibi uluyacağımdan durumu daha da vahim hale getirmiş olacaktım. Elimde kahve fincanıyla göz kırptırarak orada öylece dururken bu defa da içimde bir adrenalin dalgasının yükselmeye başladığını ve bana bir hafiflik verdiğini hissetmeye başladım. Kravatlı adam ağzına gelen geğirtileri yutmaya çalışıyor gibiydi.

“Doldurayım mı?” dedim, ağzımdan uğultuların değil de kelimelerin çıkmasına hayret ederek. Kolumun üst kısmı karıncalandı ve kahve demliğini tutan elime hızlı bir bakış attım. “Hayır, teşekkürler,” dedi adam. Orada duruyordu elim, onu görebiliyordum ama hissedemiyordum, adeta uyuşmuştu, gitmişti.

“Birini çağırıp temizletirim şimdi,” dedim yaşlı kadına, ardından da fırtınalı bir denizdeki gemide başı dönmeden ayakta durmaya çalışan biri gibi büyük ve yamuk yumuk adımlarla mutfağa doğru yürüdüm. O zamanlar temizliği yapan sarkık kulaklı bodur Filipinli adam, ağzımdan “dö-küldü” ve “masa on dört” kelimeleri çıkar çıkmaz elinde bezle fırladı. Adı neydi yahu? Döner kapının içinde durup burnumdan soluyarak ellerimi tekrar hissedebilmek için sıkıp durdum. Bayani’ydi galiba... Baiany... Bajanwi... Şef kömürleşmiş tavanın altında durmadan yemek alevlendiriyor. Sote tavaasına konyak döküyor ve ustaca bir hareketle gaz ocağından bir alev yakalıyor, böylece bakır tavadan bir alev topu yükseliyor. Altın sarısı bakıra karşı mavi alkol alevi muhteşem görünüyor. Çok estetik adamdır bizim şef. Bugünlerde kahve tüketimimi öğleden sonrayla ya da akşamlarla sınırlandırmaya çalışıyorum.

GÖZ YUVARLARI

Buna ne dersiniz, işte geliyor, gün ışığının altından, mozaik çinilerin üstünden, rahat ve alçak ayakkabılarla; Hıncır ve arkadaşlarının geçen gün beklediği genç hanım. Sabahın köründe! Kahvaltı mı etmek istiyor? Yanılıyor da olabilirim ama bu kız her içeri girdiğinde bahisler açılıyormuş gibi geliyor. Giffin malı mı deniyordu ona, hani şu fiyatı arttıkça paradoksal bir şekilde alıcısı da artan ürün? Bu genç hanım da aynı kalitede sanki. Bilemiyorum.

Geçip oturuyor ve burada durmuş garson üniformam içinde çiçek açan bana bir bakış atıyor. Aslında “çiçek açan” çok doğru bir tanım olmadı, dümdüz duruyorum, yıllardır duruyorum hem de, yaşılanıyorum, daha ziyade yosun gibiyim. Belli belirsiz bir şekilde kafasını geriye doğru oynatıyor. Geriye doğru giden baş işaretine ne denir ki? Çene kaldırma mı? Bana çenesini kaldırıyor, hem de ne çene. Hemen karşılık veriyorum ve kolumun altında iki menüyle yanına gidiyorum.

“Beklediğiniz biri var mı?”

“Hayır.”

“Kahve?”

“Evet, lütfen.”

Bir an için Hıncır Graham'a kancayı takip takmadığını sormayı düşünüyorum fakat sonra bunu aklımdan geçirdiğime bile hayret ederek zihnimden savuşturuyorum. Konukları baskı altına alıp sorgulamak iş tanımımın çok dışında bir şey. Bir anda baltayı taşa vurursunuz. Yeğeni olabilir, iş ortağı olabilir, başka türlü bir birlikteliktir belki de, kim bilir. Burada konuklar kendilerini açıklamak zorunda kalmamalıdır. Ama işte düşüncelerinize gem vuramıyorsunuz. Öyle ya da böyle bir kazanç getirdiği kesin, yoksa bu sirkülasyonda yer almazdı. Hıncır için bir kaynaktır belki. Ya da güvence. Bar Sorumlusu ne biliyor acaba hakkında? Pek bilgisi yok anlaşılan. Hanımefendi koca bir soru işareti gibi orada oturmuş zeki bakışlarla bekliyor.

Kızları tarif ederken önce görünüşlerinden bahsetmek zorunda kalmamız adil değil gibi görünüyor ama ne yapabilirim? Tek bildiğim bu. Kafanızı kaldırıp berrak gökyüzüne baktığınız zaman hiçbir şeye odaklanmanıza gerek kalmaz. Neye odaklanacaksınız ki? Bu kız için de aynı şey geçerli bence, net bir şekilde görülebiliyor, gayet net ama hiç odağı yok. Gerçekten bilemiyorum. Merak uyandıran bir havası var. Menülerden birini ona uzatıp diğerini koltuğumun altına sıkıştırıyorum. Biraz uzunca bir süre orada dikiliyorum, kız okuyor, ben de tam kafasının tepesine, yani tacına mı denir artık neyse oraya bakıyorum. Bu taçtan sol şakağına doğru çok da düz olmayan bir saç ayrımı iniyor ve kâkülleri buradan sağa doğru bükülüp yüzünün üstüne düşüyor. Kız öne doğru eğilip menüyü incelemeye devam ediyor.

Edgar bir keresinde kızın biriyle ilişki yaşamıştı. Kız en sonunda onu çıldırttı. Edgar'ın dediğine göre aslında kız ona daima ilgi gösteriyordu ve onu her alanda eşsiz biri olduğuna dair duygulara boğuyordu, hem de daha önce hiçbir partnerinin hissettirmedeği kadar özel bir şekilde. Ona da komplimanlarına da inanmıştı ama yine de bu muameleyi gören tek kişi olmadığı şüphesiyle içi içini yiyordu.

“Kahveme biraz süt alabilir miyim acaba?” diyor kız gülümser gibi bir ifadeyle.

Edgar hiçbir şey kanıtlamayı başaramadı. Onu ne flört ederken ne de herhangi bir şekilde aldatırken yakalayabildi ama en başından beri kızın büyüüne böylesine kapılmış olması, Edgar'a göre, diğerlerinin de aynı büyüye kapıldığı anlamına geliyordu. Belki de hayatında ilk defa kendisini bu kadar eşsiz hissetmesine sebep olan bu kızın, bu kişinin, bu varlığın sadece ona ait olamayabileceği düşüncesi onu kudurttu. Onu bu kadar can alıcı bir şekilde çarpmışken muhtemel başka şahısları da aynı can alıcılıkla çarpmış olma ihtimali şalterlerini attırdı. O zaman Edgar'ın en haris, en bencil, en nahoş yönleri ortaya çıkmış, öyle diyor, sonra da yabani otlar gibi, buğday çimleri gibi ve onların uzaya uzaya tırmanarak en uzaklara ulaşan kökleri gibi kontrolünü kaybedip büyümeye başlamış. Kapitalistler para kasasına nasıl bağlıysa o da ona öyle bağlıymış. Satıcı gibi. Eli sıkı. Kızı hiç görmedim ama o zamanlar Edgar'ın dertlerini dinleyip durduğum uzun saatler sonucu zihnimde onunla ilgili bir resim oluşmuştu ve bu resim şu an Hills'te karşımda oturan bu genç kadında vücut buluyor. Tam da kızı hayal ettiğim

gibi. Adeta kıskançlık jeneratörü. Kız kafasını kaldırıp bana bakıyor, o zaman kahveye ne olduğunu merak ettiğinin farkına varıyorum çünkü menüyü bana uzatıyor ve ıhlamur ballı mısır gevreğiyle keçi yoğurdu istiyor.

“Bir de kahve.”

Omuzlarım dik, mutfağa koşuyorum. Kulağa komik gelebilir ama tam olarak şöyle oluyor: Salonun öbür tarafına koşuyorum. Aceleyle sürgü kapılardan geçip mutfağa giriyorum, kahve demliklerinden birini kapıyorum ve bir elimde demlik diğer elimde de çelikten minik bir sütlükle hemen geri dönüyorum. Sütlük o kadar küçük ki sapını baş parmağımla işaret parmağımın arasında tutmak zorunda kalıyorum. Bir hışımla genç hanımın yanına gidiyorum ve kahveyi dolduruyorum. Ardından da kurnaz bir hareketle sütlüğü uzatıp kıza bakarak kahvenize birkaç damla da süt ister misiniz diye sorarcasına belli belirsiz bir kaş hareketi yapıyorum.

“Evet, lütfen,” diye karşılık veriyor bu ‘mimik’ sorusuna ve hemen bir miktar süt döküyorum ki buna olsa olsa bir gıdım denir, başka da bir şey denmez. Soran bakışlarla tekrar ona bakıyorum, “Biraz daha,” diyor, ben de hafif bir açıyla eğilerek minik testiden ötürü dışa doğru kalkık serçe parmağımla bir gıdım daha süt döküyorum.

“Bir saniye, size bugünkü gazeteyi getireyim,” diyorum ama beni durdurup bunun gerekli olmadığını söylüyor. Gazete istemiyor mu yani? Pekâlâ. Nasıl bir tiple karşı karşıyayız böyle?

“Harikulade,” diyorum.

“Ciddi misin?” diye düşünüyorum. Sabahları gazetelerle ilgilenmiyorsun demek? Peki. Bazen bana da bizim bu Hills’teki eski Avrupa’yı koruyup geliştirme ortamından fenalık geliyor ama yine de sabah güneşinin altında bir fincan kahveyle o koca gazete sayfalarını hışırdatma geleneğinden kendini alabilmesine hayret ediyorum. Hem gerekli değil de ne demek? Fiziki gazeteler yerini gitgide başka şeylere bırakıyor bu mekânda, sabahları bile üstelik, dikkatimi çekmeye başladı bu. Gazete hışırdatmak yerine eline bir cihaz almanın ihanete girdiğini filan ima etmiyorum elbette, sadece dikkatimi çektiğini söylüyorum. Fakat bu genç hanım herhangi bir teknolojik alet de çıkarmıyor. Orada öylece oturmuş sergileniyormuşçasına sakın hareketlerle kahvesini yudumluyor.

Etrafta dolanıp kırıntıları toplarken bir yandan da göz ucuyla kızı takip edip yaptığı, daha doğrusu yapmadığı her şeyi dikkatle gözlemliyorum. Kahvesini yudumlamaya devam ediyor, onun dışında anlatacak çok da bir şey yok. En sevdiğim şeylerden biri de kırıntı küreğiyle masaların üstünü süpürmektir. Restoranımızda hem kırıntı küreğimiz hem de sözüm ona fırçamız var ama ben küreği tercih ediyorum. Kırıntıları, masa kenarının hemen altında tuttuğum küreğe doğru ustaca iteliyorum. Küreği yerine geri asıp genç hanıma doğru ilerliyorum. Elimde de kutsal *New York Times* var, öyle benim alacağım türden alelade eski Avrupa gazetelerinden değil yani ama yine de ironik bir şekilde o

eski Avrupa duygusunu, eski dünyayı ya da işte her neyse onu sürdüren gazetelerden biri. Size bir nevi yirminci yüzyıl havası sunuyor. Kıza taze ve gevrek gazeteyi uzatıyorum.

“Gerek yok,” diyor.

“Teşekkürler,” diyorum.

Konuklara neden gazete dayatıp duruyorum yahu? Teşekkürler de ne ayrıca? Ölümsüz *New York Times*’ı bir kenara bırakıyorum ve küreği tekrar alıp tecrübeli ellerimle masa örtüsünün üstünde gezdiriyorum. Hatta iş yükümü iki katına çıkarmak pahasına çoktan süpürdüğüm masaların üstünden bile geçiriyorum.

“Affedersiniz,” diyor kız, ödeme yapmak istediğini belirten bir işaretle. Kendisine derhal hesabı uzatıyorum. O da munasip şekilde karıştırdığı çantasından parayı çıkarıyor. Çok hoş bir gün, diye düşünüyorum.

“Ah,” diyor kız.

Ayağa kalkınca ne denli dehşetengiz bir endama sahip olduğunu daha iyi hazmediyorum. Adeta simetrik. Görmüştüm zaten, dün de gördüm ama kafama tam oturmamıştı. Şimdi oturuyor. İki masa ötede de tam kırklarının ortasında görünen erkek bir konuk var ve kız doğrulup gerinirken göz yuvarlarını kontrol edemiyor; evet bu arada, kız geriniyor, sonra da baharlık montunu omuzlarına geçiriyor, böyle hafif bir ceket, tığ işi mi desem? Örgü mü? Kalın şişlerle mi örülmüş acaba? El yapımı mıdır yoksa makineden mi çıkmış? Ceket kisvesi altına saklanmış, uzun, el emeği bir hırka mı? Salaş bir tiftik dokuma mı? İki masa ötedeki adamın göz

yuvarları bağımsızlıklarını ilan etmiş durumda, orası kesin. Öyle ya da böyle göz yuvarları kontrolden çıkmış bir adamı seyretmek oldukça enteresan. Göz yuvarları ne kadar güçlü olabilir ki? Öte yandan başkalarının göz yuvarları hakkında konuşmadan önce kendiminkilere bakmam lazım. Benim göz yuvarlarım da en az onunkiler kadar çılgın atıyor. Aradaki tek fark şu ki benim göz yuvarlarım kendisinin (yani göz yuvarlarımın) gördüğü şeyi onun (yani göz yuvarlarının) da gördüğünü teyit etmek istercesine onunkileri takip ediyor. Adamın göz yuvarları adeta iradesiyle savaşıyor, adam onları kontrol altında tutmaya çalışıyor fakat göz yuvarları bir çift kukumav kuşu gibi fıldır fıldır dönerek, gerinip duran ve örgü hırkasını (ya da işte uzun cekete ne diyorlarsa onu) giymeye çalışan kızı seyrediyor. Kız sonra kapıya doğru yürüyor. Çıkış için yaptığı bu yolculuk salonun havasını emerek yerini tekrar o kişisel boşluğa bırakıyor. Kız zarif ve mümkün merteye kendini belli eden adımlarla perdelerin arasından kayboluyor. Biraz sonra da alt kısmında metal bir çubuğa asılı tülleri olan kemerli pencerenin dışında tekrar görünüyor. Araya duvar girince bir kez daha kayboluyor, bir sonraki pencerede yeniden görünüyor, duvarda yine kayboluyor ve sonraki bütün pencereler boyunca aynı bu şekilde bir görünüp bir kayboluyor, film şeridi gibi.

“Bütün köleler gibi kızlar da gerçekte olandan daha çok izlendiklerini sanıyorlar,” diye mırıldanıyor göz yuvarlı adam bana bakarak. Ne demek istiyor? Göz yuvarlarına sahip çıkması lazım yoksa kafatasından fırlayıp düşecekler. Üçkâğıtçı aktörün yerini aldığını görüyorum. Tam o esnada bizim İhtiyar Johansen de asmakattan piyanosunu çalmaya

başlıyor, Bach duyuyoruz, 5 numaralı Goldberg çeşitlemesi, üst tempo. Bu küçük belirtiler gösteriyor ki saat neredeyse sabahın 10.00’u olmuş.

“Ben bir votka alayım,” diyor aktör.

“Belvedere mi olsun istersiniz,” diye soruyorum, “yoksa Reyka mı?” Zaman zaman içtiği bir İzlanda votkası bu.

Aktör bir balina edasıyla soluklanıyor, hayat kendi kendine bedenini terk etmiş sanki. Sonra nefesini içine çekerken burnundan bir ıslık sesi çıkartarak aldığı havayı tekrar geri salıyor ve cehennemin dibinden aksediyormuş gibi tumturaklı bir sesle, “Belvedere,” diye gürlüyor.

Bar Sorumlusu’yla iki çift laf ediyorum, muhabbet edesim gelince onunla konuşurum hep. Bana dün tam öğleden sonra arabasının triger kayışıyla ilgili talihsiz bir sıkıntı yaşadığını söylüyor. Duymuşsundur diyor. Ayrıca Ruandalı Twa halkı da enteresan bir şekilde çömlekçilik yapıyormuş ama pigme insanlar için bu hiç de alışıldık bir şey değilmiş, onlar daha çok tarımsal ürün, demir ve tabak çanak ticareti yaparmış. Hatta inanmayacaksınız ama bizim Bar Sorumlusu eline küçük ve tatlı bir Twa çömleği bile geçirmiş. “O değil de, şu genç hanım var ya, kim o yahu?” diye damdan düşer gibi soruyorum. “Tecavüzcü, erkeğe ya da kadına değil, cinselliğin kendisine saldırır,” diyor Bar Sorumlusu bana cevap vereceği yerde, sıklıkla yaptığı gibi esrarengiz bir tavır takınarak. Ne? Gülümsüyor ve Twa çömleğinin evdeki büfenin üstünde durduğunu söylüyor, hem de hiç hasar yokmuş.

HINZIR KONUŞMAK İSTİYOR

Hıncır yine tam 13.30'da çıkageliyor ve elleri kuağında yerine oturuyor. O kadar efendi, havalı ve kibar ki hiçbir zaman telefonuyla oyalanırken görölmez. Telefon mesajlarına ve sosyal medyaya bakınmanın oturmamış bir tarafı var. İkide bir telefonunuzu çıkarıp “kontrol etmek” zorunda kalıyor-sanız ya veledin ya da her gelenin tekisinizdir —isterseniz daha da değersizleştirin. Belli bir statüsü olan bağımsız ve akli başında bireyler bunu yapmazlar. Fakat ezkaza Hıncır'a dün beklediğı genç hanımın hem dün geldiğini hem de bu sabah burada olduğunu haber verme gafletinde bulunduğum zaman o saygıdeğer Hıncır'ı telefonunu eline almaya mecbur bırakmış oluyorum.

“Bu sabah buradaydı demek?” diye gözlerini belertiyor.

“Evet.”

“Beni sordu mu?”

“Bugün sormadı.”

“Peki ya dün?”

“Evet, dün sordu.”

“Bana biraz müsaade eder misin?”

Ceketinin iç cebinden, çok klas, pantolonunun cebinden değil, gerçekten kusursuz, cep telefonunu çıkarıyor, tam bir hınzır. Ardından telefonu parmaklamaya başlıyor. Arayacak mı acaba, diye merak ediyorum, yoksa mesaj mı atacak? Gerçekten çok heyecanlı. Dikkat kesiliyorum. Arama mı yapacak yoksa *mesaj* mı atacak? İletişime geçilmesi gereken konuda iletişim kurmak için parmaklarını mı kullanacak, sesini mi? Parmak uçlarıyla bardağa dokunuyor. Numara mı tuşladığını yoksa mesaj mı yazdığını durduğum yerden anlamak mümkün değil. Bana doğru hafifçe dönüp bir işaret yapıyor ki bu iki dakika içinde kalkıp çıkışa yöneleceği anlamına geliyor. Kapıyı gizleyen perdenin, örtünün ya da işte neyse o kumaşın arkasında gözden kaybolurken telefonu kulağına götürüyor. Enteresan. Dışarıda ne yaptığına bakıyorum, sigara bile yakıyor. Üç dakika boyunca sigarasından art arda nefes çekip dumanı üfledikten sonra konuşarak bir aşağı bir yukarı gidip geliyor. Filtresiz sigarayı tutan sağ eliyle her fırttan sonra sakın hareketler yapıyor. Geri dönüp içeri girince de, “Pekâlâ,” diyor.

Beyaz Burgonya şişesini getirip ceketimin sağ cebinde bulundurduğum tirbuşonla seri bir şekilde açıyorum ve dö-küyorum.

“Üç kişi olacağız bugün, dört değil,” diyor Hınzır ve ekliyor, “Biliyor musun, aslında sana danışmak istediğim bir şey var.”

Gerek kalmayan dördüncü servisi masadan kaldırıyorum.

“Konu neydi?”

“Bir süredir sana bundan bahsetmek istiyordum.”

“Nasıl yani?” diyorum.

“Hani şu...” diyor Hınzır. “Hani şu Peter Norton 1999’da Sotheby’s müzayedesinde Joyce Maynard’ın açık arttırmaya çıkardığı mektupları satın almıştı ya...”

“Peter Norton,” diyorum.

“Evet, 1972-1973 yıllarına ait on dört mektup ve not; içlerindeki bir sürü şeyden biri de Salinger’ın ironik bir şekilde, genç Joyce Maynard’ı şöhrete ve istismara karşı uyarmasıydı...”

“Kusura bakmayın,” diyorum.

“Norton’un mektupları satın almaktaki amacı –ki 150.000 doların üstünde bir fiyata gittiler, tahmin edilenin iki katına– onları Salinger’a geri vermekti; ne isterse yapsın, ister bir yere kitlesin ister yaksın diye.”

“Kusura bakmayın,” diyorum. “Diğer masalara bakmam gerekiyor.”

“Fakat gerçekten size danışmak istediğim bir şey var.”

“Affedersiniz.”

“Norton yine aynı açık artırmada satışta olan Holbein’in karmaşık bir Tudor çiziminin de peşindeydi...”

“Müsaadenizi istemek zorundayım.”

“Mesain ne zaman bitiyor?” diye soruyor Hınzır.

“Beşte ama ardından doğruca bir görüşmeye gitmem gerekiyor.”

“Anlıyorum.”

Ben kimseyle görüşmeye gitmem ki. Sürekli işteyim. Bu da neydi böyle? Artık işimi yapmam gerekiyor. Nerede benim kırıntı küreğim? Beş ve on iki numaralı masalar boşaldı, kırıntıları süpürmem lazım. Masaların üstünü çabucak topluyorum ve küreği bulup enerjik hareketlerle masa örtülerine doğru koşturuyorum. Şimdi de yedi ve üç numara boşalmış. On dokuz numaralı masadan hesabı alıyorum. On bir numara biraz daha maden suyu istiyor, dört numara Loosen Bros şarabını geri gönderiyor. Beyaz üzümünden. Salinger’le Maynard hakkındaki o konuşma da neydi öyle? Holbein mi? Bar Sorumlusu üç numaralı masaya daha misafir geleceğini işaret ediyor. Hınzır’a her zamanki on numaralı masasında eşlik edecek iki kişi de geliyor. Onları masaya kadar geçiriyorum, biri Hınzır’ın meslektaşı, Arvoll diye sivri burunlu, akbaba gibi bir adam; diğeri de onun kibar ve biraz ürkek kızı. İkisini de daha önceden tanıyorum. Bardaklarını dolduruyorum. On üç yıldır işleri profesyonel seviyede tutuyoruz, Hınzır ve ben yani. Bu ani heves de nereden çıktı şimdi? Saat beşe kadar “Bir şey mi danışacakmış?” diye düşünüp duruyorum, sonra da aceleyle üstümü değiştiriyorum. Çıkıp gitmem lazım; hâlâ içeride oturmuş bitmek bilmeyen Burgonyasını yudumlayan ve muhtemelen Salinger’la Maynard hakkında soracak bir sürü sorusu olan hevesli Hınzır’dan uzaklaşmam gerek. Kadehten aşağı akan yağlı alkol damlalarını süzüyor. Hınzır’ın yudumlarından kaçıp kurtulmalıyım.

“Şeften biraz soğan kızartmasını isteyeyim mi?” diye soruyorum iki gün sonra.

“Hayır, teşekkür ederim,” diyor Anna.

“Demek şey aldın,” diyor Edgar. Anna’ya bakıp şaşkın bir ifadeyle dana köfteleri işaret ediyor.

“Dana köfte,” diyor Anna.

“Dana köfte,” diyerek başıyla onaylıyor Edgar.

Şef doğrama tahtasını duruluyor ve soğanı soyup kestikten sonra kızartıyor. Bu sebzenin binlerce yıldır kullanılıyor olması bana çok enteresan geliyor, eski Mısırlıların ona tapmış olması ise akıl alır şey değil. Acaba iç içe geçmiş kabuklar ve çoklu katmanlar “sonsuz hayatı” ya da “güneş sistemini” filan sembolize ediyor diye mi? Çocukken bazı arkadaşlarımla göçmenlere “soğan Yahudisi” dediğini hatırlıyorum. Çok komikti. Benim büyüdüğüm köy yerinde soğan, yemek malzemesi olarak kullanılmıyordu. Şef kızarmış soğanları kepçeyle orta boy bir tabağa koyuyor, ben de tabağı Edgar’ın önüne öyle bir koyuyorum ki eğer tabağı bir saat yüzü olarak düşünecek olursanız restoranın logosu tam on iki yönünde bulunuyor.

“Teşekkürler,” diyor. “Sen de istemez misin?” Başımı sallıyorum. İsteyken hiç yemediğimi biliyor.

“Soğana çok da meraklı değilim.”

“Ben de öyle,” diyor Anna.

“Eskiden insanlar soğanın kendilerini daha güçlü yaptığını düşünüyormuş,” diyorum.

“Ne kadar güçlü?”

“Güçlü işte. Gladyatörler daha da güçlü olmak için kaslarına soğan sürermiş. Ortaçağda insanlar kiralalarını soğanla ödüyormuş.”

“İşte şimdi saçmalamaya başladın,” diyor Edgar.

“Yo.”

“Dükkânlarda soğanla ödeme yapılabilir miydi?” diye meraklanıyor Anna.

“Bilemiyorum. Belki de dükkânları yoktu. Ama eğer kelleşirsen saçını geri çıkarabiliyormuş soğan. Öyle bir kuvvet veriyormuş yani. Bir de şehvet.”

“Şehvet ne?” diye soruyor Anna.

“Cinsel organının canlanması,” diyor Edgar.

“Neden isteyeyim ki öyle bir şeyi?”

“Zavallı Kızılderilileri bir düşünsene. Soğanı Amerika’ya götürmüşüz,” diyorum.

“Biz mi?”

“Avrupalılar işte. Patatesi, hindiyi, altını ve tütünü orada bulduk. Kahveyi de. Kokaini de. Muzu da. Hepsini kendi vatanımıza götürdük. Yanımıza da soğan aldık. Kızılderililer buna kim bilir ne dedi?”

“Muhtemelen soğandan hoşlanmıyorlardır.”

“Ama artık Kızılderili yok ki,” diyor Edgar.

“Evet, var,” diyor Anna. “Bizim sınıftaki Catarina Kızılderili.”

“Nereli ki o?”

“Venezuelalı.”

“Muhtemelen melezdir,” diyor Edgar.

“Bilmiyorum ama biraz peltek konuşuyor,” diyor Anna.

“Peytek mi?”

“Eyet, peytek.”

“İtpanyollayda da oluyoy. Demet ti damaylayında İtpanyol tanı vay.”

“Meyez yani.”

“Anyadım,” diyor Anna ciddi bir şekilde. “Venezueya,” diyor Edgar.

Edgar burnunun kemerini ovuyor ve sağ gözünden hafif bir şapırtı sesi çıkıyor. Ardından boğazını temizliyor ve bakışları odaklanana kadar gözlerini kırpmıyor. Edgar benden sıkıldı. Anna'nın eti yemeye devam edip etmediğini soruyorum. Edgar köfteleri işaret ediyor. Bir keresinde hayvanlara yapılan işkenceden ötürü etin ne kadar iğrenç bir şey olduğundan bahsetmişti galiba. İştah kaçıracıydı, hatta taşralıların dediği gibi “feci” bir şey. Edgar'ın bankada parası var, biliyorum. Apandisi yok, onu da biliyorum. Günlük nutuklarında bazen, “Katledilmiş hayvanların kas ve yağ dokularını et adı altında insanlara yiyecek diye satıyorlar,” gibi şeyler söyle-

yip ardından bir de anlamlı bir aforizma patlatınca bir şeyleri açığa çıkarmış gibi havalanıyor. Zannedersiniz ki et tüketim saplantısının ahlaksızlığını tek başına ortaya dökmüş. Bazen gerçekten çok hodbın olabiliyor. Konuşuyor da konuşuyor. Hayvanlara işkence edilmesi bir yana, diyor, bu işkence insanların hayvanlara bakması açısından neler ifade ediyor?

Açıklama yapma zamanı. Dudaklarını ıslatıyor. Sorumluluk alıyor ve Norveç çiftliklerinde hayvanlara yapılan işkenceleri araştıran Hayvan Sağlığını Koruma Derneği hakkındaki haber raporunu çıkış noktası olarak alan bir yazarın yeni kitabı üzerine okuduğu bir makaleden bahsediyor. Bir de düşünsenize, diyor Edgar, derneğin dediğine göre ciddi işkence vakaları bunalım ya da sinir krizi geçiren çiftçileri işaret ediyormuş. Yani başka bir deyişle hayvanların ihmal edilmesi neredeyse daima insani krizlerle ilgili. Bahsettiği kitap bir roman ve romanın ilginç tarafı –dinle, diyor Edgar– çiftçinin ruhsal çöküşünü hayvanın bakış açısından anlamaya çalışıyorsun. Psikiyatrik bir *Hayvan Çiftliği* uyarlaması da denebilirmiş buna. Romandaki çiftçi kırk yedi yaşında müzmin bir bekârmış. Domuzlar aç susuzmuş. Olaylar sürüncemede kalmış. Peki çiftçi ne yapıyormuş? Onunla iletişim halinde olan tek şey evcil hayvan kapısından rahatça girip çıkan ve adamın kucığında yatan kediymiş. Televizyon her zamanki gibi açıkmış. Köpek de kulübesinden bağırıp çağırıyormuş. Tasmaı neredeyse mutfak penceresine kadar ulaşıyormuş ama içeri giremiyormuş.

Koyunlar donuyormuş. Kasımın başıymış. Tam yedi gün boyunca dışarıda kalmışlar. Kar daha gelmemişmiş ama

sabahları don oluyormuş ve soğuk, hayvanların iliklerine işliyormuş. Birkaçı ishal olmuş ve yünlerini pisletmiş. Çitin etrafındaki bir sınır soyulmuş ve koyunlar başlarını oradan uzatıp tüm yenilir kök ve fidanları parça pinçik etmişler. Domuz ahırından uluma sesleri geliyormuş. Dişi domuz, yavrulardan birini o kadar çok yalayıp kemirmiş ki karanlık olduğu için yavru domuz foka benziyormuş artık. Sekizinci gün de yemek ve su olmadan güneş batmış. Peki ya tavuklar? İkişi gagalanarak ölmüş, biri de tüysüz ve yara bere içinde kalmış. Diğer tavuklarsa kaçışarak acımasız ısırıkların ve kesiklerin kurbanı olmuş. Yazarın araştırma yaptığı aşikârmiş, çünkü kitapta uydurulması mümkün olmayan detaylar varmış, öyle diyor Edgar. Zaten dediğine göre kendisi de çiftlikte çalışmış, dolayısıyla da mesela bir atın ishal olmasının ya da domuzların birbirine saldırmasının ne kadar süreceğini filan bilirmiş. Edgar'ın fikrine göre kitap gayet iyi yazılmış. Kavramsal olarak çok kapsamlıymış ve hiç abartılı değilmiş. Kitabın hayvanların bakış açısıyla yazıldığını ve bildiğimiz üzere hayvanların bir dili olmadığını göz önünde bulundurduğumuzda bu hiç de öyle kolay bir şey değilmiş. Bir ineğin hissettiği açlığı nasıl anlatabilirsin ki? İneklerin beş midesi var ama kelime dağarcığı yok. Bir yazar kötü davranılmış bir domuzun duygusal dışavurumunu ele alarak korku ve şaşkınlık hakkında yazması gerektiğinde ne yazmalıdır? Edgar kitabı okumaya başlamadan önce bunu kimsenin başarabileceğini sanmıyormuş, fakat yazar bu özel anlatıcı sorunsalı için kesinlikle çok zekice bir çözüm yolu bulmuşmuş.

TAŞIMA

Hınzır'ın her zamanki on numaralı masasında oturmuş espresso fincanını ardı ardına dudaklarına götürüp getiren Blaise'in orada öyle ıslıl ıslıl oturabilmesi için yapılmış olabilecek tüm nakliyat işlemlerini, bütün o taşımacılığı, yani sonu gelmeyen her türlü getir götür işini dehşetle düşünüyorum. Masa örtüsünün altındaki mermer nereden geliyor? Bolzano'dan mı? Peki ya porselenler nereden? Macaristan mı? Takım elbisesi Londra'dan, daha doğrusu kesim ve dikimi Londra'da yapılmış, peki ya malzemesi nereden? Kumaşı şuradan, astarı buradan geliyor. Kravat İskoç olsa gerek çünkü deseni ekoseli. Kol düğmelerini biliyorum, büyük bir Fransız modaevinden alınmış. Ayakkabılarının Lombardo'dan olduğunu fark ediyorum; çoraplarıysa, inanmayacaksınız ama anladığım kadarıyla Amerikan. Onları Nieman Marcus'tan almış. Vesaire vesaire. Blaise'in saçlarını Federer adlı kuaför salonundaki Portekizli kuaför ve stilist Joao Fuentes'e kestirdiğini biliyorum. Kuaförü Portekiz'den uçarak gelmiş, çorapları ise ABD'den. Falan filan. Bir de kahve var tabii, çekirdekleri taa Bolivya'da toplanıp işleniyor ve paketlenip buralara kadar geliyor; biraz klostrofobik bir düşünce olacak ama şu an burada durmuş Blaise'e ve onu tamamlayan diğer tüm unsurlara bakarken görüş açımda görüldüğü kadarıyla Hills'te Norveç'e ait olan tek şey şu küçük testideki birkaç

damla süttten ibaret. Yine de akıl sağlığı yerinde olan ya da olmayan çiftçiler tarafından meralarda hâlâ inekler sağılıyor; depolanıp çalkalanan süt de dağları tepeleri aşır başkente ulaşarak kendisini Blaise'in önüne koyduğum şu Gebruder Hepp marka minik sütlüğün içinde buluyor. Her şey bir yerlerden getirtilmiş. Bina uzun zamandır burada ama hiçbir şey buradan değil. Oslo'nun merkezindeki Büyük Avrupa tecrübesi, birbirine benzemeyen yamalar bütününden ibaret. Dünyanın köşe bucağını yağmalayarak böyle bir şeyi mümkün kılmışlar; araç gereç bulmak, malzeme ve fikir edinmek için dünyanın sonuna kadar gidip her yeri didik didik etmişler. Zaten fikrin kendisi tabii ki Viyana'dan, Paris'ten ya da muhtemelen Berlin'den, Norveçlilerin yıllara dayanan deniz seyahatleri sayesinde tanışık olduğu Amsterdam ya da Rotterdam barlarından ve batakhanelerinden öyle böyle çıkmıştır. Fakat Hills aynı zamanda başkentin belirleyici kurumlarından da biri, Oslo'ya karakter veren ve ana hatlarını çizen parçası. Garson ceketimle şimdi durduğum ve sonsuza kadar duracağım yer ya da alan birbirinin içine geçmiş ürünlerden oluşan girift bir ağ, bu yüzden şimdiye kadar en uzun ömürlü, sabit, sözüm ona geleneksel ve değişmeyen yerin oradan buradan getirilip birbirine tutturulmuş şeylerden oluşan bir mozaik olduğunu düşünmek canımı sıkıyor. Burası birbirine geçmiş maddelerin toplanıp kümelendiği bir yer, dolayısıyla kurulmuş, süregelenmiş ve artık eskimiş tüm o taşıma yollarını düşünmek hoşuma gidiyor, dört bir yandan Hills'e nasıl geldiklerini, yağmalanan şeylerin Hills'te kendine nasıl yer bulduğunu, kilere nasıl indiklerini, mutfağa nasıl çıktıklarını, benim tarafımdan

masalara nasıl taşındığını ve Blaise'in mermer masasına nasıl konduğunu düşünmeyi seviyorum. Dünyanın dört bir yerinden yönelip Avrupa'ya, Kuzey Avrupa'ya, Oslo'ya, Hills'e geliyorlar. Sabahları erken saatlerde burada bu geleneksel kalite seviyesinde tankerler, banliyo depoları, demiryolu makasları, yükleme takozları, taşıma ipleri, boya kutuları, taşımacılar, paletler ve vinçler olmadan olmaz. Sırf Blaise ardı ardına fincanını kaldırıp espressosunu yudumlayarak kendini Avrupai bir şeylere ait hissedebilsin diye taşımacılığın getirdiği tüm angaryalarla birlikte Avrupa'nın ve dünyanın geri kalanının ne kadar çok toprağı ve yolu bozulup perişan olarak trafiğe kurban gitmiştir, maalesef, kimse bilmiyor. Taşımacılık önemli çünkü insanlar arasındaki ticareti sağlıyor, bunu da muhtemelen Edgar'dan duymuşumdur, bu da yine medeniyetin bir göstergesi. Medeniyeti kuran şey taşımacılıktı ama medeniyeti yıkan şey de yine taşımacılık olacak diye düşünüyorum, –ya da en azından Edgar böyle düşünüyor. Her neyse. Konudan iyice saptım. Arabalardan çıkıp kilere iniyor malzemeler. Her şey kilere iniyor. Ya yer kapısından ya da yük penceresinden. Taşıma işini yapan adamlar oyuktan içeri iki yük rayı koyup kolileri onların üstünden kaydırıyor. Neydi o iş malzemesinin adı ya? Bir keresinde yine böyle yükleme yaparlarken sormuştum.

“Bu raylara ne diyorsunuz?”

“Bilmem,” demişti biri.

Yani malzemenin bir adı yok. Her halükârda kilere iniyor işte. Restoranın altında karman çorman bir kilerimiz var.

HİZMET HATASI

Cinsel soğukluk, demişti bir keresinde biri, nemfamoninin arkasındaki gerçektir. İktidarsızlık da Don Juanlığın arkasındaki gerçektir. İştahsızlıksa gözü doymazlığın arkasındaki gerçektir. Kim söylemişti hatırlamıyorum ama Hınzır'ı sorup duran şu, durdurulamaz diyeceğim artık, genç hanım yeniden içeri girince aklıma bu sözler geliyor. Perde kenara kayıyor. İşte orada. "Ta kendisi," yüzde yüz o, ama aynı zamanda da acı verecek kadar herkes gibi. Son birkaç gün içinde birdenbire müessesemizin daimi misafiri olmuş gibi görünüyor. Ne istiyor acaba? Büyük ve çarpık adımlarla ocağa eğilmiş bir şeyler alevlendiren Şef Garson'a doğru yöneliyor. Otuz iki dişile birden gülümsemeyi de ihmal etmiyor.

Bu sefer bayağı erkenci, saat 13.15, Hınzır'ın masasının hazır olmasına daha 15 dakika var. Fakat yine mekânımıza bir dejavu hissi getiriyor, üstelik bugün daha baskın. Etkisi. Duruşu, kürek kemiklerini birbirine sıkıştırışı. Ayakkabıları. Kıyafetindeki zeki aykırılığı. Ortamı aydınlatıyor adeta. İş yerim aniden bir sahneye, bir arenaya dönüşüyor. Aynı anda Hills'in tüm ihtişamını, yaşını ve yıllara dayanan çabasını da kalça kemiğinin seviyesine indirmiş gibi oluyor. Hills bir yemek mekânı fakat bu kadın birçok açıdan ete karşı nefreti, fizik ilkelerine yönelik fanteziyi, bir iskeleti temsil

ediyor. Şimdi de telefonla görüşüyor. “Negatiflik kelimesini duyunca bile psikologumu arıyorum,” diyor gülümseyerek.

Edgar bir keresinde şöyle muğlak bir şey söylemişti: “Kadınlık kadınlara tüketim için verilir, gençlik de gençlere.” O zaman ne demek istediğini anlamamıştım ama bu kızı görünce nasıl olduysa jetonum düşüverdi.

“Ay iğrençsin ya,” diyor gülmeye devam ederek.

Üç parmağıyla telefonun mikrofonunu kapatarak Şef Garson’a Graham’ı soruyor. Şef Garson da ona büzüşük ağzıyla, daha doğrusu iki ayrı dudaktan ziyade kerpetene benzeyen gagasıyla ve yön gösteren birkaç eğik parmağıyla Hınzır’ın masasının beş dakika içinde hazır olacağını söylüyor. O zamana kadar barda oturabilir mi peki?

Yepyeni bir triger kayışına ve şık bir Twa demliğine sahip olan konuşkan Bar Sorumlusu bir mızrak gibi dimdik duran omurgasıyla karşısına dikilip yüzündeki kurnaz ifadeyle ona sertçe ne alır diye soruyor. Kızcağız ona sanki göz yuvarlarının önünde su varmışçasına boş bir bakış atıyor ve sipariş veriyor. Olay da tam bu noktada kilitleniyor, dikkatimi iyice o tarafa veriyorum: Kız dörtlü espresso istediğini söylüyor. Bar Sorumlusu’nun gözleri çok da büyümüyor, zira kendisi bir profesyonel ama hani derler ya kafasının bir şeylere takıldığı görülebiliyor. Doğruca makineye gidiyor ve dörtlü olana kadar espresso üstüne espresso döküyor. Kırıntı küreğini bırakıyorum, Bar Sorumlusu standart bir kahve fincanını tepeleme espresso dolduruyor; hayret verici bir görüntü. Espressonun dört kat olma düşüncesi bile beni terletiyor. Kızın yüzüne bakıyorum. Bir yudum alıyor.

Bu yudumu nasıl tarif etmeli? Edgar'ın dediği gibi, var olan politik dilin insanların çektiklerini pazar büyümesi, sağlık kontrolü, ölçsüz turizm ve eğlence yoluyla uzak tutmaktan başka hiçbir çözüm vadetmediği bugünkü gibi bir zamanda bu kızcağızın dörtlü espressodan aldığı yudumu nasıl tarif etmeliyim? Yaşadığımız dönemin çatışmalarını ifade edebilecek bir politik dil yok. Fakat size şu kadarını söyleyebilirim, kız sanki kahveyi içmesi gereken kişi benmişim gibi içiyor. Anlatabiliyor muyum? Dıştan görünen bir zevkle yudumluyor adeta. O orada içerken ben burada espressoyu hissediyorum. Kaliteli seramikten yapılmış fincan harikulade bir fincan altlığından yükselip hipnoz edici bir sakinlikle dudaklarına ulaşıyor. Küçük buhar bulutları, ya da işte sıcak kahveden yükselen o şey her neyse, su buharı olsa gerek? Koku tanecikleriyle de karışmış sanki? Yükselen o buharın içinde ve etrafındaki kahve kokan şey ne? Kahve atomları mı? Konudan uzaklaşıyorum. Yani söylemek istediğim, fincandan çıkan buhar öyle albenili ve davetkâr bir esinti oluşturuyor ki, nasıl desem, kahveyi bana pazarlıyor. Kızın kahveyle etkileşiminin de yardımıyla o aşırı keskin dörtlü espressoya tav oluyorum. Görünüşe bakılırsa Bar Sorumlusu da bir yudum için yanıp tutuşuyor zira o da en az benim kadar dikkatle seyre koyulmuş.

Hıncır iyi durumda, tabağı tıka basa dolu. Bir çeşit pratik bolluk onunki, günbegün bunun için uğraşıyor. Etrafında topladığı herkes bu uğraş içinde kendine göre bir rol oynuyor. Bu uğraşın ispatını ve refah seviyesinin devamlılığını sözüm

ona sınıf faktörüyle yerine getirmek çok önemli. Örneğin yedi numaralı masadaki üç sıradan para babası arasında yaşanan konuşma Hınzır'ın masasında asla duyulamaz:

“Adam salak... tekneyi 13'te kızağa çekmiş. Yahu sen bir lit-rede ne kadar tuz var biliyor musun? Komple çamura batmış. KOMPLE.”

Harika bir zamanlama: Kız kahvesini tokat gibi bir hareketle bitirdiği anda Hınzır da perdenin arkasından peşi sıra Blaise Engelbert ile çıkageliyor. Blaise sanki daha önce kimsenin arkasından yürümemiş gibi bu sıralamadan rahatsız görünüyor. Fakat Hınzır patavatsız bir önder gibi görünmesine gerek bırakmayacak doğal bir otoriteyle hem Şef Garson'a yaklaşırken hem masaya yönlendirilirken hem de yerlerine oturlurlarken sağ omzunu Blaise'in önüne çekip duruyor.

Beklediği kişinin geldiğini ima etmek için genç hanıma “Voilà,” diyerek budalalık etmiş oluyorum zira kendisi çoktan fark etmiş görünüyor. Şef Garson, Bar Sorumlusu ve ben boş boş durup kızın bar taburesinden kalkışını, tasarım çantasıyla pürüzsüz (yok aslında, biraz pürüzlü) ceketini alışını izliyoruz. Kız kendinden emin ve sert adımlarla Hınzır ve arkadaşına doğru yürüyor. Hınzır'la Blaise onu aynı anda görüyorlar ve sandalyelerinden ellerini kaldırıp peçetelerini bırakarak, anneannemin deyimiyle, güneşe doğru yönelen çiçekler gibi ona dönüyorlar. Hazır bir şekilde bekliyorlar ve kız gelip onları yaş sırasına göre kucaklıyor, yani önce Hınzır, sonra Blaise. İkiisiyle de akraba değil, orası çok açık. Zira Hınzır'la Blaise'in ona gösterdiği yalakalık ve telaş en yakınlarınıza ya da en sevdiklerinize karşı takınacağınız bir

tavır değil. Ayrıca hiçbir torun da dedesine karşı bu kadar cilveli davranmaz.

Kız sanki zaman daralıyormuş gibi panik içinde nefes nefese kalmış görünüyor. Acelesi ne acaba? Belki de dörtlü espresso­nun etkisindendir. Adeta balık gibi çırpınıyor, her geçen dakika son kullanma tarihine biraz daha yaklaştığı için heyecanla tketilmeyi bekleyen taze yiyeceğe benziyor.

Hınzır'ın masası bende. Ama oraya öyle hemen ullanamam. Belki de geçen hanım için bir sandalye çekmek münasip olurdu ama onun yerine kırıntı küreğini kancasına asıp menüleri karmaya başlıyorum. "Hanım" diyorum ama hanım mı yoksa kız mı olduğunu anlamak g. Hanım mı, kız mı? Aslında hanım kız gibi biraz. Nereden baksan bir "yetişkin" yine de. Görünüş itibariyle kesinlikle yetişkin, alışkanlıkları itibariyle de öyle, zira bir çocuğun bu kadar rafine (pahalılığından bahsetmiyorum bile) zevkleri olmaz. Fakat geliğin verdiği o sevecenlik, tazecik olmanın yarattığı o hafif gelişmemiş ifade masum bir şekilde değil de seviyeli bir şekilde karakterine işlemiş görünüyor. Hatta profesyonel bir şekilde bile denebilir. Ya da spekülatif bir şekilde demeye cüret etsem?

"En güzel melodi en ince telden çıkar," diyor şef Garson göz torbalarının arkasından bana gizemli bir bakış atarak. İçecek siparişini almam gerektiğini biliyorum. Daima oradayım zaten. şef Garson'un kaş göz hareketleri filan yapmasına gerek yok. Hemen koşturuyorum.

"Ne biliyorsun," diyor Hınzır tebessümle bir şişe beyaz Burgonya'nın münasip olacağını ima ederek.

Menüleri Hanım Kız'dan başlayarak saat yönünde dağıtıyorum. Övünmek gibi olmasın ama menünün kapağını tek elimle zarifçe kaldırıp doğruca ana yemek sayfasını açışım ve okuması rahat bir açıyla kıza uzatışım hem hızlı hem de yumuşak oluyor: Eee, burada tecrübe konuşuyor. Kız başını kaldırıp bana bakıyor ve başını sallıyor. Menüsünü en son alan kişi Blaise ama onunkini açmıyorum çünkü sağ tarafımda acayip bir açıda kalıyor, dolayısıyla da kapalı menü alıyor.

“Menünün üstünden geçmemi arzu eder misiniz?” diyorum.

“Hayır, teşekkürler,” diyor Hınzır.

“Öyleyse pisibalığının bugün özellikle güzel olduğunu söylememe izin verin.”

“Teşekkürler.”

Söylememe izin mi verin? Bu ne yüzsüzlük böyle? Hınzır hayır demedi mi? Ayrıca pisibalığı da gayet sıradan bugün. Ne diyorum ben böyle? Barın oraya gidip Bar Sorumlusu'ndan iki konyak istiyorum. Çabucak iki Stravecchio doldurup veriyor, ben de birini Hınzır'ın diğerini de Blaise'in önüne koyuyorum. Hınzır menü gözlüklerini çıkararak nazikçe bana doğru dönüyor.

“Nedir bu?” diyor.

“Stravecchio,” diyorum.

“Ne?”

Bir an boynumun seğirdiğini hissediyorum ve özür diliyorum, çok üzgün olduğumu belirtiyorum, bir yanlışlık olmalı.

Bir servis hatası. Başımı sallıyorum, konyak kadehlerini alıyorum ve bara geri götürüyorum.

“Bozulmuş mu?” diye soruyor Bar Sorumlusu. Stravecchio’yu açıp kokluyor. Olduğum yerde eğiliyorum ve başımı sallamaya devam ediyorum.

“Nereden çıktı bu kız?” diye soruyorum ahlaksız bir adam gibi neredeyse tam kulağına fısıldayarak.

“Ne desem yalan olur...” Bar Sorumlusu’nun yüzünde bilmiş bir ifade var. “Dur, çözeriz şimdi.”

“Çözelim o zaman.”

Üç adet ince ve manikürsüz parmağını havaya kaldırıyor ve kafasını kurcalıyor.

“Graham altmış yaşında filan galiba. Kız kaç yaşında olabilir sence? Yirmi mi? Yirmi beş mi? Yirmi yediden fazla olamaz. İmkânı yok. Yirmiden de genç değil. Yoksa olabilir mi? On yedi mi? Yok canım, en azından reşittir herhalde. Ergense şuracıkta bayılırım gerçekten. Bence yirmi beş filan ama anlaması güç. Baksana bütün yaş tahminlerimiz kızın suratından tereyağı gibi akıp gidiyor.”

“Orası kesin,” diyorum.

“Graham’ın kendi kızı otuz yaşından büyük ve Londra’da okuyor, bunu biliyoruz. O değil yani.”

“Hayır.”

“Bildığımız kadarıyla Blaise’in de çocuğu yok, torunu zaten olamaz. Daha elli yaşında bile değil.”

“Belki de üvey evlattır? Katharina’nın önceki ilişkisinden olan kızıdır?”

“Hayır, Katharina’nın oğlu var. Ayrıca baksana şunların haline tavrına filan. Aile gibi durmuyorlar.”

“Fark ettim,” diyorum.

Bar Sorumlusu espresso tokmağını tam kemer tokasının hizasında tutup kah parmaklarında döndürüyor kah elinde tartıyor. Bakışları ufukta bir yere kilitlenmiş durumda. Bense bir şeylerin devamının gelmesini bekliyorum.

“Ne demişler,” diyor, “savaş mantıksızlığın en mantıklı şeklidir.”

“Öyle mi demişler?”

“Evet, yüz yıl önce...”

“Kafa yorulası bir mevzu,” diyorum.

“Kıza bakınca aklıma geldi.”

“Hımm...”

“Rahatsız edici bir şey var bu kızda, tam olarak savaş çığırtkanlığı gibi değil ama kışkırtıcı, tahrik edici.”

“Evet, insanı düşündürüyor...”

“Aynen öyle.”

“Daha somut bir şey yok mu elinde?”

“Tuhaf bir detay yakaladım,” diyor Bar Sorumlusu.

“Dinliyorum.”

“Güzel kadınların takma isim kullandığı pek sık görülen bir şey değil. Hoş kadınların genelde Jasmine, Caroline, Cameron, Mia, Billy, Cindy, Flannery, Mira gibi isimleri olur. Ama bununki takma isim.”

“Hadi ya?”

“Ona Zloty diyorlar. Başka bir ismi daha var ama insanlar ona Zloty diyor.”

“Şaka yapıyorsun?”

“Yoo, öyle duydum.”

“İyi de kim ki bu kız?”

“Her şeyin bir sırası var. Kendini topla şimdi.”

Bar Sorumlusu bana göz kırpmıyor ve “Kendini topla şimdi,” diyor. Bu kadarı da fazla artık. Biraz sakinleşmesi lazım. Etrafa bu tarz telkinler saçıp duramaz ki canım. Ne işime yarayacaksa elime bir paçavra alıyorum. Sonra küreğe göz atıyorum. Mutfığa mı gitsem? Stravecchio’yu mu fullesem? Hafif bir baş dönmesi vuruyor. Hatta belki de baş dönmesi değil, daha ziyade sarsıntı gibi, dikkat mekanizmamda oluşan bir arıza, birkaç saniyenin birbirine girip yok olması ve ardından yaşadığım bir anlık kafa karışıklığı. Görüş kabiliyetim ağırlaşıyor. Sonra geri geliyorum ve yıllar süren Hıncır’ı bekleme sürecim kaldığı yerden devam ediyor. Hıncır sipariş vermeye hazır olduğu zaman bana bir “işaret” vermek zorunda değil, bir şey yapmasına gerek yok. Hıncır’ın ne

zaman hazır olduğunu ben anlıyorum. Hissedebiliyorum bunu. Masasının başına gidiyorum. Arkası bana dönük bir şekilde boş havaya doğru direktif veriyor, çünkü orada olduğumu biliyor.

“Her zamankinden iki şişe alacağız, bir tane değil, maden suyu da daha fazla olsun. Başlamak ister misiniz?” diyerek Hanım Kız’a dönüyor Hınzır.

Hanım Kız menüye bakıp başını sallıyor ve sırasını yanlış yöne, yani Blaise’in oturduğu sağ tarafa doğru savıyor.

“Et için biraz erken, değil mi?” diyor Blaise koca bir tebesümle etrafındakilere bakınırken. “Ben salyangoz alacağım. Birkaç tane ekstra olsun. Bu kadar.”

“Elbette,” diyorum.

“Salyangozun bu denli doyurucu olması beni hep şaşırtmıştır.”

Blaise saçını buraya gelmeden hemen önce yaptırmış olabilir. Yok artık! Sakalının kenarını iple aldırması olamaz değil mi? Hayır, hayır, bu kadar zevkli bir adam bunu yapmaz. Böyle şeyleri Ortadoğu’da yapıyorlar yahu. Anladığım kadarıyla sakal çizgisi kendiliğinden güçlü ve belirgin. İşte şimdi de her zamanki gibi fikrini değiştiriyor.

“Pisibalığının üstündeki yeşillikler gerçekten de Nordmarka ormanından mı getiriliyor?” diye soruyor bana kısa ve öz bir cevap bekler gibi hevesle bakarak.

“Kesinlikle,” diyorum tereddüde yer bırakmadan dik bakışlarına karşılık vererek.

“Öyleyse pisibalığını deneyeceğim.”

“Pisibalığı harikulade bir seçim.”

“Salyangoz kısıkcının usulünü bir türlü öğrenemedim zaten.”

Hınzır memnun bir şekilde kafa sallıyor ama bu sallayıştaki memnuniyet Blaise için değil de daha ziyade Blaise’in kararsızlığına rağmen sipariş verme sürecinin iyi gittiğinin ispatı için diyebilirim. Şimdi de dikkatlerimizi hâlâ menüye bakmakta olan Hanım Kız’a geri çekiyor. Elimi hemen yüzünün yanında küçük bir kürek gibi havada tutuyorum. Kafasını çevirip üstüne öğürmesi an meselesi. Zarif bir hareketle menüyü kapatıyor ve gözleri buğulanana kadar dimdik önüne bakıyor, tıpkı dörtlü espressodan önce yaptığı gibi.

“Birkaç mantar çeşidi sote edebilir misiniz? Ama istiridye mantarı olmasın,” diyor tamamen boğuk bir sesle.

Restoranın mozaik zemininde, girişten kümbete (aslında orası kümbet de değil ama biz yine de öyle diyoruz) doğru bir yükselti var ve ben gayriihtiyari bir şekilde sağ ayağımı bu yükseltinin üstüne koyuyorum, bu da ona kafamı sallayarak onay verirken eğilme yasağını ihlal edecek şekilde öne doğru garip bir halde eğik durmama neden oluyor.

“Mutfağımız icabına bakacak.”

Bacağımı geri çekiyorum ve hâlâ kürek gibi açık olan elimi Hınzır’ın yüzüne doğru götürüyorum.

“Ben tartar alacağım ama her zamanki gibi çok az üzüm çekirdeği yağıyla.”

“Harikulade,” diyorum menüleri saat yönünde toplarken.

Şef hemen işe koyuluyor ve mantarları doğrayıp kızartarak el çabukluğuyla üstünü hafifçe alevlendiriyor. Ardından da mantarları, pisibalığını ve tartarı üstünde restoranın amblemi olan tabaklara yerleştiriyor. Ben de mantarları ve tartarı sağ koluma alıp pisibalığını da sol koluma dengeledikten sonra masaya gidip mantarları Hanım Kız'ın önüne, tartarı Hınzır'ın önüne, pisibalığını da dokuz numaralı masada oturan sarhoş aktörün önüne koyuyorum. Blaise hayretler içinde bana bakakalıyor. Hınzır da eliyle tuhaf bir hareket yapıyor ama bir şey söylemiyor. Kimsenin yemeğine başladığı yok. Masada ölüm sessizliği var. Bir müddet sessizliğin ezici bir hal almasına izin veriyorum, ardından aslında kendi yağında kavrulmuş ördek budu sipariş etmiş olan sarhoş aktörün önünden pisibalığını alıyorum ve on numaralı masaya geri koyarak olduğu yerde kalakalmış olan Blaise'in gözlerinin önünde erimeye bırakıyorum. Birkaç saniyeliğine kimseye bakmadan hafif kambur bir şekilde duruşumu koruyorum ve ardından elimi geri çekip buna bir son veriyormuşçasına inleyerek doğruluyorum. Ben uzun bir adamım, bir bakan bir daha bakıyor yani, öyle derler, iri yapılı ve atletğim, o kadar mağrurum ki neredeyse hiç dik duramam. Sırım gibi sakallarım, bir de bıyığım var. Bir keresinde biri bana Daniel Plainview'e benzediğimi söylemişti. Biraz içermiştim. Ama yalan da sayılmaz. İnatçılığım açısından doğru olabilir. Hafif kamburluğum açısından da. Fakat Plainview benden daha dayanıklı. Daha bir saha insanı gibi. Bendeysede daha ziyade kafe enerjisi var. O azimli ve intikamcıyken ben daha hizmet odaklı ve diken üstündeyim.

Hınzır'ın masasındaki muhabbet şimdilik gayet güzel gidiyor. Yaptığım hatayı unutmuşa benziyorlar. Rahat ettirecek derecede bir görünmezliğe sahip olmam lazım, iş tanımında böyle yazıyor, bunu doğal karşılıyorum. Kendimi öne çıkaracak değilim. Hınzır'a bir bakış atıyorum. Centilmen bir adam. Fakat aynı zamanda da bir iş adamı, bunu katiyen göz ardı edemeyiz. Bir yandan sürekli pazarlık ediyor. Cazibesi ve nabza göre şerbet veren davranışlarıyla ilişkilerini geliştirip sermayeye dönüştürüyor. Pazarlığa bir türlü anlam veremiyorum. Kendin için en makul şartlara ulaşmak için tartışıp durmak değil midir? Diğer bir deyişle, ileri düzey bir kırışma hali? Bence çok ilkel bir tutum. Bir şeyin fiyatının düşürülmesini asla istemem ben, ne kadar mantıksız bir fiyatı olursa olsun. Eğer bir satıcı o denli çok isteyecek kadar pişkinse zaten almayı hak ediyordur. Açığımı kapatmak için biraz daha fazla çalışmayı yeğlerim. İndirimin peşinde koşacak halim yok. Eli sıkı gibi, ne o öyle? Hayır efendim, pazarlığın benim kültürümde yeri yok. Biz burada fiyat neyse onu öderiz.

Hınzır ayağa kalkıyor. Ne istiyor acaba? Alt kata mı iniyor, tuvalete mi gidiyor? Hayır ya, off, bana doğru geliyor. Mendilleri mümkün olduğunca hızlı bir şekilde katlıyorum

ama baştan savma olmamasına da dikkat ediyorum. Yine ne istiyor? Tam arkamda iki yaşlı kadın oturuyor, fısır fısır konuşuyorlar, sesleri ısıık gibi çıkıyor. Birbirlerine sabit bir tonda yarım yamalak şeyler fısıldıyorlar ve bir tanesi o kadar keskin bir ř sesi çıkarıyor ki her *bulaşıkçı kadın* ya da *aşağı taraf* dediğinde kulağımanın zarı neşterle deliniyor sanki.

“Affedersiniz, size bir şey sorabilir miyim?” diyor Hınzır nazikçe.

“Nasıl yardımcı olabilirim?”

“Aklıma takılan bir şey var da,” diyor Hınzır. “şu her daim komşu masada oturan Tom Sellers tipli adamı tanıyor musun? Duayen filan mıdır, nedir?”

“Bir iki saniyeliğine izninizi alabilir miyim?” diyorum yemek yiyen misafirlerin başlarının üstünden sertçe kaşlarını çatarak. Tam o anda, sanki saatleşmişizcesine gülünç bir zamanlamayla merhum muhasebeci Knipschild’ın dul karısı hesabı istediğini ima eden hafif bir el hareketiyle beni çağırıyor.

“Dur bir dakika, bir dinle, söylemek istediğim bir şey var,” diyor Hınzır.

“Graham, çok affedersin ama biraz bekleteceğim,” diye kıvranıyordum yılan gibi. “Dul Knipschild ile ilgilenmem gerekiyor. Acelesi var. Biliyorsun işte, yaş.”

Yaş mı? Yine ne diyorum ben?

“Dert değıl,” diyor Hınzır bu ülkede her şeyin burjuva sayılabileceğı şartı gereğince bütünüyle burjuvaya has bir

tebessüm atarak. Normal konuşma tonundan en ufak bir sapma belirtisi bile biz hassas burjuvalar tarafından hemen yakalanıyor. Hınzır'a sinsi demek belki haksızlık olabilir ama şu an onda bir sinsilik sezebiliyorum. "Dert değil," derken ne demek istiyor?

Sellers mı? Sellers'la ne alıp veremediği var?

Dul Knipschild her zamanki gibi tabağının yanı başında bir kitapla masasında oturuyor. Sayfa sayfa okuyup duruyor. Aniden iki bakımlı el görünüyor, tabağı tutuyor ve uzaklaştırıyor. Kadının gözleri kitaba sabitlenmiş durumda, oturduğu yerden sadece ellerin yan taraftan görüş alanına girdiğini görebiliyor. O eller bir şeyleri alıp götürüyor. Bardaklara ve mendile uzanıyor. İşte o eller bana ait. Benim o. Kendimi hiç belli etmeden yemeğin ve malzemelerin gelip gitmesini sağlayan kişiyim.

"Hesabı hemen getiriyorum Bayan Knipschild," diyorum.

Dul Knipschild kaz ciğeri yedi. Genelde hep kaz ciğeri ister. Bazen iki tane sipariş ettiği bile olur. Önce terin, sonra da biraz kızarmış kaz ciğeri. Yanında da elma yer ve bu elmanın üstünde yıldız anason olması gerekir. Hatta azıcık karamelli bile olabilir. Sonra bir de bakmışsınız ki Douro Vadisi'nin sarp ve dar yamaçlarındaki üzümlerinden yapılan çerez şarabıyla kazın ciğeri yutulup yuvarlanmış bitmiş bile. Şarabın etiketinde "Porto" yazması gerekir. Eğer "Porto" yazmıyorsa o zaman kaz ciğerine uygun değil demektir. Yani Dul Knipschild'a göre öyle.

Aşçılıkla ilgili meselelerde keskin bıçak gibidir, hatta Shun bıçağı gibidir bile diyebilirim fakat banka kartları, ödeme yolları filan pek onun harcı değil. Kartının çipi tersyüz olmuş, şeridi aşınmış, şifresi unutulmuş. Maviye çalan yaşlı parmaklarıyla kol çantasının içini kurcalamak zorunda kalıyor çünkü şifrelerini yazdığı not defteri orada ama dediğine göre o deftere de şifrelerini şifreli yazmış zaten. Bu bana restoranı gözden geçirmek için zaman kazandırmış oluyor, buradaki mesafelere ve yerleşmelere üstün vukufiyetim sayesinde de sol tarafa kabaca yüz on derecelik bir açıyla atacağım bakışın Hanım Kız'ı arkadan yüzde yetmiş beşlik bir profille inceleme fırsatı sunacağını gayet iyi biliyorum. Kaldı ki ben onu süzerken o beni görsün istemiyorum. Bu açıdan bakınca Blaise bir an için Hanım Kız gibi görünüyor. Belki de gözlerimi kıstığım içindir. Şimdi de ikisi birden Hınzır'a benziyor. Sihirli ayna gibi sanki. Hanım Kız artık soyut. Göz kırıyorum. Masada şakalaşıyorlar. Hınzır'ın gürültülü ve çınlayan bir kahkahası var, diğerlerini daima bastırıyor, uzadıkça uzuyor ve daha fazla kahkahaya yol açıyor; yani başka kahkahalar yavrulayan ve ortamdaki kahkaha rüzgârının biraz daha uzun süre esmesine yol açan bir kahkaha türü. Blaise Engelbert'inse çoğunlukla elit kesimde görülen daha zoraki ve gürleyen bir kahkahası var. Onun kahkaha uğultuları bir bakıma Hınzır'ın kubbesinin altındaki sütunlar gibi diyebilirim.

İnternet bugün biraz yavaş, Dul Knipschild sırada bekliyor. Bu esnada da ilaç torbasını kurcalayarak zamanı değerlendiriyor. Bir tane hap çıkarıyor, sonra bir tane daha. Birini

yutuyor. Ne için bu hap acaba? Ya da daha doğrusu neye karşı?

“Efendim?”

Kafasını kaldırıp bana bakarken başı hafifçe titriyor. Ödeme işlemi daha bitmedi.

“Bir kadeh daha Niepoort alamaz mıyım?”

Genelde yaşlı hanımların ses tellerinde oluşan metalik çınlamadan Knipschild’da da var.

“Elbette,” diyorum. Fakat talihsizlik şu ki aslında az önce bitirdiği kadeh Niepoort’un son damlalarıydı. Bir başka deyişle, şimdi kilere inmem gerekiyor. Neden mi? Çünkü benden daha az kıdemli olan ve gerektiğinde kilere giden kişi konumundaki kısa saçlı, cılız Vanessa az önce dışarı çıkmış. Dışarı çıkmış derken? Şef Garson’un dediğine göre, ayak işi. Hanımefendi saçlarını yaptıırıyor. Pardon da ne zamandan beri garsonlar mesai saatleri içinde saçlarını yaptırmaya başladı? O kadar işin arasında Şef Garson ona saçını kestirmesi konusunda bonkör mü davranıyor yani? En beyaz masa örtüleri en önce kirlenir, diyor. Kilere gitmek mecburiyetindeyim.

KILER

Hills'in altındaki malzeme kilerinde tüm yağma mallarımızı depoluyoruz, adeta her şeyin oraya inmesi gerekiyor. Kilerin girişi sokak tarafında, ki bu Osla'da pek rastlanmayan ama mesela New York gibi yerlerde sıkça görülen bir şey, zira oralarda malları sokaktaki oyuklardan binaların altındaki kilerlere doğru itip kakarlar hep. Bu mal kabul noktaları normalde binanın, restoranın, manikürcünün ya da işte her ne varsa onun hemen önündeki zeminde yer alan deliklerdir; üstlerinde de gizli bir kapı bulunur ve malzemeleri oradan aşağıya yollamak gerçekten riskli gibi görünür ama boş kalan tek mekân orasıdır, başka şansları yoktur.

Aşağıdaki kilerde karman çorman bir raf düzeni var. Neyse ki benim orada pek bir işim yok. Dibine kadar hiç gitmedim, nereye kadar uzanıyor, haberim bile yok. Genelde bu izbe yerden bir şeyler almaya inen kişi ben olmam, fakat işte merdivenlere en yakın alanda dolanıyordum ve içeri daldım. Rafların karanlıkta nasıl gözden kaybolduğuna inanamazsınız. Şef içerideki geçidin ileride çatal şeklinde ikiye ayrıldığını mırıldanarak anlatmıştı bana. Duvarlar kavisli ve üstlerindeki kimisi açık kimisi kapalı raflarla küçük çekmeceler iki sıra halinde bu kavislere uydurulmuş. Ayrıca yan yana ve üst üste konmuş birkaç büfeyle kendi içinde küçük bölmelere ayrılan eğri büğrü dolaplar da var. Bu halleriyle dolaptan

ziyade elektrik paneline benziyorlar. Rafların –yoksa duvarın mı?– bir kısmı muhtemelen metal ya da teneke olan levhalarla kaplanmış; burası bir uzay istasyonu olsa bunların titanyum ya da magnezyumdan yapıldığını düşünmek mümkün. Evet, tüm bu sayısız detay sebebiyle burası bir depoya, bir atölyeye, bir garaja değil de uzayıp giden bir kokpite benziyor. Boş yerlerin değerlendirilme şekli gerçekten inanılmaz. Yüzeylerin, platformların ve alanların bolluğu her zaman yeni yüzeylerin, platformların ve alanların bolluğuna işaret eder. Aşağı yukarı oransal bir çözüme ve ayrıntı zenginliğine ulaşabilirsiniz. Diyorlar ki, yani deniliyor ki, ya da iddia ettiklerine göre, yani iddialara göre bu düzen, yani bütün boşlukların incığıne cinciğıne kadar değerlendirilmesi kilerin taa sonuna kadar böyle devam ediyormuş, ama dediğim gibi ben bizzat oraya hiç gitmedim. Dehşetle bahsedilen o çatalı bile görmedim. Nasıl anlatsam, bu yuvarlak duvarların normalde klasik bir raf düzeni için problem teşkil etmesi gerekirdi, fakat depolama mimarisi o kadar ustaca yapılmış ki adeta raflar düz duvarların sunacağından daha fazla depolama alanı sunuyor. Raflar filan bayağı eski. Dediklerine göre bu kısımlar en başından beri hiç değişmemiş. Yani, işletmenin kurucusu Benjamin Hill giyim sektöründe iflas etmeden hemen önce kendisi yapmış bu rafları. Hakikaten de öyle görünüyor. Çekmeceler de dolaplar da tam düğme, makara, tarak, iğne, vida, kanca, tokmak, raptiye gibi tuhafiye ve hırdavat malzemelelerini muhafaza etmeye yönelik yapılmış. Poker masalarında yaşadığı baş döndürücü finansal kayıplarla içki alemlerine dalan Hill'in kendini utanç içinde buraya hapsedtiği söyleniyor; yapacak hiçbir şey kalmadığını anladığında işte burada gizlenmiş. Bu öyle üfürükten bir dedikodu değil; karakter-

rindeki yoldan çıkarıcı yaman tarafının birden pörtleyip kendisini başkentin müstesna hoppa çevrelerine, oradan da Oslo'nun (ya da o zamanlar bilinen adıyla Kristiania'nın) en ücra köşelerine sürüklemesinden beş yıl kadar önce, yani 1830'larda, Hill'in amcasının Windsor'daki marangozluk şirketinde çıraklık yaptığı biliniyor. Öyle ya da böyle, aslında birçok farklı dönemin bir arada toplanmasından oluşan ve Benjamin Hill'in ilk yaptığından bu yana düzenli aralıklarla onarılıp toparlanmak zorunda kalınan bu kahrolası raf düzeni, daha önce de dediğim gibi hem grift hem de modern tarzda olduğu için Hills'te yiyecek satılırken de kıyafet satılırken de değiştirilmeye gerek duyulmayacak derecede iş görüyor. Sanki bütün o ufak tefek tamirler ve giderilen pürüzler sayesinde raf düzeninin sağlamlığı gelişmiş, yıllar süren kullanım ve yayılma neticesinde organik bir hal almış. Raflar kullanılma, aşınma ve tamir olma süreçleri arasında çatlayıp delik deşik oldu ve bir bakıma kendini geliştirdi. Restorandaki çıkartma kaplı duvarın raflı halini gözünüzde canlandırmaya çalışın, işte öyle bir şey. Kat kat üstünde. Plan plan üstünde. Muamele muamele üstünde.

Neyse ki Niepoort merdivenlere yakın bir yerde. Yapmam gereken tek şey sol taraftaki raf dizisi boyunca birkaç adım atıp genişçe, eski püskü, çekmece gibi esneyen bir metal raf bulmak. Duvara demirli, kurşun gibi ağır ve gayet iyi işleyen kızaklarıyla kolayca hareket ediyor; içinde de yumuşak bir tür dolgu malzemesi var. Çekmece ağzına kadar Niepoort, Ruby, Towny, Colheita filan dolu. Hatta enteresan bir şekilde Tokaji bile var. Bu çekmeceler de ne kadar geniş. İki şişe Niepoort alıyorum, fakat çekmeceyi kalçamla sert bir şekilde ittirerek kapatmaya çalışırken sol elimi berbat bir şeye kaptırıyorum. Elin kenarına ne deniyor, hani şu elin tersinin avuç içiyle

birleştigi serçe parmağın hemen aşağı kısmı, ne deniyor oraya, yani elin bileğe bağlandığı yer işte, ne zıkkımdı oranın adı be, bilekten serçe parmağa bağlanan yer, karatecilerin hareket çektiği nokta... El bıçağı mı? Hipotenar kası mı? Aradığım kelime bu mu? Dirseğinizi bir yere çarpıp ulnar sinire darbe aldığınızda, yani karıncalanmaya sebep olan sinirinize kötek yiyerek Norveçlilerin tabiriyle dul yası (kısa sürdüğü için) deyimini tecrübe ettiğinizde elinize kramp giren kısımdan bahsediyorum. İşte o ağır çekmecenin yaylı kısmına kaptırdığım yerim orası. Ne diyeyim? Nasıl anlatayım? Dehşetengiz bir acı. Bağırarak inliyorum ve dişlerimin arasından tıslıyorum, bu da güzelim garson ceketime bir miktar tükürük sıçramasına neden oluyor. Neyse ki şişeleri kırmadan yere bırakmayı başarıyorum ve elimi uyluğuma bastırarak bir yandan tıslamaya bir yandan da salyalar akıtmaya devam ediyorum, çünkü harbiden göz yaşartıcı bir acı bu. Uyluklarımı açıp elime bakmaya cesaret bile edemiyorum. Elim ezildi mi, kesildi mi yoksa kırıldı mı ya da ne oldu, anlamak mümkün değil. O kadar acıyor ki sanki birisi benimle alay ediyor. Adeta inanamıyorum. Yürüyerek acıdan uzaklaşmaya çalışıyorum. Sıra sıra rafların arasından tökezleye tökezleye bir öne bir arkaya yamularak ellerim uyluklarımda yürüyorum. Çok da öteye gitmiyorum çünkü bu küflü kilerin derinlerine inelim yok. Nereden ne çıkacağı belli olmaz. Bir yerimin kesildiğini pek sanmıyorum çünkü ellerimi birbirine sürtünce bir ıslaklık hissedilmiyor, ellerim kanlıymış gibi değil yani. Bakmak istemiyorum. Eski Oslo sokaklarının altında durmuş feryat ediyorum.

Derimin altında kanama var, küçük bir kabarıklık oluşmuş. Gittikçe büyüyor, üstünde bir delik açmayı düşünüyorum ama bunun için gidip şefi görmem lazım, buralarda keskin bir alet varmış gibi görünmüyor. Yerdeki iki şişe Niepoort'u

sağ elime alıyorum, yaralı sol elimi de karşı koltuk altıma kenetliyorum. Hay kör şeytan! Topuğumla vurarak kiler kapısını (metal) itekliyorum, kapı pervazına (o da metal) çarpınca büyük bir gürültü çıkıyor. Yapacak bir şey yok. Sesi yumuşatmak için ne yapabilirim ki? Gidip köşeyi dönüyorum ve arka kapıdan geçerek mutfığa giriyorum.

“Şuna bir delik açabilir misin?” diyorum şefe kabarcığı kaldırıp göstererek.

“Bir bakalım.”

“Patlayacak artık.”

“İstiridye bıçağıyla hallederim ben şimdi.”

Aynı anda döner kapının oradan bir “Merhaba” duyuyorum. Şef Garson gelmiş şişinerek bakıyor. Aceleyle karşılık veriyorum:

“Evet?”

“Venessa yardım istiyor,” diyor Şef Garson.

“Venessa döndü mü ki?”

“Evet, döndü. Saçını kestirmiş.”

“Aa.”

“Dışı seni içi beni yakar.”

“...”

“Yardıma ihtiyacı var. Daha önce on üç numaralı masaya hiç servis yapmadı.”

“On üç numaralı masa geldi mi?”

“On üç numaralı masa geldi,” diyor Şef Garson.

“Olamaz.”

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

SELLERS VE EKİBİ

Off, Tom Sellers ve ekibi barın hemen yanındaki on üç numaralı masaya yerleşmiş, hem de Hinzır'ın seçilmiş adamlarıyla kurum kurum kurulduğu on numaralı masadan iki masa ötede. On üç numaralı masa da benim masam. Bu hiç iyi olmadı. Sellers da Hills'i kendi "misafir odası" gibi kullanma konusunda Hinzır'la eşit düzeyde hakka sahip, fakat (önceden bahsettiğim bağışlara bağlı) tamamen farklı sebeplerden ötürü. Sellers'la arkadaşları genelde gürültü seviyesinin oldukça yüksek morallerinse biraz daha düşük olduğu gece saatlerinde gelir, ama işte şu an buradalar: Sellers, Bratland ve Raymond, saat 13.47'de, günün tam ortasında.

Sellers kendi kafasına göre yaygara koparmaz hiç. Hani köylerde derler ya, "berduş" gibi biridir, yani başıboş ama kültürlü olanından. Eski insanlar da böylelerine "berduş" derdi. İşçi çırakları on yedinci ve on sekizinci yüzyıllarda özellikle Almanya'da boş boş dolaşmaya başlayınca "gezgin berduş" tabiri nahoş bir anlam kazanmaya başladı, aylak ya da serseri gibi işte. Aslına bakılırsa, Sellers oldukça oturaklı biridir fakat işte bazı insanların karakterinde bir aylaklık, başıboşluk havası olur ya, öyle bir hali var, ki böylelerine bizim kuzey piyasasında artık daha da az rastlanır oldu. Adam bildiğin hovarda. Etrafa yaydığı eğitilmiş serseri havasına

birçok insan karşı koyamıyor. Tamam, karşı koyamamak belki çok iddialı ama cezbedici olduğu kesin. Çekici ya da alımlı anlamında bir cezbedicilik de değil de aylaklığa özenenler için imrenilesi gibi. Sellers'ın içindeki aylak onun belli çevrelere girmesine olanak sağlıyor. Yaşlı bir aylak yüzü var onda. Cildi George Clooney'ninki gibi kalın ve gergin ama Clooney'nin meşhur kemikli hatlarının aksine onunki daha yıpranmış ve grimsi. Gözünüzde çirkin bir Clooney canlanmasın, sadece daha büyük olan kafatasına Clooney çehresi bezenmiş. Daha doğrusu Clooney'nin yüzü gevşetilip yayılarak bir aylağın kafatasına kondurulmuş. Saçlarına da ak düşmeye başlamış. Gece doğru düzgün uyuyamamış bir Picabia'ya benziyor. Özünde çetin ceviz olsa da daima ürkek bir görüntü sergiliyor.

Sellers, Hills'in müşteri profiline özgü genel dış hatları yansıtmıyor. Kendisi yakışıklı bir adam, bunu belirtmek isterim. Biraz pörsümüş ve pürüzlü ama dingin, bitkin, sinirsiz bir yüzü var. Klas bir yanı olduğu kesin ama bir o kadar da pespaye. Zeki görünüyor, bu da pespayeliğine bir albeni katıyor. Kafa karıştırıcı biri yani. Sonra bir de alkolün etkisi var. Bazı insanlar sarhoşken acınası ve aptal oluyor. Sellers ise sarhoşken anlaşılmaz ve çeldirici oluyor. Onun sarhoşluğu diğer insanların ağırbaşlılığının bir eleştirisi olarak görülebilir. Ortam gerildiği zaman hemen burnunu sokar. Sellers şeytanlığı seven biri. Etrafındaki her şey onun için eğlencedir. Onu tünediği yerden kıpırdatmak mümkün değildir. Sellers hep rahatsız görünür. Katman katmandır. Basit değildir. Sellers karmaşıktır. Onu anlamak mümkün

değil. Bir muamma mıdır? Muhtemelen öyle. Peki ne istiyor, diye sorarsınız kendinize. Ne iş yapar bu adam?

“Çalışmayacağım asla, Varsın yansın dünya!” Rimbaud’nun dizesi miydi bu? Sellers’ın pek bir şey yaptığı yok. Fakat yerinde de durmuyor. Hakkında bir sürü söylenti var. Bar Sorumlusu bir dünya şey biliyor. Normalde Sellers ve ekibine (yani bağışlara) karşı oldukça nazik olan Genel Müdürümüz M. Hill, Bar Sorumlusu’nun dediğine göre, Sellers ve arkadaşlarının, herhangi bir katkıda bulunmasalar da her şeyin üstüne çocuksu bir saçmalık ekleyen bir gelenek, belli bir tarihsel akım yüzünden özellikle belli bir söylentiyle alakalı olduklarını iddia ediyor. Sellers hiçbir zaman tarihsel bir akımın parçası olmadı diye karşı koyuyor Şef Garson ve tam tersini savunuyor ama Genel Müdür, yine Bar Sorumlusu’nun dediğine göre, Sellers’ın ardı arkası kesilmeyen aptalca hareketlerinin yirminci yüzyıl kültürel tarihinin belli başlı özelliklerini yansıttığını söylüyor. Şef Garson bunun fazla yüce gönüllülük olduğunu düşünüyor ve hiç etkilenmiyor ama Genel Müdür söylediklerinin arkasında duruyor. İşini yaparken bulunduğu mevkii ciddiye alan biri olarak kültürel tarihin izlerini aile şirketi olan Hills’te görmek istiyor. Aslında duvarlardaki çıkartmaları ve tabloları düşünecek olursak bu tarz izlerin zaten mevcut olduğunu söyleyebiliriz ama işte Genel Müdür’e bu yetmiyor. O söylentilerin tükenmeye devam etmesini istiyor, sürüp gitmesini ya da gelişmesini değil, yani durmadan tekrar etsin istiyor ki böylece 1914’ten bu yana olan ilk rauntta gülünç bulunmayan, alay edilmeyen, yaftalanmayan her şey aynı şekilde tekrar tekrar alay edilip amacından saptırılsın.

Hills'in altın çağı olan yirminci yüzyılın başlarında başlayan büyük *tiye alış* hiç tamamlanmadı diye düşünüyor Genel Müdür, Bar Sorumlusu'nun dediğine göre, hiçbir zaman da tamamlanmayacak, bu da demek oluyor ki zamanda geçişe ihtiyaç var, zira olaylar başladı ama hiç bitmedi. Tiye almalar kayda değer tek olaylar zinciridir, yenilenebilirler ve tekrar edilebilirler, tekrar tekrar hayata geçirilirler. Bu olaylar her daim yanlış anlaşılacaklar, bu yüzden de her daim tekrarlanmak zorunda kalacaklar, böylece yanlış anlamalar da sonsuza dek devam etmiş olacak zira yanlış anlamalar tarihte olduğundan ziyade şimdi ve burada daha efektiftir. Hills bu durumun yaşandığı nadir yerlerden biri. Genel Müdür öyle diyor böbürlenerek.

Sellers aksi biri, öyle çantada keklik değil, orası doğru, ama tek başına bu da onu Dadaist hükümdarlığın varisi filan yapmaz diyor Şef Garson. Sellers, Raymond ve Bratland inatla amaçsız ve ruhsuz saçmalıklarına devam ediyor fakat taa oradan Pantheon'a kadar epey bir mesafe var, diye ısrar ediyor Şef Garson gergin bir şekilde. Kaldırım taşlarının altında olduğu söylenen kumsalı Sellers ve meslektaşları genelde bir şişenin dibinde buluyor diye ekliyor Genel Müdür fakat sarhoş ve iğrenç olmak bir sanat biçimi değil diye karşı çıkıyor Şef Garson, hayır, tam tersi. Sellers ve ekibinin etrafındaki herkese yönelttiği acımasız saldırılar biraz ucuz biraz da iğrenç kaçıyor. Üzerinde düşündükleri tek şey, eğer Şef Garson'a soracak olursanız ve eğer Genel Müdür'ün düşüncelerini Bar Sorumlusu vasıtasıyla takip

edecek olursak, hayatın olduğu gibi tadını mı çıkarmalılar yoksa devrim sonrasına kadar heveslerini koyvermeyi erteleseler mi şeklindeki klasik soru. Artık bu şekilde bir devrim görme durumunda olmadığımız için Sellers, Raymond ve Bratland anın *tadını* çıkarıyor. Çoktan biliyorlardı, diyor Genel Müdür, bir temsil içinde dolanıp durduğumuzu, sosyal, politik, ekonomik, varoluşsal bir temsil ki gittikçe daha fazla kişinin fark ettiğı üzere, bir zamanlar varoluş olan şeyin parodisi haline geldi; durum da koşullar da o kadar öteye gitti ki şaka olmaktan çıktı ve bütün münasip karşılıklar münasipliklerini kaybetti. Geri kalan tek şey alay oldu. Genel Müdür'ün dediğine göre Sellers bir keresinde kendisine yapmaya çalıştığı şeyin günü sadece boşa geçmiş bir yirmi dört saat olmaktan çıkarmak olduğunu söylemiş. Yani Şef Garson bile buna hak veriyor, fakat uzlaşmanın sona erdiği nokta da tam olarak burası.

Sellers burada sigara içiyor gibi görünebilir ama içmiyor. Sigara yasağı yıllar önce uygulanmaya başladı, artık Avantgardlar bile dışarıda sigara içiyor. Sellers sigara içiyormuş gibi davranıyor, yirminci yüzyıla ait bir fotoğraf gibi, daha da nokta atışı yapmak gerekirse, 1923'ten bir fotoğraf gibi görünüyor. Bense 1890'dan bir foto gibi görünüyorum, tabii hemen arkamda oturan ve hunharca modern görünen Hanım Kız işi bozuyor. Hinzır 1984'ten bir fotoyu andırıyor. Sellers'ın ufak tefek arkadaşı Bratland cüce gibi görünüyor. Yüzü hem genç hem yaşlı sanki. Bu Bratland'i bir türlü sevedim. Gözleri birbirine çok yakın. Tüm saçmalıklarına rağmen Sellers ve Raymond'ı gayet beğeniyorum ama Bratland olmadan da yaşayabilirim. Sellers'ın etrafındayken

diken üstünde duruyorum çünkü adam gayet şık. Bratland ise pis. Yüzünde hep pis bir ifade oluyor. Yılan gibi bir gülüş. Ölü, çiroz gözler. Sürekli söyleyecek bir şeyi var. Üç vakte kadar kel kalacak. Pek bakılası bir yanı yok. Daha spesifik olmak ve havayı 1900'lerin başında tutmak gerekirse; aslında tam Jacques Vache gibi görünüyor. Bernie Senders'ın geniş omuzlarına yaslanmış Conan O'Brien suratlı bir Vache'ye benziyor. Ama daha pasaklı ve dişlek.

On üç numaralı masanın etrafında meçhul bir isimden bahsedildiği zaman, normalde car car konuşan Bratland birden sessizliğe bürünüyor. Sonra Sellers'la Raymond konuşurlarken kalkıp tuvalete gidiyor, geri döndüğünde de her nasılsa ekleyecek çok şeyi oluyor. Tuvalette oturup internet araştırması yapıyor herif, dersine çalışıyor yani. Tribüne oynayan dahimiz işte yine heladan çıkmış geliyor. Kendisi grotesk yetersizliğini örtbas etmek için hep interneti kullanıyor. Sellers'ın ekibindeki üçüncü adam olan çam yarması Raymond ise onun tam tersi. Yağlı kâkülleriyle baldırı çıplağın tekine benziyor. Yüzü kart bir tüylü derinin üstünde iki delik bir de yarıktan ibaret ama bu ağız yarığı öyle bir yarık ki içinden bal damlıyor. Raymond bilgiyi özümsemiş bir kişilik, Bratland gibi porselen klozet kapağı değil. Raymond'ın çenesinde bir yara izi var ve bu onu biraz acıklı, biraz da kırgın gösteriyor, sanki çenesinden sürekli gözyaşı akıyormuş gibi. Herkes tarafından beğenilen tatlı bir karizmaya sahip. Çok da yetenekli biri. Dahiler neye benzer bilmiyorum ama dahi birini görünce hemen tanırım. Ekibin en parlağı olmasına rağmen Raymond'a hep bu isimle hitap ediliyor ve kendisi sadece bu isimle tanınıyor.

Öte yandan Bratland'ınsa, paradoksal bir şekilde, bir sürü ismi var. "Tıss Efendi" bunlardan biri, yılan gibi Sellers'ın eteklerinde dolanıp durduğu için. Bratland bir keresinde kıymetinden bayağı düşüğe bir daire satmış ve ondan sonra "Kıymet Bey" olarak anılmaya başlamıştı. "Sepet" de meyve toplamaya gittikleri bir gün Sellers'ın onu kandırıp sadece kelek meyve toplattığı olaydan kalma. "Sepetinde ne var?" diye sorup durmuştu herkes durmadan. Varşova'ya yaptıkları bir gezi esnasında da o bölge hakkındaki bilgilerini -80'li yıllarda orada altı ay kadar tahsil görmüşlüğü var da- aktarmayı o kadar abartmıştı ki o sonbahar da "Polonyalı" olarak nam salmıştı. Sellers'ın Düsseldorf'taki ortağı olarak yeni deri pabuçlarını fazla boyayan boyacıya "Yeter!" diye bağırıdıktan sonra da adı "Yeter" kaldı. Bratland'den sonra en çok kullanılan ismi bu. Özellikle de Raymond ona seslenmesi gerektiğinde hep "Yeter" diyor.

Şenlikler sona mı erdi, ne oldu? Sellers ve beraberindekiler adeta ağır çekimde hareket ediyor. Ne bir gürültü yapıyorlar ne de cırlıyorlar ki genelde insanlar bu tarz içkili öğle molarından sonra öyle olur; fakat bunlar sanki yirmi dört saattir süren bir partinin artık bıkkınlık verdiği, hatta neredeyse sabır imtihanına, maratona, bir tür işe dönüştüğü o düşüş anını yaşıyor gibiler. Sellers'ın ekibi şen şakrak olmaktan ziyade bir şeylere odaklanmış görünüyor. Fırtınalı denizde dengelerini korumaya çalışıyor gibi bir havaları var. Sellers mıymıntı tavırlarla ağır ağır bakınıyor. Kabarcıklı elimi arkamda tutarak, göğsüne dayadığı bir yığın menüyle malsaların arasında dolanıp duran yeni çalışanımız kısa saçlı Vanessa'nın yardımına koşuyorum. Sellers'ı iyi tanırım. Ya da şöyle söyleyeyim, Sellers'ı burada takılan tüm daimi müşteriler kadar iyi tanırım. Kendisini yıllardır görüyorum. O da beni yıllardır görüyor. Ben onun hakkında bir sürü şey biliyorum. Ama o benim hakkımda hiçbir şey bilmiyor.

“Menüyü görmek ister misiniz?”

Tom Sellers kalçasını ovuyor. Bayılır o avangart kalçalarını ovmaya. Alkolik olup olmadığını anlamak o kadar kolay değil ama bu ovma bağımlılık mertebesinde görülebilir. Yardıma muhtaç gibi sanki. Zaten her zaman sarhoş. Bir

tur Birra Morettis dönmeye karar veriyorlar ama Bratland hariç, yani Polonyalı, namı diğer Sepet, yoksa Yeter mi demeliyim? Beyefendi beyaz şarap istiyor.

“Her zamankinden mi olsun?” diye soruyorum.

“Hayır.”

“Şarap menüsünü görmek ister misiniz?”

“Gerek yok.”

“Peki.”

“Kaliforniya Chardonnay var mı? Ama California olsun.”

“Elbette.”

“Öyleyse ondan koca bir kadeh alayım.”

“Yiyecek bir şey?”

Sellers gibi yaygaracı tiplerle bile resmiyeti korumanın bir adabı var. Bir şeyler yiyeceklerini zaten biliyoruz ama aynı zamanda varsaymaktansa sormamızın daha *comme il faut*³ olduğunu da biliyoruz; bu yüzden soruyorum, gözlerimi dikiyorum ve bekliyorum. Bunu yapabilirim. Göz göze geliştik Sellers’ın başını onaylarcasına sallamasıyla son buluyor. Elimi ve kabarcığımı alıp bara gidiyorum. Morettis işte burada! Daha önce Udine’de demlenmiş ama artık Heineken’in içinde. Yanlış mıyım? Bir de tabii California güneşinde yetiştirilip toplanarak ezilen Chardonnay üzümü var. Kabarcığım titreşerek siniyor. Şefle birlikte şu istiridye bıçağı işine girmeden önce içki dağıtımını bitirmem gerekiyor.

3 Olması gerektiği gibi. (Fr.) (ç.n.)

Sellers sessizce şarkı söylemeye başlıyor.

E ricomincera

*Come da un rendezvous*⁴

Yıllar yıllar önce müzik kutusu vardı bizim burada, Paolo Conte gibi İtalyan klasikleri yankılanarak çalardı. Gli Impermeabili filan... Galiba Sellers onları özlüyor.

“Sellers, lütfen,” diyor Bratland.

“Sen karışma Yeter,” diyor Raymond.

Üç numaralı masanın etrafında canlı ile tatsız karışımı tuhaf bir hava hâkim. Hem taze hem de çürük bir koku hayal edebilir misiniz? Bir keresinde vazosunda solup giden bir buket zambağı değiştirmek zorunda kalmıştım. Buna çiçekçimiz sebep olmuştu. Artık zambak filan kokmuyorlardı, bildiğin leş kokuyorlardı. İşin tuhaf tarafı zambaklar hâlâ çiçek açıyordu ama sapları kurumuştu. Çiçeklerin rayihasına tatlı bir çürük kokusu karışmıştı. Zambakların gerçekten rahatsız edici bir kokusu var; özellikle de eğer erkek koku organını ya da işte çiçeğin içinde olan şey neyse onu kesmezseniz çok pis kokar. O yüzden bizim çiçekçiye gıcık oluyorum. Bazen buna müsaade ediyor. İçecekleri servis ederken Sellers’ın ekibinden kimse kafasını kaldırıp da bakmıyor. Kabarcı-ğım görünmesin diye sol elimi pençe gibi içe çeviriyorum. Cingöz adamın tekidir bu Sellers. Kaba değildir ama bazen küçük şeyler hakkında yorumlar yaparak sizi gücendirir. Ne diyorum ben yine? Utandırıyormuşmuş. Başkaları adına konuşmam hoş değil. Çok zeki bir adamdır o, söylediğinden çok daha fazlasını gören biridir.

4 Ve tekrar başlayacak / Bir randevuda olduğu gibi. (İt.) (ç.n.)

Elimdeki kabarcıkla ilgili soru gelmesini istemediğim için onu saklıyorum. Ne yazık ki oldu bir kere. Kimsenin hatası değildi. Beni kilere gönderdi diye Dul Knipschild'a suç atacak değilim. Ah şu Dul Knipschild! Kahrolası! Masasına doğru bir bakış atıyorum, işte orada, elinde boş kadehiyle doğruca bana bakıyor. Off, ihtiyar gözleri nasıl da üstüme dikilmiş, rengi kaçmış göz yuvarlarıyla beni sorup sorguluyor, tabii, Niepoort'una ne olduğunu merak ediyor ve bu genç (daha doğrusu orta yaşlı) sarhoş adamları neden öncelediğimi anlamaya çalışıyor. Dul Knipschild'ın zavallı gözleri. Gördüğü her şeyi bir düşünsenize. Döktüğü tüm gözyaşlarını bir hayal edin. Bıkmış usanmıştır artık o gözler uzun ömürleri boyunca bakıp ağlamaktan. İşte şimdi bir kez daha umutları boşa çıkıyor. Oysa Dul Knipschild'ın bitkin gözlerinin kayıt altına almak isteyeceği son şey yeni bir hayal kırıklığı. Göğüs kafesinin ferahlaması olayının tam tersini yaşıyor gibiyim şu an, göğsüm adeta daralıyor. Nefesim kesilmeye başlıyor. Genelde tabağıma çok fazla yemek koyduğumda filan böyle olur. Dul Knipschild gözleri fal taşı gibi açılmış bir şekilde orada oturuyor, hatta dikkatimi çekmek için çelimsiz elini bile sallıyor. Eli o kadar yavaş sallanıyor ki bay bay yapıyor gibi görünüyor. Bir de sanki bu çelimsiz elin sallanması yetmiyormuş gibi Hınzır da başını çevirip bana kafa sallıyor. Ne istiyor şimdi? Ne isteyebilir ki zaten her şeye sahip olan bir Hınzır? İki saniye sonra yanına gideceğimi işaret ediyorum. Venessa hâlâ Sellers'ın masasının etrafında dört dönüyor. Kabarcığım titreşiyor. Hemen mutfığa koşuyorum.

“Patlatabilir misin?”

“Neyi?”

“Kabarcığı.”

“Bir bakalım.”

Bileğimi sımsıkı kavlıyor ve basık burnundan uzun, ağır bir nefes alıyor. Elimi incelemeye başlıyor, tıpkı bir demircinin başka bir demircinin işlerini incelediği gibi, hatta bir suşi ustasının balığını bir o yana bir bu yana çevirip farklı açılardan incelediği gibi. Niye bu kadar profesyonel görünmek istiyor anlamıyorum, aşçısın sen yahu, cerrah değil ki. Kim ki Tanrı’dan vazife alır, O’ndan irfan da edinir. Fakat bizim şefin görevi kabarcık deşmek değil. İstiridye bıçağını manyetik şeritten alıyor (şerit tezgâhın altına monteli, üstüne değil) ve kabarcığın içine sertçe bastırarak onu deliyor. Akan kan bir saç telinden daha ince olsa gerek. Bir akapunktur iğnesi gibi belki. Anlaşılmaz bir şekilde ince yani anlayacağınız. Bir kere zaten şefin gördüğünü bile sanmıyorum, gözleri çok da iyi değildir. Fıskıran kan eskimiş beyaz ceketinin göğsüne sıçradıktan sonra yükselip yakasını ve boynunu da geçerek yüzüne doğru çıkıyor. Pat diye yanağına yapışıyor. İşte o zaman şef tepki veriyor. Belki de gözlerinin alt tarafındaki deride daha hassas sinir uçlarına sahiptir, kim bilir. Iyyy diye öğürüyor tiksinererek ve öh-möh diye sesler çıkarmaya başlıyor. Ardından öğürtüsü anlamsız bir söz ve bağırta karışımından meydana gelen acayip bir gürültüye dönüşüyor. Sanki dili uçup gitmiş de vücudu dışarı kusuyormuş gibi bir ses... Yüzünü buruşturuyor ya da gülümsüyor ve yanağında bir kan pıhtısı olduğunu hissettiği an ceketinin koluyla

hemen onu siliveriyor. Sonra kurulama bezlerinden birini elime sarmalıyor ve kabarcığın üstüne bastırarak içindeki kanı keten beze boşaltıyor.

Asıl mesele ne kadar yüksek sesle bağırdığıydı. Restoranın içinden gelen fısıltıların ve çatal bıçak seslerinin bir an için kesildiğini duyar gibi oldum diyebilirim. Çok acayip bir sesteki şefin çıkardığı. Bir çığlık, bir de sanki koyunun melemesi gibi bir inleme sesi. Hayvan ağzından çıkmış gibi. Yoksa burnundan mı? Öyle bir meleme sesi yani. Duydular mı acaba? İç geçirmeye çalışıyorum ama bütün nefesi içime çekemiyorum, bu yüzden de planladığım türde bir ev kadını poplaması yerine zoraki bir tıslama çıkarıyorum. Yara mahallinin içi boşalmış ve o göz dolduran kabarcık çelimsiz bir deri parçasına dönüşmüş.

“Şimdi ne yapacağız?” diyorum.

“Üstüne sargı bezi koy, yoksa derini hırpalarsın.”

“Sargı bezimiz var mı hiç?”

“Belki biraz vardır. Soyunma odasında.”

Gitmem gerekiyor. Hıncır bekliyor, Dul Knipschild'ın kadehi hâlâ boş. Niepoort'a ihtiyacı var. Daha bir sürü Niepoort içecek. Peki ya Hıncır? Acaba tatlı menüsünü mü görmek istiyor, yoksa Sellers'la ve nadide sanat eserleriyle ilgili abuk sabuk sorularla beni tahrik edip canımı mı sıkmak istiyor? Şefi ite kaka yanından geçerek soyunma odasındaki eskimiş sarı dolaba doğru gidiyorum ve deri parçasının üstüne çift bandaj uyguluyorum. Bandaj uygulama konusunda berbatımdır, sonuç yine yamuk yumuk ve gevşek oluyor. Elime

doladığım küçük sargı bezini sıkıp duruyorum. Gerçekten de çok amatörce bir çaba. Kafasında yine ne provokasyonlar var şu Hınzır'ın? Elimde Niepoort'la sürgülü kapıdan tekrar restorana girip konukların yanına geri geliyorum. Hınzır bana doğru dönüyor, hıh! Gözü üzerimde. Hanım Kız da kafasını kaldırıp bakıyor. Hıh! Dul Knipschild da Niepoort şişesi beklentisi içinde akı solmuş göz yuvarlarıyla beni süzüyor. En evvel ona gidiyorum. Niepoort'u neredeyse göğüs kafesimin hizasına kadar kaldırıyorum ki ne olacağıyla ilgili Dul Knipschild'ın aklında herhangi bir şüphe kalmasın. Kadehini doldururken cömert davranıyorum. Adeta durmuyorum. Niepoort tepeleme dolarken kadehin içinde çalkalanıyor.

“Ay, teşekkür ederim, teşekkür ederim,” diyor.

Sonra da Hınzır giriyor araya. “Meşgulsün galiba?” diyor.

Hissediyorum, hem de çok net, sağ gözümün etrafında bir gerginlik söz konusu. Sağ gözümün ruh halimle ne alakası var bilmiyorum ama hep böyle sağ gözümün etrafında oluşuyor işte. Evet, oluşuyor. Ne oluşuyor peki? Tiksinti. Kaygı. Gerginlik.

“Yemek nasıldı?” diye soruyorum.

“Harikulade,” diyor Hınzır.

Sağ gözümün etrafındaki gerginliğin ne kadar belli olduğunu görebilmek için aynaya bakmak istiyorum. Gerginliğim hakkında bu fırtınalı göz ne söyleyebilir acaba? Ayrıca kendime bakmak istediğim ayna da hangisi? Çalışanlar olarak sadece soyunma odasındaki dolabın kapağına asılı olan

küçük aynayı kullanıyoruz. Yoksa burada da iki koca duvar aynası var ama restoranın ortasında durup aynaya bakamam elbette. Başımı sallıyorum. Hem zaten Bar Sorumlusu'nun da deyimiyle bu "şişko aynalar" arkalarındaki sır çatladığı için sizi canavar gibi gösteriyor. (Daha geniş görünmenize neden oluyor diye mi?) Şu an sağ gözümün etrafında ciddi bir yumuşama hissediyorum.

"Mantarlar beklentiyi karşıladı mı bari?" diyorum Hanım Kız'a. Kıkırdıyor ve "Hangi beklentiyi karşılamaları gerektiğine bağlı," diyor. Blaise gülüyor. Mantarların hangi beklentiyi karşılaması gerekiyor? Kim bilir. Mantar beklentisini karşılamaları gerekiyor herhalde. Şu an komik olmaya çalışmıyorum. "Mutsuzluk güvenilir tüketiciler yaratır," der Edgar sık sık. Bu Hanım Kız'a da uyuyor. Çocukça gülümüyor ama beni kafaya almıyor. Hanım Kız'ın çocuk gibi gülmesi için kaç tabur çevik kuvvet polisi gerekli? Yegâne savunmam olan standart lafımı kullanıyorum.

"Sizi tatlı bir şeylerle şımartmamı ister misiniz?"

Sargı bezi konukların yüzüne doğru sallanmasın diye sol elimi sıkıca arkamda tutuyorum. Yara üstüne konulmuş bandaj manzarası, alabalık, turta ya da çorba tıkınırken görmek isteyeceğiniz bir şey değil. Problem şu ki ben Hınzır'la konuşurken arkam dikkat abidesi Sellers ve arkadaşlarına dönük; yani elim, tabiri caizse, kabak gibi ortada, ne tarafa dönsem parlıyor. Ben Hınzır'la ilgilenmeye çalışırken Sellers ve ekibinin yana yakıla bandajıma ve altından sarkan deriye baktığını görür gibi oluyorum. Hıh. Sellers çatışmaya bayılır. Yani öyle inatçı ve kaba bir şekilde değil de o kadar çift yönlü,

hatta üç yönlü bir zekâyla dalaşır ki tek bir basit utançtan beter eder. Ona dönüyorum.

“Mutfakta her şey yolunda mı?” diye soruyor belli belirsiz bir şekilde.

“Ah, evet.”

“Yardıma ihtiyacınız olursa lütfen haberimiz olsun.”

“Gerek olmayacaktır,” diyorum.

“Neyse artık,” diyor Sellers. “Haber vermen yeter.”

“İçecek başka bir şey?” diye soruyorum.

“Sen kilo mu verdin?”

Bazen, servis yaparken ya da sipariş alırken kamburumun çıktığını hissediyorum. Benim kamburum. Kambur olmanın hafifletici sebepleri yok elbette ancak belli bir açıdan bakılınca kambur olmakla garson olmak arasında çok uyumlu bir şey var. Bu işte çok fazla öne eğilme var mesela. Ben de şu an Sellers’ın masasına doğru eğik vaziyetteyim. Söz konusu garson olunca çok da çılgınca bir durum gibi görünmeyebilir ama ciddi bir kamburdan bahsediyoruz burada. Mevzu derinleştikçe daha da fazla çıkarıyorum kamburumu.

“On dokuz yaşımdan beri aynı kilodayım ben.”

“Güzeldir on dokuz yaş. Geceler, ortamlar...” diyor Sellers belli belirsiz.

Tek mesele ortadan sıvışmakta. Vanessa’ya Hıncır’ın masasındaki tatlı ve kahve siparişlerini almasını işaret etmişim. Ne olacaktı ki? Vanessa yine eline yüzüne bulaştırmayı başarıyor.

Bir sade cortado, bir duble espresso, bir duble cortado ve bir sade americano siparişini bile aklında tutamıyor. İlla tekrar tekrar soracak. Cortadoların ikisi de duble miydi? Hayır, sadece biri. Peki americano? Sade mi? Evet. Bir de duble espresso, değil mi? “Bu kadar zor olmamalı,” diyor Blaise. Ve bunu hafif burnu havada bir şekilde söylüyor. Biraz çıkışıyor yani, sözlerinde iğneleme var. Ta buradan bile duyulabilen bir iğneleme. Sinsi Sellers ve masası bu tarz çıkışmalara ve burnu havadalıklara karşı çok hassas. Kendi kılıklarına ve sürekli beraberlerinde getirdikleri huzursuzluğa ölesiye kayıtsız kalabilirler ama diğer insanların çıkışmaları, iğnelemeleri, hele de bu onların tabiriyle “yukarıdan aşağı” ise, o zaman fark edilecek arkadaş, başka yolu yok. Blaise’in Vanessa’ya gösterdiği tarzda bir çıkışma Sellers ve ekibi tarafından “kaba” olarak nitelendirilir, bunu biliyorum. Onları çok iyi bilirim. Blaise, anlatıldığı gibi, çok bakımlıdır. Kabalık, yapan kişinin bakımlılığına göre nispeten daha da kaba olabilir. Dolayısıyla onun göstermiş olduğu kabalık Sellers’la Bratland’in kulağına daha da domuzca geliyor.

Sellers’ın tek silahı boş boğazıdır. Açık yakaladı mı rahat durmaz. Vanessa’ya el sallıyor. Sonra da istediklerini sakın bir şekilde ezberden okuyor. Vanessa çaresizce başını sallıyor. Akılda tutulamayacak kadar çok bu söylenenler. Bara doğru gidiyor ve bir elinde kahveler öbür elinde meze tepsiyi geri dönüyor. Fakat tepsi elinden düştü düşecek gibi görünüyor neredeyse. İlk önce Sellers’ın yanına gidip kahvelerin ikisini bırakıyor, ancak Sellers kendisini düzeltince kahveleri büyük bir çabayla tekrar geri alıyor ve tıka basa dolu tepsiyi bu defa Hinzır’ın masasına götürüp tüm kahveleri, ayrı ekten

yedi kâse de rezeneli salamı teker teker masaya yerleştiriyor; o çalışırken Hınzır'ın masasındakilerse sessizce bekliyor. Adeta köle gibi hizmet eden Vanessa işini bitirdiğinde on numaralı masada dokuz tane duble americano bir tane de Türk kahvesi görünüyor, rezeneli salamlar da cabası. Vanessa eserine şöyle bir göz atıyor. Ne yapmış böyle?

“Johansen!” diye bağılıyor Sellers.

Müzik kesiliyor.

“Sessiz olun, sohbet etmeyin!”

Johansen hemen Bach'ın “Kahve Kantatı”nı ateşliyor.

Yumruklar havada uçuşmuyor tabii ama su biraz dalgalanıyor. Blaise ayağa kalkıyor ve Sellers'ın masasına yöneliyor. Bratland de zıt giden mizacına uygun olarak ayaklanıp onu karşılıyor. Rahatsız edici derecede birbirlerine yaklaşıp öylece kalıyorlar. Bratland, Sellers'tan en az bir on santimetre daha kısa, jilet gibi giyinme konusunda da Blaise açık ara fark atar.

“Bu senin kahve siparişin mi?” diye soruyor Blaise.

“Zaman zaman kahve sipariş ediyorum,” diyor Bratland.

“Onun mu yoksa?” diye soruyor Blaise bu defa Sellers'ı işaret ederek.

“Kahve sevmiyor musun?” diyor Bratland.

“Ne?”

“Kodaman turu mu atıyorsun?”

“Neler oluyor?” diyor Blaise.

“Görgü kuralları diyorum. Senin için de geçerli. Restorandasın şu an.”

“Anlayamadım?”

Blaise kollarını iki yana açıp etrafına bakarak adeta Bratland’in saçmalıkları hakkında teyit bekliyor. Fakat elleri boş kalıyor. Kafası iyice karışan Vanessa kahveleri ve rezeneli salamları Hınzır’ın masasından toplayarak Sellers’ınkine geri götürüyor. Şef Garson tartışmacılara farklı yönlerden yaklaşıyor ve onlardan kendilerine çeki düzen vermelerini istiyor. Bratland bunu pek umursamıyor fakat Blaise bir centilmen olarak davete icabet ediyor ve geri adım atıyor. Bratland’i etkisizleştirmek için omzuna el atıyorum fakat o tıpkı bir ergen gibi silkelenerek atılıyor.

“Utan!” diyor parmağını Blaise’e doğru uzatarak.

Şef Garson hayretler içindeki Blaise’i kolunun üst tarafından yakalayıp diğer elini de parlak ensesine yerleştiriyor. Kokulu adamı Hınzır’ın masasına geri yönlendiriyor. Bratland pes edecek mi peki? Bakayım... Meze tabaklarının birinden bir parça salam alıyor fakat Blaise’e fırlatmaya fırsat bulamadan, ya da artık yemeyi filan planlıyorduydu da buna muvaffak olamadan Sellers onun eline vuruyor ve salam havalanıyor. “Hey!” diye bağıriyorum sertçe. Rezeneli salam zarif bir kavis çizerek uçuyor ve doğruca on beş numaralı masanın sağ tarafında asılı duran tatlı küçük Isa Genzken kolajındaki bardağa çarptıktan sonra oradaki boyası soyula soyula kat

kat olmuş devasa radyatörün arkasına düşüyor. Şef Garson adeta şok olmuş, hayretler içinde kalmış gibi tepki veriyor. “Grenzken’e dikkat!” diye haykırıyor panikle sanat eserini işaret ederek.

Rezeneli salam, bardağın üstünde yağlı bir iz bırakıyor. Sellers gözlerini kısıyor. Hoşuna gittiği belli. Grenzken’in üstündeki yağ lekesine bakmaya çalışıyor gibi bir hali var. Yağı ön plana çıkarmaya ve iyice özümsemeye çalışıyor.

“Sen Genzken’i temizle,” diyor Şef Garson sert bir ses tonuyla.

Deterjanı almak için doğruca mutfağa gittim. Şef alevlerinin arasından kafasını kaldırıp bana baktı, muhtemelen içerideki kargaşayı duymuştu ama hiçbir şey sormadı, soru sormak adeti değildir. Bizzat orada olmasa da restoranda tam olarak ne olup bittiğini çok iyi bilmek gibi bir yeteneği var bizim şefin. Ben silmeye devam ederken Hınzır gelip resmi soruyor. Ay tabii ki bir şeyi yok. Alt tarafı yağ işte. Sonra da başlıyor yine. İlla konuşacak. Ne talihsizlik ama, diyor, şu hadise. Çünkü kendisini tanıştırmamı isteyen Sellers’tı. Olacak iş ya, Blaise bir sanat eseri bulmuş, bu işlerden anlayan birine göstermek istiyor. Ama öyle biri ki, nasıl söylesem, diyor Hınzır, masa altından bakması lazım nevaleye. Duyduklarına göre de Sellers bu işlerin piriymiş. Olabilir, diyorum ilgisizce. Bu mevzunun restoran idaresinden geçmesini istemiyorum, diyor Hınzır. Bir garson olarak siz beni Sellers’la tanıştırsaydınız çok makbule geçerdi doğrusu, diyor sonra. Ama buna mecbur değilsiniz tabii.

Reddediyorum. Benim işimin gücümün çok dışında bir mevzu olduğunu söylüyorum. Böyle bir şeyin içine karışmak niyetinde değilim. Genel Müdürümüz Bay Hill’e çıkması-

nı tavsiye ediyorum. Ama anlamıyorsun ki, diyor Hınzır. Blaise'in evinde bir cevher yatıyor (evet, kendisinde Genç Hans Holbein'in küçük portre çizimlerinden biri var, en meşhur olanlardan değil tabii ki, küçük kara bir şey ama Holbein sonuçta; bir tane de Tudor çizimi var keza) ve el altından birilerine danışmak istiyor, mümkün olduğunca farklı birilerine. Hınzır da Sellers'ı öyle biri sanıyor. Blaise eseri bağışlamayı düşünüyormuş. Hayır efendim almayayım, teşekkürler, diyorum yeniden. Holbein mi? Yok, yok. Tane tane söylüyorum Graham, kendi başının çaresine bak. Bu işe karışmak istemiyorum. İyi de birinin beni tanıştırması lazım, diyor Hınzır. O zaman kendi kendini tanıt, diyorum ben de, fütursuzluğuma kendim de şaşıarak. Adam asilzade gibi, tanıştırlmadan konuşamıyor resmen.

Neyse Hınzır yanımdan ayrılıyor. Blaise de haşın adımlarla kurumlu kurumlu yürüyerek perdenin arkasından kaybolup gidiyor. Hanım Kız oturduğu yerde kalıyor. Bense hâlâ Genzken'in yağı çıktı mı diye kontrol edip duruyorum. Şef Garson restoranın orta yerinde. Taş kesilmiş gibi öylece kalakalmış. Zaten sarhoş suratı gibi sağlıksız bir al allığa sahip olan Şef Garson'un yüzü, demin olup biten hadiseden sonra iyice kızarmış. Bence Hanım Kız'ın gitmesi icap ediyor. En azından olayın yatışması için müesseseyi terk edecek kadar kalıbının insanı olsa bari. Ama yok, mikrop gibi ortalıkta dolanıyor. Başka bir masaya geçmiş gerçi, yalan olmasın, şu girişteki küçük mermer masalardan birinde şimdi ama hâlâ oturuyor. Ne yapsak da dışarı atsak?

Sellers binlerce kilometre ötelere doğru dalıp gitmiş görünüyor, az önce yaşanan tatsızlıklardan hiç etkilenmemiş gibi.

Masasındaki herkes bir tur daha Moretti alıyor ama Bretland hariç, beyefendi şu aptal California Chardonnay'inde ısrarcı. Saat dördü geçti, neredeyse buçuk olacak. Edgar içeri giriyor ve koltuğunun altına tünleyen, tabiri caizse yüzünün tam orta yerindeki çocuksu ifadeyle neşe saçan Anna'nın geçmesi için perdeyi kenara doğru kaldırıyor.

“Merhaba,” diyor bana Anna. Edgar da havasında.

“Sen ödevini yap Anna,” diyor ona.

Anna gıkını bile çıkarmadan defterlerini açıyor ve hemen ödevini yapmaya başlıyor. Ne bir oflamak ne başka bir şey. Bin dereden su getirmeden işe koyulan bir çocuk görmek gerçekten şaşırtıcı. Oyalanıp durmanın ne yararı var zaten. Sargılı elimi sol yanıma doğru çekiyorum.

“Çok iyi piyano çalıyormuşsun, babam öyle diyor.”

“Hiç de bile,” diyorum. ”Hayatımda piyano çalmadım ben. Ne ödevin var?”

“Matematik.”

“Hangi konu?”

“Geometri.”

“İyi bari, kolaymış.”

“Evet... Ama çember çizmeye çalışırken pergel kayıyor. Gevşek biraz.”

“Bakayım...”

Pergeli bana doğru uzatır uzatmaz burnuma kesif bir kalemlik kokusu geliyor. Silgiyle kalem karışınca ortaya çıkan

o meşhur okul kokusu... Demek ki hâlâ varlar. Kalemler ve silgiler. Ama fazla yaşamazlar. Hiçbir şey yaşamıyor. Pergeli alıyorum; gerçekten de dibi başı ayrı oynuyor, gevşek bir pergelden daha sinir bozucu ne olabilir ki? Adamı hasta eder hasta. Gevşek bir pergele pergelden başka her şey denebilir.

“Şefe söyleyeyim de biraz sıkılaştırsın,” diyorum.

Mutfakta şef ses çıkarmadan başıyla bana olur verip en pahalı Henckels bıçağının ucuyla pergelin vidasını iyice sıktıktan sonra çok dikkatli bir şekilde yürüttüğü biftek kızartma işine geri dönüyor. Şefin pişirdiği şeylerin kokusunu almıyorum artık ama bu yemeğin kendine has bir kokusu olduğunu gayet iyi biliyorum. Fakat lanet olsun, bifteği de tavuğu da şefin tavsiyeleri tahtasına eklemeyi unutmuşum. Hemen kasap ipi makarasının arkasındaki kâsedan bir parça tebeşir kapıyorum. Restoranın içinde yürürken Bratland’in var gücüyle “Rach!” diye bağırdığını işitiyorum, anlaşılan bizim iç balkondaki, yani asma kattaki ihtiyar Johansen artık Rachmaninoff’a geçmiş, hem de 3 numaralı piyano konçertosu bu, Bratland’in en sevdiği. Morettis ve Chardonnay’i alıp Bratland, Raymond ve Sellers’in burnunun dibine kuş konuyormuş gibi zarif bir el çabukluğuyla yerleştiriveriyorum. Ardından da pergeli Anna’ya veriyorum.

“Ne oluyor böyle?” diye soruyor Edgar.

“Ne mi oluyor?” diyorum bir kaşımı kaldırıp suratımı sabit tutmaya çalışarak. Gerginlik yüzünden düşen yüzümü güçlkle ters istikamete doğru çekiyorum.

“Canın sıkkın gibi biraz?”

“Ufak bir mevzu yaşadık da...”

“Mevzu mu?”

“Ufak bir mevzu.”

“Anladım.”

Edgar benim çok da konuşkan olmayan tarzıma pek katlanamaz. Omuz silkiyor. Anna ise vidası yeni sıkılmış pergeliyle mükemmel daireler çizmekle meşgul. Göz ucuyla baktığım Hanım Kız’ın bizim çaylak Vanessa’ya el ettiğini görüyorum. Bir süre konuşuyorlar ama bu konuşma bir siparişten daha fazla zaman alıyor gibi. Kim bilir yine ne kurtlar düşürüyor Venassa’nın içine, ne akıllar ne fikirler.

“Anna ne olmak istediğine karar verdi,” diyor Edgar.

“Deme yahu,” diyorum. “Geometrici mi olacakmış?”

“Geometrici diye bir şey yok ki,” diye araya giriyor Anna.

“Ne olmak istiyorsun öyleyse?”

“Parfümcü.”

“Parfümcü mü?”

“Evet.”

“Parfümcü diye bir şey yok ki,” diyorum.

“Parfüm dükkânında çalışmak istiyorum işte.”

“Parfüm dükkânı çalışanı mı olmak istiyorsun yani?”

“Evet.”

“Ama bu parfümcüden başka bir şey.”

“İyi o zaman, parfüm dükkânı çalışanı.”

“Parfümcü diye bir şey varsa bile o parfüm yapan kişidir herhalde,” diyorum.

“Onlara parfümör deniyor,” diyor Edgar.

“Ah, tabii ya!”

“Ya da nez.”

“Nez. Burnun Fransızcası. Yani koku alma kabiliyeti güçlü olan kişi,” diyor Edgar.

“Ben nez olmak istemiyorum,” diyor Anna. “Parfüm dükkânında çalışmak istiyorum.”

“Nedenmiş o?”

“Çünkü orada çalışan insanlar çok güler yüzlü.”

“Doğru gerçekten,” diyor Edgar. “Öyleler.”

“Güler yüzlü mü olmak istiyorsun?” diyorum.

“Evet,” diyor Anna. “Parfüm dükkânında çalışınca öyle oluyorsun.”

“Öyle galiba.”

Edgar geçen gün parfüm dükkânına gittiklerinden bahsetmeye başlıyor. Dükkânda çalışan kadın o kadar pozitifmiş ki adeta şaşkına dönmüş(ler). İnanılmaz derecede güler yüzlüydü, diyor Edgar. Anna da ona hak veriyor.

“Güzel kokan ve insanları mutlu eden bir şey satman lazım,” diyor Edgar.

“Ne güzel,” diye onaylıyor Anna.

“Sonra onu konuşup durduk,” diyor Edgar. “Ne kadar güler yüzlü ve kibar olduğunu filan. Aynı şey Anna’nın dişçisi için de geçerli. Resepsiyondaki kadın aşırı derecede nazik. Dişlere diş teli takacaksın ki düzgün ve davetkâr görünsünler. İş tam kararında yapmak lazım, ne eksik ne fazla. İnsanları evlerine düzgün dişlerle ya da hoş kokularla gönderecek bir konumda olmalısın. Ondan sonra hafta sonları yazlığına ya da başka güzel bir yere koşar adım gidebilirsin. Her hafta sonu başka bir yer. Bir de özellikle tatillere ve kutlamalara odaklanmak gerek. Noel hazırlıklarına kendini iyice kaptırmalı. Fütursuzca süsleme yapmalı. Noel fırtınası! Zamanı geldiğinde paskalya yumurtaları ve süslemelik çalı çırpılarla çılgın atmadan olmaz. Bence mutluluğun kaynağı bu. Cidden bak.”

“Parfüm dükkânından ne aldın?” diye soruyorum.

Edgar yan çiziyor.

“Bir arkadaşıma hediye.”

“Bak sen şu işe,” diyorum.

“Misk,” diyor Anna.

“Misk mi?”

Edgar’ın bütün kız arkadaşlarını tanıyorum. Hiçbiri misk filan kullanmaz, orası kesin. Enteresan bir olay. Misk de havada kalan başka bir sürü şeyin yanında havadaki yerini alıyor. Havada kalan ne çok şey var. Havada kalmayan bir şey var mı ki?

“Kimmiş bu arkadaş?”

“Sen tanımazsın.”

Anna pergelin bir bacağını öbürünün önüne atarak defterindeki sayfanın üstünde ince uzun bacaklı biri yürüyormuş gibi pergeli gezdiriyor, benim ortalıkta ağır aksak dolanışımından çok da farklı değil. Yaşlandıkça ağır aksak yürümeye başladım. U dönüşü yapmam gerektiğinde geriye doğru sert bir dönüş yapmak yerine birkaç yan adımla destek alarak dönüyorum.

Sellers bana el sallıyor. Artık ayık sayılmaz, çok da sarhoş değil; kıvamında derdiniz herhaldé siz olsanız. Yemek istiyor.

“Ne istersiniz bakalım?” diyorum Edgar ve Anna’ya. “İşim gücüm var daha.”

“Ben lazanya istiyorum,” diyor Anna.

“Ben de kalkan balığı alayım,” diyor Edgar.

“Kalkan balığı,” diye tekrarlıyorum.

“Ekstra kapari de ekleyebilir misin?”

“Kalkan balığının üstüne ekstra kapari.”

“Biraz garip gelebilir ama bir keresinde bir kaşık hurma jölesi de almıştım kenara. Öyle bir şey de ayarlayabilir misin?”

“Hurma ile kalkan. Tamamdır.”

“Hurma,” diyor Anna.

“Sen de ister misin hurma?”

“Hayır, hurma çok şey...” diyor eliyle yüzüne yelpaze yaparken suratını asarak.

“Mantarları biraz fazla pişirmelerini söyle onlara,” diyor Edgar.

“Kıtırlı mı olsun?”

“Hem de kıtır kıtır. Bir de esmer tereyağı.”

“Esmer tereyağı da tamam.”

“Ne içmek istersin Anna?”

“Elma suyu.”

“Sana da bir bardak getireyim mi?”

“Ben galiba Loire’den bir kadeh alacağım.”

“Savennières Clos mu?”

“Clos de la Coulée.”

“Coulée olsun o zaman.”

Her kuş kendi gagasıyla öter, diyor Şef Garson. Bu özellikle Raymond için geçerli. Konuşurken sesli harfleri yaya yaya konuşuyor. Yemek sipariş edeceği zaman bu uzayıp giden sesli harfler asma kattaki İhtiyar Johansen'in tombul parmaklarından çıkan notalara karışıyor. İhtiyar Johansen çoktan Rachmaninoff ninnisine geçmiş bile; iyi güzel ama çok da ağır, bıktırıyor yani, itiraf etmek zorundayım ki günün bu saati için biraz tuhaf bir seçim. Müzik fonda tıngır mıngır ederken kafayı bulmuş olan Raymond da antrikot sipariş ediyor. Gür bir sesi var Raymond'ın. Adeta bir bariton. Siparişi minik çaplı bir müzikale dönüşüyor. Antrikotunun orta karar pişirilmesini tembihliyor ve sos kayığının "tamaaaaaamen" bearnes sosuyla dolu olmasını istiyor. Tepeleme yani. Son olarak da karmelize soğandan yarım porsiyonun yeterli olacağını ekliyor. "Mükemmel," diyorum.

Her şeyden önce, der bizim Edgar, etkili hitabet, ağızımızdan çıkan her cümlenin yapısındaki utanç verici yanlışlığı görmezden gelme meselesidir. Yanlışlığı ve bilhassa da kusuru. Raymond'ın bu konuda çabalamasına bile gerek yok. Müziğin ahengine uydurarak verdiği antrikot ve tepeleme sos kayığı siparişi adeta kulak zarlarını şenlendiriyor. Keza kulakları da. Sipariş sırasında her türlü kekemeliğe maruz

kalabilen biz garsonlar için zaman zaman münasip bir sipariş almak nimet gibi bir şey, tabiri caizse.

Bratland daha da beter. Konuşma tarzı hiç yardımcı olmuyor, ağzından çıkan laflar adeta gacırcı gücür ediyor. Ayıkla siparişin taşını. “Eğer bir-iki dakika beklerseniz tahtaya günün spesiyallerini yazacağım,” diyorum. “Söylesen olmaz mı?” diye soruyor Bratland. “Yazmak hoşuma gidiyor,” diyorum. Üç bacaklı tabureyi alıp geliyorum, üstüne çıkıyorum, uzanabildiğim kadar uzanıyorum: Tahta çok yüksekte, sonuçta herkesin görebilmesi lazım. Tam “fileminyon” yazarken e harfinde tebeşir çılgılık atar gibi ses çıkarınca Bratland küfrü basıyor ve parmaklarından birini kulağına tıkıyor. “Tavuk yahnisi” diye yazmaya devam ediyorum ama tebeşir resmen feryat figan. Bratland bir küfür daha ediyor. “Şamatalarınla en sevdiğim müziğin içine ediyorsun,” diyor. Onu görmezden gelip yiyecek ve içecek tavsiyelerinin arasına kallavi bir çizgi çekiyorum; tebeşir öyle bir inliyor ki Bratland yeniden oflayıp puflamak zorunda kalıyor. “Beynimi şişliyorlar sanki,” gibi bir şeyler homurdanıyor. Tabureyi yerine koyup tahtayı işaret ediyorum. Bratland gözlerini kısarak bakıyor. “Ne karaladın oraya öyle, okuyamıyorum,” diyor. *Fileminyon ve tavuk yahnisi* yazdığını izah ediyorum ama aslında yazdığım şey *filemezon ve tavus dandini*.

“Neyse zaten ben ondan istemiyorum,” diyor Bratland.

“Harikulade,” diyorum. Sellers her zamanki gibi yine kendi yağında pişmiş ördek budu sipariş veriyor.

“Bezelye taneleri kıvama geldi mi?” diye soruyor laf ebeliği yaparak.

“Olgunluktan çok çok uzaklar.”

“Aman canım ben onları zaten çiğ seviyorum.”

“Çiğliklerinden emin olabilirsiniz.”

“Bir de şefe söyler misiniz, kekik sosuna minik bir damla et suyu eklesin.”

“Elbette,” diye karşılık veriyorum.

Akşam yemeği misafirleri gelmeye başlıyor. Edgar ile Anna’nın yemeği hazır, hemen götürüp önlerine koyuyorum. Masaya iniş yapan lazanya tabağını gördüğü anda Anna iştahla ellerini çırpıyor.

Böyle şirin taşkınlıklar yapma evresinin son altı ayında filan muhtemelen. Çocuk on yaşına bastıktan sonra yavaş yavaş tükenerek bir daha geri dönmek üzere kaybolup gidiyorlar, öyle değil mi? Şirin olan her şey azalarak bitiyor ve yerini bambaşka şeyler alıyor. Hiç de mest etmeyen karakteristik özellikler. “Nefis” olanın zıttı nedir? “Rezil” mi? “Yetişkin” mi? Anna’ya küçük bir çömlek içinde hâlâ fokur fokur kaynarken servis edilen şefin lazanyası fantastik doğrusu.

“Yakıyor,” diyorum.

“Biliyorum,” diyor Anna gülümseyerek.

“Şuradakiler hareketlenmeye başladı,” diyor Edgar.

“Kim?” diye soruyor Anna.

“Şu masanın etrafındakiler işte,” diyor Edgar, kafasıyla Sellers’in ayyaş ekibini işaret ederek.

“Ne olmuş onlara?” diyor Anna.

“Çok fazla bira içtiler,” diyorum.

“Bunlarla nasıl uğraşıyorsun?” diyor Edgar.

“Neyle?”

“Şunların haline baksana!”

“Adamların tarzı bu,” diyorum.

“Benden söylemesi,” diyor Edgar. Sellers’ın buraya uzunca bir tasmayla bağlı olduğunu biliyor.

“İşe koyulmam lazım.”

“Öyle tabii, bak yemeklerini istiyorlar,” diyor Edgar, Sellers ve ekibinin olduğu tarafa doğru fiyakalı bir jest yaparak.

Her şeyi sipariş edildiği gibi servis ediyorum, Raymond’ın sos kayığı hariç, onu tepeleme doldurmadığım gibi gıcıklık olsun diye içine çok az bearnes sosu koyarak takdim ediyorum. Kayığı önüne koyarken Raymond ellerini ovuşturuyor.

“Haydaaa,” diyor o şakıyan derin sesiyle. Mızızlanmadan alıp mutfığa geri götürüyorum ve istediği gibi dolduruyorum.

“Bu bir tür performans filan mı?” diye soruyor bana döndüğümde.

“Anlamadım, pardon?” diyorum.

“Bu servis hatalarını bilerek mi yapıyorsun?”

“Bizim uyanıklığımızı bize mi satıyorsun sen?” diye araya giriyor Bratland.

Başımı sallıyorum, ne teyit ne de reddedercesine. Daha ziyade hoşnutsuz bir silkme, bir tik gibi. Sanki bir anlığına dalmışım da hemen ardından sarsılarak ayılmışım gibi. Bratland hapsiriyor, sanki suratına biri tokat atmış gibi ses çıkıyor.

“Sen iyi bir garsonsun,” diyor Raymond. “Ne sipariş ettiğimi gayet iyi biliyorsun. Sos kayığının tepeleme olmasını istemiştım. Sense gelmiş buraya bana neredeyse boş bir kayak uzatıyorsun. Sonra da tepeleme doldurup hiçbir şey olmamış gibi davranıyorsun.”

“Sen de başlama,” diyor Sellers ya Raymond’a ya da bana, bilemiyorum.

“Kayık dolu işte artık,” diyorum tam Raymond da, “Olayı büyüten ben değilim,” derken.

“Boşver gitsin,” diyor Sellers.

“Şu kahrolası kayıkla bir gezintiye çıksak ya önce,” diyor Raymond.

“Bırak artık şu kayığı,” diye emrediyor Sellers.

“Tamam, pes,” diyor Raymond teslim olmuş gibi ellerini kaldırarak.

Sellers ağzına koca bir parça ördek budunu tıkıyor ve titiz bir şekilde çiğnemeye başlıyor. “Bunda pek et suyu yok,” diyor.

“Şefe biraz eklemesini söylemişim.”

“Unutmuş anlaşılan.”

“Genelde çok dikkat eder,” diyorum.

“Öyleyse onu bir kez daha rahatsız etmek zorunda kalacaksınız,” diyor Sellers.

“Şef başına buyruk bir adamdır.”

“Hadi ya, içeride özgürlük için filan mı yemek pişiriyor?” diyor Sellers.

“Mesele neyden özgür olduğun değil, ne uğruna özgür olduğundur,” diyorum.

“Vay be, ne kadar da hırçınız bugün,” diyor Sellers.

Ellerimi birbirine vurup geniş bir yay çizmek suretiyle restoranın içinden geçerek bara geliyorum ve bayatlamış tatsız bir Chardonnay olarak on üç numaralı masaya geri döndükten sonra Bratland’in kadehini adamcağız herhangi bir talepte bulunmadığı halde tepeleme dolduruyorum. Karşılık olarak o da öyle uzun bir fırt çekiyor ki neredeyse gözleri kafasında ters dönüyor.

KADIN BEDENİ HAKKINDA BİR ELEŞTİRİ

Hanım Kız girişin oradaki mermer masadan kalkıp Sellers'ın avangart alkol masasına doğru yürüyor. Bar Sorumlusu, Şef Garson ve ben hep birlikte bunu seyre koyuluyoruz. Sellers'la ne işi olabilir ki bu kızcağızın? Sarhoş herifle bir-iki lafladıktan sonra Hınzır'a, yani Graham'a, hatta kısmen bana karşı da kullandığı koreografinin aynısını sergileyerek kendini tanıtıyor. Hanım Kız yeni bir şeyler üretmiyor pek kanımca, kendini tekrar edip duruyor sadece.

Öne doğru eğilip Sellers'a adeta sımsıkı diyebileceğimiz bir samimiyetle sarılma lütfunda bulununca kaşlarımız iyice yükseliyor. Bütün zarafeti adamın açık kollarına süzülüyor. O da bu zarafeti sarmalayıp sıkıyor. Ardından da elini anaç bir tavırla kızın başının altına koymak suretiyle onu eski konumuna gerileterek Avrupa'nın en düzenbaz halkı olan Danimarkalıların deyimiyle *knus* şeklinde, yani uzaktan soğuk bir kucaklama halinde tutuyor.

Bar Sorumlusu kulağımıza eğilip kızın diğer adamlarla takıldığı yetmiyormuş gibi bir de bunlara uymasının şaşılacak bir şey olduğunu fısıldıyor. Aynı gün içinde hem Hınzır'la hem de Sellers'la vakit geçirmek ustalık ister doğrusu. Bunun için zarafetten çok daha fazlasına sahip olmak gerek, diyor

Bar Sorumlusu. Kadının yüzüne baktığınız zaman arkasında korkunç bir derinlik barındırmayan tek bir güzellik kırıntısına bile sahip olmadığını fark edebilirsiniz.

“İyi de onları tanıyor mu ki?”

“Göreceğiz bakalım,” diyor Bar Sorumlusu daha iyi bir yere konumlanarak.

Kucaklaşma son buluyor ama Hanım Kız’ın eli Sellers’ın omzunda kalıyor ve ikili çok eskiden beri ahbaplarıymış gibi bakışmaya devam ediyorlar. Sonra yeniden sarılıyorlar ve kız kıkır kıkır gülüyor. Ardından da masadaki diğer iki sarhoşa dönüp büyük bir cüretle on bir numaralı masadan çektiği sandalyeyi ikisinin arasına koyarak aralarına oturuyor. Ben de ancak yeni bir servis açıyorum.

“Teşekkürler, daha yeni yedim,” diyor bana kız. Ah, öyle mi? Benim ayarladığım mantarlar unutulup gitti mi yoksa? Bir saat kadar önce getirdiğim sipariştten bahsediyorum, unutuldu mu yani? Birdenbire gelip Sellers’ın masasına oturduktan sonra yalandan bilmiyormuş gibi yaparak oynadığı bu ikili oyunu mu örtbas etmeye çalışıyor yoksa? Çevik hareketlerle ona açtığım servisi kaldırıyorum. Sanki geri geri oynatılmışım gibi çatal bıçağı, peçeteyi ve bardağı tersten sırayla masadan alıyorum. Delinip örtülmüş kabarcığın olduğu sargılı elimi gizleyebilmem mümkün değil. Kuruntu mu yapıyorum bilmiyorum ama sanki Hanım Kız’la Sellers ve tabii ki o sivri dilli Raymond elimi seyrediyormuş gibi geliyor.

“Ben bir kadeh *Pinot Noir* alayım,” diyor Hanım Kız.

“Jawohl,”⁵ diyorum sertçe.

Kafam allak bullak olmuş bir şekilde ortalıkta dolaşırken elimdeki kırıntı küreğini birkaç ayrı masanın üstünde gezdiriyorum. Ne diyorum ben yahu? Manyaklık bu! Şimdi de Pinot Noir mi istiyor? Hınzır’ın beyaz Burgonyası’na karşılık bu da ne demek oluyor? Yaşlandıkça kafamda bir şeylerin ters gitmesi çok daha kolaylaşıyor. Bir şeyi düşünmeye başladım mı o şey illa ki ters gidiyor. Birini mi gördüm mesela, pat bir terslik çıkıyor. Bir olayı baştan kontrol altına almazsam al sana yeni bir terslik daha. Sürekli bir *al işte ters gidiyor* hissiyatı. *Ay olamaz! Yine ters gittiler* filan. Benim işlerim niye hiç doğru gitmiyor ya? Gerçi tamamen her şeyin de ters gittiği söylenemez. Ama Hanım Kız gidip Sellers’ın masasına oturunca bende de bariz bir terslik oldu ki yersiz bir şekilde Almanca kelimeler sarf ediverdim.

Hanım Kız’ın yaşında bir şey var. Orantısız derecede genç gösteriyor. Aynı zamanda o kadar da oturaklı ve tecrübeli bir hali var ki yıllanmış da durulmuş gibi görünüyor. Kaç yaşında bu kız yahu? Amma şeytanca bir yaş. Parmaklarındaki yüzükler sermayesinin ciddiyetini ortaya koymaya yeter de artar. Bir tanesi orta parmağının tam eklemünde ancak elmaslara has bir görkemle ışıklar saçarak parıldıyor –kendimi tutamayıp, barok affedersin, diyeceğim neredeyse. Üstelik kılık kıyafetinin pahalı olduğu anlaşılan diğer parça ve tasarımlarıyla da öyle bir uydurmuş ki helal olsun. Gördüğüm markalar arasında Miu Miu ve Dries van Noten var, hafiften bir de Balenciaga görüyorum. En altta da sürprizlerle dolu

5 Evet, derhal. (Alm.) (ç.n.)

bir çift pabuç söz konusu. Nispeten daha kaba ve renkliler, eskiden giydiğimiz şu koca dilli paten ayakkabıları gibi. Ama bu ayakkabıların yeni olduğu kesin, hatta yeni sezon olduğu bile söylenebilir. Belki de Airwalks'tur. Ne tarz ama! Hanım Kız ağır makyaja maruz kalmış bir çocuğa benziyor. Pinot Noir ile gelip kamburum çıkana kadar eğilince, belki de diyorum, bu çocuksu yüzün bu kadar karakterli ve keskin hatlara sahip olmasının nedeni yaştır, yani makyajla filan hiç alakası olmayabilir. Şarap kadehini en ufak bir ses bile çıkarmadan masaya yaklaştırıyorum ve ona doğru dönmemem gerektiğini aklımdan geçiriyorum; sonuçta kafayı yemedim daha, karşısına geçip yüzüne dik dik bakacak değilim. Misafirlerinizin yüzüne bu kadar yakından bakmamanız gerekir. Fakat bu makyaj mı yaş mı çıkmazı beni merak içinde bırakıyor. İtiraf etmek istemiyorum ama şu an burada durmuş hâlâ kadehi masaya doğru uzatmaktayken kafamı sola doğru çevirip Hanım Kız'ın yüzüne şöyle bön bön bakmak için yanıp tutuşuyorum. Sağ omzunun üstünden bir kavis çiziyorum ve kadehi sessizce masa örtüsüne kavuşturuyorum. O kadar yakınım ki sıcaklığını hissedebiliyorum. Üstünden uçuk bir... 1980'ler kokusu geliyor. Fazla erkeksi. Ne kokusu ki bu? Bir an için kadehin ince belini tutup yakışıklı garson yeleğimle, garson pantolonumla ve eskimiş ama gayet bakımlı ve fit ayakkabılarımla (ah benim sadık ayakkabılarımla) ona doğru eğiliyorum. İşte aynen böyle duruyorum; kuru saçlarımla ve daima bıyıklarımın arkasına sıkıştırıp sakladığım asabi dedikleri yüz ifademle. Öylece duruyorum, Hanım Kız'ın yüzündeki makyaj ve yaş ilişkisini kurcalamanın ne kadar enteresan olacağını düşünerek. Ondan sonra da dönüp ona

bakıyorum. O da bana bakıyor. Onun Yunan, benimse kemerli burunlarımızın uçları arasındaki mesafe iki İsveç somunu kadar, fazla değil. Bu “bakışmayı” hiç yaşamamalıydık. Dudaklarını ve dişlerini ayırıp ağzını açıyor, daha doğrusu, dilini şapırdatarak damağından indiriyor ve “*Jawohl*,” diyor.

Côte d’Or’daki koca taneli Pinot üzümlerinden yapılan hafif ve kaliteli şarapla dolu kadehin zarif ince belinden parmaklarımı yavaşça ayırıp elimi çekiyorum ve arkamda tuttuğum sargılı pençemin üstüne koyduktan sonra eğildiğim yerden dikilmeye çalışıyorum. Fakat belim itiraz ediyor. Az buçuk dikey bir pozisyon alana kadar çetin bir yüz ifadesiyle homurdanarak tıpkı bir askerî öğrenci gibi kendimi düzeltiyorum. Zira bu “*Jawohl*” lafına verecek hiçbir cevabım yok.

Nabokov’un röportajlara karşı enteresan bir tutumu var, demişti bana Edgar: Israrla önce cevaplarını yazıyor ve gazeteciye gönderiyor, gazeteci de bu cevapların üstüne soru hazırlıyor. Şimdi cevap şu: Siz söyleyin. Soru ne mi? Ne halt edeceksin şimdi bu devirdiğin çamla?

Hills’teki geri basma olanaklarımın her birinde zaman kısıtlaması var. Mutfığa gidip şefin kanatları altına sığınabilirim ama o da yine her zamanki gibi asabi havalardadır. Ya da müdavimlerle biraz gevezelik edebilirim, zira diğerlerine nazaran onlarla daha fazla vakit geçirmeme müsaade ediliyor. Bir şeyler almak bahanesiyle kilere de inebilirim ama daha önce de söylediğim gibi bu çok tercih ettiğim bir iş değil. Oraya inince bana hafakanlar basıyor. Kürekle de çoktan bir tur attım. Mecburen Edgar ile Anna’ya geri sarıyorum.

“Keyifler yerinde mi?” diyorum gayet resmî bir edayla.

“Evet,” diyor Anna. Lazanyasının çoğunu yemiş.

“O taraf biraz ağır aksak galiba?” diye araya giriyor Edgar.

“Neyse ne,” diyorum.

“Bence de... onca karmaşanın üstüne bir de şu eklendi.”

“Ne?”

“Kızın kim olduğunu biliyor musun?”

Edgar ne demeye çalışıyor böyle? Onu tanıyor mu yoksa? Boğulacak gibi oluyorum.

“Pardon?”

“Şunu diyorum ya, kızı?”

Şu kızı mı? Birden Hanım Kız uzmanı mı oluverdi? Ona dik dik bakıyorum ama ifadesiz suratından bir şey çıkaramıyorum. Yok artık! Parfüm! Yoksa parfüm onun için miydi? Tevekkeli misk kokuyordu kız. Ne biçim bir maskaralık peşinde bu Edgar? Hanım Kız’a karşı bir şeyler mi hissediyor? Vay çatal dilli yılan vay. Karşı cinse artık mesafe koyduğunu söyleyeli yıllar oldu. Hani rest çekmişti. Şimdi ne oldu böyle? Haksızlık ya da toyluk yapıyormuşum gibi gelebilir –demişti o zaman– ama kadın bedeni çekiciliğini yitirdi. Al sana kadın bedeni hakkında bir eleştiri, demişti Edgar. Aynen böyle adlandırmıştı: Kadın Bedeni Hakkında Bir Eleştiri. Ben de kafa sallayıp gülümsemiştim, her zaman yaptığım gibi. Bunun iki nedeni var diye de devam etmişti sonra. Mantıksal olarak bu şekilde açıklıyordu. Bir tarafta

şu var ki bu yeni bir şey değil: Önümüze altın tepside sunulan, bakımı yapılmış, akort edilmiş, ahenkle dans eden taş gibi kadın bedeninin, kadınların büyük bir çoğunluğunun fazlasıyla sahip olduğu sıradan, standart, bayağı, gündelik bedenle alakası yok. Servis edilen kadın bedeni gündelik kadın bedenini katlanılmaz bir şey haline getirdi. İdealize edilen beden durmaksızın gözümüze sokulduğu için gündelik beden bir çekiciliği kalmıyor. Yapacak bir şey yok. Öte yandan, idealize edilen ve çekiciymiş gibi görünen kadın bedeni, yani gündelik beden artık yürürlükten kalktığı için tutku objesine dönüşen beden de o kadar rezil bir maddi yapıya büründü ki çekiciliğini kendi kendine değersizleştirip duruyor. Siz bakarsanız o da size geri bakıyor, öyle bir beden. Satıcının gözünün içine bakıyorsunuz adeta. Özgeçmişinde yüz binlerce antrenman hareketi ve paylaşım platformlarında milyonlarca takipçisi olan bronzlaşmış kadın bedeni, satıcının yüzündeki maskesi sadece. İskeletinden o kadın bedenini çıkarmış şimdi sanki derisiz bir canavar gibi bakıyor size, diyor Edgar. O esnada Anna da oradaydı ama daha küçüktü, ilkokul bire ya da ikiye gidiyordu. Yanında bir defter vardı. Edgar tüm bunları onun önünde söyleyemezdi şimdi. Farkında değil misiniz kızlar, bakımlı bedene özenenleriniz, demişti, o adi satıcının emirlerine uyarken ne kadar da budala görünüyorsunuz. Görmüyor musunuz? Ciddi ciddi parmağıyla işaret ediyordu. Size şu kadarını söyleyeyim: Gerizekâlı gibi görünmenize neden oluyor. Sahip olmak için yanıp tutuştuğunuz beden bir ideoloji. Satıcının beden maskesi altına kamufle ettiği ideolojisi. Benim tek gördüğüm sinsî bir satıcı. Ayrıca satıcının planı

beni hiç şehvetle de doldurmuyor, bunu da söyleyeyim. Affedersiniz ama bu kadınların kendilerini biraz olsun örtme vakti gelmedi mi? Etleri butları ifşa etmenin sonu yok. Ne zaman güneş açsa, belki bir markete ya da kahve içmeye çıkacağız, kısacık kot şortlarından sarkan kazulet gibi kaba etlerinin yanaklarını gözümüze sokuyorlar. Ben neden bu mutsuz yanakları görüş alanımda misafir edip bir de onlara bakarak satıcının da bana dik dik bakmasına müsaade edeyim canım? Bu nasıl bir gerizekâllık? Göğüs dekoltesi mi görüyorum, hemen kendine çeki düzen ver diyorum. Göbeğin mi görünüyor, ört kardeşim. Senin göbek deliğini görmek istemiyoruz. Hele bacak aranı görmeyi hiç istemiyoruz. Aptal saptal bir kadın poposunun görüntüsü şu günlerde görmeyi isteyeceğimiz son şey. Yazık size. Bize de yazık. İronik bir kapanış konuşması yapıyor gibiyiz. Kadın bedeni önceki sahibine eziyet etmek için geri dönen özgürlüğüne kavuşmuş bir köledir. Şuraya bak: Herkesin arkadan çatalı görünüyor. Kadın bedeni satıcının ticari girişiminin karşılığı haline gelmiş durumda. Edgar aynen böyle konuşmuştu. Fakat şimdi Hanım Kız'la karşılaşmış ve ona "kız yahu, şu kız," diyor; üslubunu pek değiştirmiş.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

UYKU

Her sabah uyanır uyanmaz telefonuma bakacak kadar ahmak biriyim. Daha bugün yataktan kalkmadan hayvanların atlama reflekslerini atletlerinkiyle karşılaştıran bir video izlemek zorunda kaldım. Ardından robotik bazı parmaklar eşliğinde melodi çalan beş kollu otomatik bir lavtaya şahitlik oldum. Pipetlerden bayağı çalışan tabanca yapan bir ergen... Damperli kamyonu toslayarak ortadan yok olan sarhoş bir adam (Baltık ya da Rus)... Ortadoğu'da taşlanan iki sadakatsiz kadın... *Tavuklar Firarda* filmini izlediği için tavuk kanadı yemek istemeyen Brezilyalı bir çocuk... California'daki kuraklık ve Nestle hakkında bir tartışma... Baudelaire'in esrar tüketimiyle ilgili bir makale... Hindistan'da binlerce acayip acayip ufak bez bebekle süslenmiş bir sallanan köprü... Üzücü bir Ford Mondeo reklamı... Şarkı söyleyerek yabancı bir kadın devlet başkanını (İspanyol ya da Polonyalı) ağlatan genç bir Sami... vesaire... Sırf bu yüzden, sabah mesaimi başlamak için Hills'e geldiğimde çoktan harap durumdaydım. İhtiyar Johansen'in benekli elleri asma kattaki piyanonun tuşları üstünde dans ediyor. Şef Garson çalmasını yasakladı sanıyordum ama resmen Pachelbel'in üç keman ve sürekli bas kanonunu D Major kanonuyla çalıyor. Parça kuyruklu piyanoda çok da aşikâr duyulmuyor. Ama tabii İhtiyar Jo-

hansen onu hafifçe tizleştirip öyle tanınmaz bir hale getirmiş ki muhtemelen bu yüzden yakayı ele vermeden çalabiliyor. Piyanoda Pachelbel kanonu her ne kadar kekremesi de olsa birçok başka şeye tercih edilir. Rap müzik filan zaman kaybı.

Gazetelik sopasını gazetelerin ortasına geçirip cappuccino-ları, espressoları, amerikanoları ve bir tane de taze pişmiş kruvasanı art arda servis etmeye başlıyorum. Bar Sorumlusu espressoları hazırlarken kendisini rahatsız eden hayali bir yüzüğü düzeltir gibi yüzüksüz parmağını ovalıyor. Yetişkinlerin muhabbet ve ilişki dünyasının içinde, diğer bir deyişle ağızlarına tıkmak istedikleri şeylerin siparişinde illa ki kahveli bir şey olur ve yanında bir hamurışı gelir. Kriz dönemlerinde iyi yaşama konseptinin çılgınlık olduğunu söyleyen kimdi? Balzac mıydı? Cioran mıydı yoksa? Bunlar kriz dönemleri değilse ben de bir şey bilmiyorum. Bazen masalarda söylenenlere kulak misafiri oluyorum da dahice söylemlerle kinayeleri birbirinden ayırt etmek gerçekten mümkün değil. Samimiyet mi gösteriliyor, yerin dibine mi sokuluyor diye anlamakta güçlük çekiyorum. Günlük hayatın gülünç yanları, biz ne kadar katı kurallarla pusuda tutmaya çalışsak da Hills'e bir şekilde sızıyor işte. Muhtemelen iş adamlarının, memurların ve avukatların sabah kahvelerini içerken kendi dünyalarıyla dalga geçmediklerini var sayıyorsunuzdur ama durum böyleyken böyle. Bugün şafak sökerken sargıyı açıyorum. Kabarcık dehşetengiz görünüyor. Deri gevşeyip sararmış ve ölmüş. Aynı sargıyı geri sarıyorum.

Bar Sorumlusu dün akşam ve gece olayların nasıl cereyan ettiğini bana üçüncü kez anlatmaya çalışıyor, bir şekilde

paçayı kurtarmam lazım. Tezgâha koyduğu kahveleri alıp sipariş sahiplerine götürüyorum. Sipariş sahipleri de neyse artık? Sipariş veren insanlar. Misafirler. Yani müşteriler. Talepkârlar. Börek çöreklerinin yanına kahveli bir içecek isteyenler. Beni oyalamalarına izin vermeyeceğim. Dün olanlar hakkında konuşmak istemiyorum. Düşünecek çok şeyim var zaten, bi de Sellers'la Hanım Kız'ın, hatta daha da kötüsü, Edgar'la Hanım Kız'ın dedikodusunu yapacak değilim. Servis aracı gibiyim mübarek, ellerimde kahveler. Kah-veler. Yani kahve fincanları. Bar Sorumlusu tezgâha kahve ya da kah-veler koymaya devam ettikçe ağzımdan dün geceyle ilgili tek kelime bile alamayacak.

Zaten bütün akşam orada dikilip bakmaktan başka bir şey yapmadı, bense kafası kopmuş bir tavuk gibi servisten servise koşturup durdum, yetmiyormuş gibi bir de Edgar kalkıp Sellers'ın masasına el kol hareketleriyle kahkahalar atarak caka satmaya gittiğinde Anna'yı koruyup kolladım. Nasıl bir gözü karalıktı o öyle, manyak Edgar. Başka insanların masasına öyle imza almak için çullanır gibi gidemezsin canım; gitmezsin yani. Hanım Kız'la Sellers'ın arasına oturmasını istediler bir de. Beyfendiye adeta tahtında otururken hizmet etmek zorunda kaldım. Peş peşe Moretti taşıttırıp durdu bana. Hizmet etmek de bana mahsus. Mahsus ne be? Garibim Anna da öbür masada kafasını defterine gömmüş bir türlü bitmek bilmeyen (muhtemelen ona da öyle geliyordu) kakaolu sütünü içip durdu.

Edgar ona şu fantastik kitaplardan birini vermiş, fakat çok da ilgisini çekmiyor anlaşılan. Anna'ya konusunu sordum

ama ne olduğunu pek anlamadım doğrusu. Bir grup genç gelecekteki distopik bir diktatörlükte “gözyaşı köleleri” olarak alıkonuluyor. Ciddi bir H2O kıtlığı neticesinde insan gözyaşları kaynak haline geliyor, bazı zavallı tutsak varlıklar da (gençler) boş bir fabrikada zorla ağlatılıyor. Yok artık, daha neler. Bu kadarı fantastik bir kitap için bile fazla. Fantastik bir kitap için bile mi? Fantastik edebiyattan ben ne anlarım ki? Anna’nın yarın okulu yok mu? Bunu en sonunda Edgar’a sormak zorunda kaldım. Saat neredeyse on bire çeyrek vardı. Hanım Kız’la Sellers’ın arasında oturmuş neşeyle laflayıp gülümseyen Edgar gördüğüm kadarıyla arada sırada sesini de yükseltiyordu. Bir ondan bir bundan konuşup dururken bütün masa da onu dikkatle dinliyordu. Saat on biri on geçiyordu ki ancak kendini topladı ve iyice bitap düşen Anna’yı da yanında sürükleyerek restorandan çıktı. Okul çağındaki bir çocuk için mazeret kabul edilemeyecek kadar geç bir saat olduğu kesin. Onlardan kısa bir süre sonra ben de çıktım. Sellers, Hanım Kız, Bratland ve Raymond’ın *baküs şenliği* ise devam etti –evet, Bar Sorumlusu’nun kullandığı tanım bu; baküs şenlikleri gece yarısı restoran kapanana kadar sürdü. Hanım Kız gece bitene kadar kaldı, diyor Bar Sorumlusu, Sellers’la fısır fısır. Arabalardan bahsediyorlardı, diyor. Yok canım, diyorum. Evet, tamamen otomobillerle, araba endüstrisiyle, farklı modellerle ilgili koyu bir muhabbet içindeydiler. Otistik bir ikili gibi görünüyorlardı, diye de ithamda bulunuyor. Eski 250 Lusso tam bir başyapıt, demiş Sellers. Peki ya “Pinin” Farina bir şaheser değil de ne? diye karşılık vermiş Hanım Kız. Hepsi ben uyurken olmuş.

Peki sen ne biliyorsun? İşte Hanım Kız geliyor, bu kadar erken: Perdeyi kenara çekerek içeri giriveriyor. Saat daha yediyi çeyrek geçiyor. Hakikaten o mu? Çok da emin değilim. Ona benziyor. Evet. Ta kendisi. Değil mi? Gayet kendine benziyor. Bir sürü başkasına da benziyor. Ama o yahu, yani öyle olmalı. Aslında Hanım Kız'ın hiç özel bir tarafı yok, güzelliği biraz da buradan geliyor. Çiy tanesi kader taze, kırışıklardan azade, göze batmayan bir güzellik. Dingin görünüyor. Bara geçip tam Bar Sorumlusu'nun önüne oturuyor ki Bar Sorumlusu'nu tanıyorsam bunu aklının bir köşesine öfkeyle not edecektir. Siparişi ne peki? Dörtlü espresso. Bir dörtlü espresso daha mı? Uyumuyor mu bu kız? Edgar'ın da sürekli dediği gibi, uyku iyidir. Uyku, satıcının bize dayattığı zaman hırsızlığından gözü kara bir kaçıştır. Edgar uyumayı sever. Hayatta azımsanamaz gibi görünen ihtiyaçların çoğu –açlık, susuzluk, dostluk, tutku– tabiri caizse maddi formlarda yeniden keşfediliyor. Uyku insani bir ihtiyaçtır, der hep Edgar beceriksizce işaret parmağını sallayarak ve ekler, satıcının boyunduruğu altına öyle hemen kanalize edilemeyecek bir “ölü” aralıktır. Bu açıdan uyku, satıcı için bir anomali, bilinmeyen bir mıntıka olarak kalır. Bu alanda yapılan tüm araştırmalara rağmen uyku sınırları bozmaya ve stratejileri kendi çıkarları için kullanmasını ya da emellerine uydurmasını imkânsız hale getirmeye devam eder, diyor Edgar. Kötü imalatçılardan bahsetmiyorum burada. Rüya okuyan psikanalistleri de kastetmiyorum. Muhteşem olan şey şu ki değeri olan hiçbir şey uykudan çıkarılamaz, en azından şimdilik.

Fakat Hanım Kız uyumuyor mu? Kaşıntı gibi, grip gibi, vergi memuru gibi geri gelip duruyor. Aslında ben öngörülebilir-

likten ve tekrardan yanayımdır ama her gün her gün Hanım Kız'a maruz kalmak... pek bilemiyorum. Kendinden emin gelişi diğer her şeyi sallantıya bırakıyor. Taptaze, gıcır gıcır kıyafetler giymiş. Saçlarında buruşukluk yok. Göz altlarında torbadan eser yok. Hazır ve nazır görünüyor. Sellers'ın masasındaki baküs şenliğine katıldıktan bu kadar kısa zaman sonra işte yine oturmuş dörtlü espressosunu yudumluyor. Evet, ben de baküs şenliği demeye başladım ama aslında tam da "şatafatlı bir üzüm kutlaması" değildi. Görünüşe bakılacak olsa Sellers'ın baküs şenliği daha çok kaypaklık kutlaması sayılır. Süregitmenin, ısrarla ertelemenin, zaman kaybetmenin kutlaması ve sonuç olarak da acıklı bir avarelik. Kaypaklık. Faaliyetsizliğin ve yersiz davranışın şımartılması. Nasıl olur da Hanım Kız bütün gece böyle bir şeyin içinde yer aldıktan sonra bu kadar enerjik olabilir?

Bir nesneye uzanıyor. Bazen, bir anlığına, sanki dilim tutulur gibi olurum. Çözülmesi gereken bir kelime vardır ve benim bir türlü aklıma gelmez. Şimdi de tezgâhın üzerinde uzanan bu nesnenin adını hatırlayamıyorum. Panikletici bir şey. Tıpkı şu an Hanım Kız'ın uzandığı nesne örneğinde olduğu gibi kelimelerle şeyleri birbirine bağlayamadığımda dev bir göze dönüşüyorum, kocaman bir retina. Ne diyorlar buna? Afazi mi? Bir yerine inme inmeden, beyinde tümör olmadan ya da başka bir hasarın yoksa da *afazi* olabilir mi insan? Renkli bir nesne bu. Onu kavırıyor ve içinden bir şey alıyor, kaldırıyor o şeyi çıkartıp tutuyor; bir telefon bu, kendine yaklaştırıyor onu ve bir numara çeviriyor, sonra da göz kamaştıran büyük bir küpeyle süslü –elmas olsa gerek– zarif kulağına götürüyor.

ON ÜÇ CEVAPSIZ ARAMA

“Hills'teyim,” dediğini duyuyorum. “Hayır, hayır... Evet, buradayım şimdi...”

Boğazını temizliyor ve küçük bir makine gibi çıkıyor sesi.

“Tabii ki! Şaka yapmıyorum.”

Sonra sessizce kıkırdayıp öteye dönüyor, sanki Bar Sorumlusu'ndan ve muhtemelen burada heykel gibi dikilip duran benden kahkahasını gizlemek için. Bar Sorumlusu'nun Hanım Kız'ın kahvesinin yanına koyduğu bir bardak suya henüz dokunulmamış. Espresso boğazından aşağı iniyor. Şimdi de dörtlüsünü yudumlarken telefonunu ovalıyor. İşaret ve orta parmağıyla camı ovuyor da ovuyor, ardından ekrana bakıyor. İleri doğru uzanıp üstüne eğiliyor, sanırsın ekrana tampon yapıyor. Wiersholm, Mellbye & Bech avukatının yemek yediği üç numaralı boş masadan bir tabakla bir fincan alıyorum. Fincanla altlığını götürüp bara koyarken tahmin edilebileceği gibi Hanım Kız'ın ekranına şöyle uzun bir bakış atıyorum ama neredeyse hiçbir şey göremiyorum. Sosyal medyada mı acaba? Muhtemelen. Demek ki şimdi de sosyal olan medya aracılığıyla bir bakıma sosyalleşiyor. Yoksa? Kiminle ve nasıl sosyalleştiğini anlamam imkânsız olmasa da çok zor. Evet, şu an tam önümde oturuyor olabilir ama ekranı

net olarak göremediğim müddetçe kiminle irtibat halinde olduğu hakkında hiçbir şey bilemem. Tek sorun o da değil. Aslında bir şeyler mi okuyor yoksa resimlere filan mı bakıyor, onu da bilmiyorum. Politik mi, aktivist mi, faturalarını mı ödüyor, çalışıyor mu, sevişiyor mu, film mi izliyor, ailesiyle mi görüşüyor, okula mı gidiyor, kıyafet ya da mobilya, hatta araba mı alıyor, hiç bilmiyorum. Anlamak mümkün değil. Orada oturuyor olduğu halde, hem de hani nasıl derler, ayan beyan görüldüğü halde... Ekranın üstüne doğru eğimi hep aynı kalacak, ne olursa olsun. Ekranın santimetre karesi, bir bakıma, banknotlarla aynı görevi üstleniyor diye düşünüyorum Edgar sayesinde –her şeyin mutlak çevirisi. İş, boş vakit, resimler, ilişkiler, bilgi, saçmalık, yazı, kaba kuvvet ve angarya, satın alma ve takas etme, üretim ve fütursuzca tüketim, kuşlar ve balıklar, yaratıcılık ve kontrol manyaklığı, tutkular ve sistemler... Her şey paraya çevrilebilir ve hepsi tekrardan ekran tüketimine geri çevrilebilir.

Birçok “şey” ekrana sığacak şekilde stilize edilip kırpılmış durumda, tıpkı “her şeyin” bir şekilde paraya dönüşebilmesi için yeniden tasarlanıp biçimlendirilmesi gibi. Banknotlar ve ekran birbiriyle bağlantılıdır. Ekran, banknotların penceresidir. Dolayısıyla ekran aslında satıcının penceresidir. İşte olay bu. Satıcı ekrandan size geri bakıyor. Yapar mı yapar yani. Hele ki Edgar’a illa ki bakıyordur. Ben daha kendimi toparlayamadan Hanım Kız başını telefondan kaldırıyor; üstünde restoran logosunun nakışlı olduğu bir mutfak havlusuyla ellerimi ovuştururken mahmur gözlerle, hani derler ya, bakışlarım donmuş bir şekilde, sinsi, talepkâr ve endişe içinde, hiçbir nedeni yokken Hanım Kız’a dik dik bakarken

yakalanıyorum. O da bana bakakalıyor. Bir an için satıcıyla göz göze gelmiş gibi oluyorum, adeta ekrandan dikizler gibi bakıyor bana. Sonra neyse ki Hanım Kız'ı görüyorum. Fakat ardından satıcının berbat yüzü tekrar görünüyor. Nihayet Hanım Kız'ın pürüzsüz yüzünü bir kere daha görüyorum ve dayanamayıp havluyu dikdörtgen bir şekilde uzunlamasına katladıktan sonra havaya kaldırıp adeta bir kırbaça da cop gibi bar tezgâhına indiriveriyorum. Hoş bir ses çıkıyor ve bir tür alışkanlıkmiş gibi, sanki bir âdet, bir garson hareketi, "Fransız" tarzı bir şeymiş gibi görünüyor; bir arayış, bir noktayı, bir işten başka bir işe geçişi simgeliyor: Etrafımda dönüyorum ve daimi dostum kürekle masalara yöneliyorum; kırıntıları ve kruvasan parçalarını temizlerken süpürüş tarzımdan tecrübe akıyormuş gibi görüldüğümü hayal ediyorum ama bir yandan da acayip derecede kırık ve gerizekâlı hissediyorum. Nakışlı havluyu bar tezgâhına vurduğumda Hanım Kız hafifçe hopluyor. Bana bakıyor. Tarihe gömülerek unutulup giden onca garsonu ve arabacıyı (yeni adıyla taksiciyi) bir düşünsenize. Avrupa'da hizmet ederken ya da araba sürerken yıllar içinde yok olan onca insanı bir düşünün. Ebedi arabacı. Ebedi garson. Çok fazla araba kullanıldı. Çok fazla yemek servisi yapıldı susuzluk giderildi.

Hanım Kız bana el ediyor, ben de yanına gidiyorum. Etrafında kesif bir koku var; bence kesin misk bu. Maalesef dün gece tek yanağımın üstüne yatıp uyumuşum, yani suratımın bir tarafı gözümün altından ağzımın köşesine kadar dikey bir şekilde buruşmuş. Bütün gece aynı pozisyonda uyumuş olsam gerek ki buruşukluk gitmek bilmiyor. Beni olduğumdan çok daha yaşlı gösteriyor.

“Affedersiniz,” diyor.

Öne doğru eğilerek “dikkat” kesiliyorum... evet, gerçekten de elimi kesesinin yanına yerleştirmek suretiyle tezgâhın üstüne eğiliyorum. Aradığım kelime buydu işte, “kese” hani şu Hanım Kız’ın kurcaladığı nesne.

“Dün Sellers bana ne dedi biliyor musun?”

“Sellers mı?”

“Evet, Sellers.”

“Yoo.”

“Sabit fikirli olduğumu söyledi bana.”

“Ne?”

Hanım Kız kıkırdıyor ve elini ağzına götürüyor. Bense –her zaman olduğu gibi– aynı pozisyonda kalıyorum, kıkırdamadan, deve kuşu misali, çünkü anlam veremiyorum. Yeni bir kıkırdama daha patlak veriyor. Sanki bana güldüğünü başarısız bir şekilde saklamaya çalışıyormuş gibi gelmeye başlıyor. Sağ elimi tezgâhın üstüne koymuş, sargılı elimi de arkama gizlemiş bir şekilde orada dikiliyorum. Kıkırdarken bile iş üstünde bu Hanım Kız diye düşünüyorum.

“Keseye dokunma,” diyor.

Bir anda şu kese denen şeye fazlasıyla yakın olduğunu fark ettiğim elimi adeta fırın tepsisinden çeker gibi geri çekiyorum.

“Peki ya Edgar’ın bana ne dediğini biliyor musun?”

“Edgar mı?”

“Evet, Edgar. Arkadaşın var ya hani.”

“Ah, ben de...” diyorum.

“Bana ne dedi, biliyor musun?”

Birbirlerine isimleriyle hitap etme evresine geçmişler. Hınzır’ın masasından Sellers’in masasına geçerek dolaşıma girmesi yetmiyormuş gibi şimdi de bu sirkülasyona Edgar’ı dahil ediyor; rahatsız edici bir “sahne” gerçekten. Evet, işte baklayı ağzımdan çıkardım. Rahatsız edici. Ne zamandır sürüp gidiyor bu böyle? Edgar resmen Sellers’in masasına yaltaklanıyordu, bunu anlamamak mümkün değil. Bu vesileyle Hanım Kız’ın ilgisini çekti. Duruşu dimdikti. El kol hareketleri yapıp durdu, çok fazla hareket etti, erkeksiydi. Hanım Kız’la bir şekilde iletişime geçen herkes kendince bir çeşit Hanım Kız oluyor anlaşılan.

“Öğrenmek istemiyor musun?”

“Bir saniye,” diyorum ıstakoz gibi geri çekilerek. Kaçıp kurtulmam lazım.

Şef mutfakta doğrayıp durmakla meşgul. Ne doğruyorsa artık! Sabahın köründe daha ziyade yumurta filan kırılmaz mı? O kadar haşın bir şekilde doğruyor ki kafama vuruyor sanki. Arkasında eski bir kesme tezgâhı var, ben de onun yan tarafına dikiliyorum. Kesme tezgâhı nereden baksan elli santim kalınlığında filan, ortasında da metal bir kemer var. Tezgâhın –ya da şefin dediği gibi doğrayıcının– yukarısındaki tavan ise tıpkı ocağın üstündeki karanlık gibi simsiyah olmuş; adeta bir kara delik. Tezgâhın üstünde antika bir sarımsak öğütücü duruyor, sararıp aşınmış, sopası zaten

kapkara olmuş. Hanım Kız nereden tanıyor bizim Edgar'ı? Aklım almıyor. Karton bir kolinin içindeki yirmi-otuz kadar çeri domatesi tek tek sarımsak öğütücüye koyuyorum ve eze eze domateslerden bir nevi domates peltesi, ketçap gibi bir şey yapıyorum, o da yerlere dökülüyor hemen. Hanım Kız'ın etrafındaki misk kokusu ne peki? Yoksa Edgar'ın misk kokusu mu? Yanında mı taşıyor misk kokusunu? "Misk" Sanskritçede "testis" anlamına gelmiyor mu? Edgar neyin peşinde? Hanım Kız'a misk kokusu mu vermiş?

"Ne yapıyorsun sen?" diyor şef.

"Ben mi?" diyorum.

"Niye ortalığı batırıyorsun? Domateslerime ne yaptın öyle?"

"Hemen temizleyeyim."

Kafamı panikle bir sağa bir sola çevirerek etrafta bez arıyorum.

"Telefonuna bak sen önce," diyor şef.

"Ne?"

"Telefonun diyorum. Deminden beri dolabında durmadan çalışıyor?"

Benim telefonum hiç "durmadan" çalmaz ki. Doğası gereği her iş gününün sonunda sıfır cevapsız arama vardır. Dolaşısıyla işteyken telefonumu hiç kontrol etmem. Hayatımda "durmadan" çalmaya degecek hiçbir şey yok. Sabahın bu saatinde tekrar tekrar aranmam sadece bir şeylerin ters gittiğine delalettir.

"Çalışırken telefonuma bakmıyorum ben," diyorum.

“Bütün gün onu dinlemek zorunda mıyım? Domates lazım bana.”

“Yok tabii,” diyorum. “Bir baksam sizin için sakıncası olur mu peki?”

“Ben de sana öyle yapmanı söylüyorum zaten.”

“Telefon kullanmak yasak ama Şef Garson’a acil bir durum olduğunu söyleriz.”

“Acil bir durum mu?”

“Muhtemelen öyle.”

“Git bak şu telefona artık.”

“Domatesleri hallederim ben.”

Soyunma odasına gidiyorum ve o lanet olası aleti mevsimlik montumun cebinden alıyorum. Edgar tam on üç kez aramış. Bu biraz fazla. Dün başka şeyler de mi oldu acaba? Anna’yla çıkıp giderken çok mu sarhoştı yoksa? Birisine bir şey mi oldu? Niye kendi kendimi sorguluyorum? Onu arasam daha iyi olmaz mı? Geri aramamın bir sakıncası olur mu ki?

“Geri aramamın bir sakıncası var mı?” diye soruyorum şefe.

“Keyfine bak.”

Edgar telefonu açıyor, hem de saniyesinde; gergin bir şekilde boğazını temizledikten sonra “acil bir iş için” Kopenhag’a gitmesi gerektiğini söyleyerek Anna okuldan sonra Hills’e gelse olur mu diye soruyor. İşle alakalı bir gezi, diyor. Orada bir yerde oturuversin. Ne, diyorum. Alışkın zaten, diyor Edgar. Onu oyalamana filan gerek yok. Hayır, hayır, diye

karşılık veriyorum. Bir parça yemek versen yeter, diyor Edgar. Çileden çıkmak üzere olduğumu hissediyorum ama eğer sinirlerimin sonum olmasını istemiyorsam kendimi toparlamam ve çalışırken Anna'ya göz kulak olmamın fazlasıyla stres yaratacağını açıklamam lazım. Edgar bunu hiç anlamıyor. İşin gayet rutin, diyor bana. Zaten hep yaptığın şey. Kızın önüne yemek koy, on dakika laklak et, bitti gitti. Kola ver ona. Özel bir muameleyle de gerek yok. Ödevlerini yapıp kitabını okur. Bu kadar basit, diyor. Bir tek çocuktan bahsediyoruz burada. Bir çocuk hiçbir şeydir; iki çocuk on tane filandır, öyle derler, diyor Edgar. Sadece yemeği veresiye alacak, tek fark bu. Veresiye yemek mi? Çok gecikmeyecekmiş, öyle diyor. Vakitlice gelip alacağım onu, diyor. Dünkü gibi vakitlice mi, diye soruyorum imalı bir tonda. Hey, sözlerine dikkat et. Beyefendi birden geriliyor. Ne kadar kötüymüş ki dün? Ayda yılda bir kere koyvermesi de mi yasakmış? Bekâr bir baba değil miymiş, yıllardır her gece evinde yalnız başına kalmıyor muymuş? Annesi vefat etmemiş mi? Yardım edecek başka birisi mi kalmış? Anna'nın annesi hapçı bir enkaz yığını değil de neymiş? Ben dost değil miymişim? Çok mu şey istiyormuş? Tek istediği buymuş. Hayır, tabii ki de değil, diye karşılık veriyorum. Çok bir şey değil istediğin. Yani böyle söyleyince... Tamam, Anna'yı okuldan sonra gönderebilirsin. Ne gerek vardı böyle bir saldırıya? Bana çocuğuyla hücum ediyor resmen.

ROMANESKO⁶

Şef'in arkası kamburlaşarak yuvarlak bir görünüm almış.

"Domates lazım bana. Domates getir hemen," diyor.

"Ne?"

"Dört dakikan var."

"Neredeler ki?"

"Kilerde."

Kiler kapağının dibinde dikilmiş bundan sekiz yüz seksen beş yıl önce Haçlı Sigurd'un buralarda fink attığı düşünceyle sinir uçlarımla çekildiğini hissediyorum. İşte şurada yürüyordu, ev sahibesinin oğlu, kırk yaşında var yok. Yirmi altı yıllık bir kral, ağzı var dili yok, iyi kalpli sayılmaz ama dostlarına karşı nazik ve sadık. Bir de bana bakın, aynı yerde duruyorum, kiler kapısını açıp içeri dalacak ve müphem bir endişeyle birkaç bağ domates alıp çıkacağım. Evet, Sigurd buralarda yürürken yaşananlarla şu an yaşananlar arasındaki uçurumun dibi başı belli değil, orası kesin. İnsani bir bakış açısıyla uçsuz bucaksız ama coğrafi olarak sifıra denk bir mesafe. Sigurd işte burada duruyordu, Oslo'da, destansı bir hayatın ardından ölmek üzereyken. Ne hayat

6 Piramit karnabahar. (ç.n.)

ama! Avrupa'nın kıyılarında insanları kılıçtan geçirdikten sonra... "Kılıçtan geçirmek" bu bağlamda yanlış bir kelime seçimi olabilir: Onları kılıçla öldürdü ya da en azından muhtemelen baltaladı. Ben kimseyi kılıçla öldürmedim. Asma kilidin anahtarını bir türlü bulamıyorum; sargılı elimle bu ağır zinciri tutarken şefin verdiği devasa anahtarlıktaki anahtarların arasından doğru olanı bulmak çok zor. Ne diye bu kadar büyükse artık! Asma kilit de zincir de dondurucu soğuk, ellerim uyuşuyor. Nefesim ağırlaşıyor. Buz gibi buğu üfürüyorum. Kapak kurşun kadar ağır; merdivenler dik, basamaklar kullanıla kullanıla aşındığı için tehlike arz ediyor. Işık neden açık peki? İlk koridorda asılı olan ampul parıl parıl yanıyor. Merdivenlerin dibine gelince eğiliyorum. Başımın arkası tavana değiyor, burası çok alçak. Ben de Hills'i yüksek tavanlı bilirdim. Aşağı doğru yanlamasına bakarak tünelin çatala ayrılması gerektiği yere dikkat kesiliyorum. Orada biri mi var?

"Kimse var mı?"

Çekmeceler, dolaplar ve kapaklar koridorun loşluğunda bir bir gözden kaybolduktan sonra o meşhur çatal ancak görünüyor. Domateslerin sol tarafta olduğunu biliyorum, diğer meyvelerle birlikte gösterge tablosu gibi bir şeyin yanındaki çekmecelerde muhafaza ediliyor. Domatesler birçok Norveç evinde sebze olarak sınıflandırılıyor fakat kocaman, sulu sulu ve besleyici çekirdekleriyle botanik olarak gayet de meyvedirler. Sağ elimi kullanarak koridorun dibindeki çatalı yokluyorum, sargılı elimi uyluğuma bastırıyorum. Şefin dediğine göre aşağıda, diz yüksekliğindeki bir "dörtlü

çekmecenin” altında bir sonraki bölümün ışığını yakabiliyorsun. Söylemesi kolay. Dörtlü çekmece ne ki? Parmaklarım sırayla dizilmiş beş çekmecenin eğri büğrü cephelerini yokluyor. Acaba dörtlü çekmece dedikleri şey bu mu? Elim toz topraktan başka bir şey gelmiyor, kupkuru, is gibi. Daha da ötede yazı masasına benzer bir şeyin alt tarafına ulaşıyorum. Dizlerimin ve tek elimin üstünde duruyorum, yaralı elim sağ olsun. Küçük bir topuzu çekiyorum ve ışık yanıyor. Başımın üstündeki levhaya bakıyorum. Gösterge tablosu mu? Sigorta mı bunlar? İklim kontrolü olacak değil herhalde? Domateslerin ve diğer meyvelerin saklandığı duvar tarafında birkaç başka çekmece dizisi daha var. Bir-iki bağ dışarı taşmış.

“Evet, var,” diye bir ses duyuyorum arkamdan; hâlâ emekleme pozisyonundayım.

Gergin ve kambur bir şekilde zar zor tırmanarak yarı ayağa kalkınca Şef Garson’la göz göze geliyorum. Burada ne işi var bunun?

“Ne işin var burada?”

“Ne işim var burada?”

Şef Garson’un yüzünde en ufak bir ifade yok; sadece o koca suratını yüzüme karşı tutmakla yetiniyor.

“Nasıl gidiyor?”

“Nasıl mı gidiyor? Ne demek istiyorsun?” diyor.

“Hayır... yani...”

“Tereyağı kalıpları için şu küçük kalaylı tabaklardan lazım oldu.”

“Ha,” diyorum, baş parmağımla ufak bir *tamamdır* işareti yaparak.

Bahsettiği kalaylı tabaklar dünyanın en tatlı minik şeyleri olabilir. Danimarka’dan geldiler ve kenarlarına işlenmiş kendi logoları var, üstelik bir önceki sahiplerinin isminin baş harfleri de yazılı, hem de 1789 tarihli. Arkalarında da yuvarlak içine alınmış çapa ve martı mühürleri var. İnancısı güç ama restoran dahi açılmadan neredeyse bir asır kadar önce Hill ailesinin malı olmuşlar. Danimarkalı kalaylı tabaklar sekiz santimlik çapa sahip. Şef garsonun göz altı torbalarının kalaylı tabaklar kadar büyük olduğunu söylemek biraz abartıya kaçabilir ama gerçekten de kocaman torbalar, o yüzden çok da haksız bir mukayese sayılmaz.

“Eee... aç domuz darıdan çıkmaz,” diyor boğazını temizleyerek ve Kremlyovskaya votkasının meşhur kokusu ağzından çıkıp burnuma giriyor. Kısa bir bakış daha attıktan sonra da dönüyor ve o sarp merdivenleri tırmanmaya başlıyor.

“Kalkman gerekecek.”

Votkanın gizli içiciliği ele vermediği çok da doğru değilmiş demek, diye düşünüyorum kendi kendime.

Sebzeler karşı duvarda, bazıları açık çekmecelerin içinde duruyor. Karnabaharla brokolinin arasında, hormonlu ve çirkin turpların kök söktürdüğü söylenen köklerinin altında göz alıcı üç piramit karnabahar var. Namı diğer romanesk karnabaharı nedense çok severim. Tadını değil de görün-

tüsünü. Çok da orijinal bir şey değil belki ama piramit karnabaharın orantılı şekli beni hep etkilemiştir. Bu kadarı da fazla dedirtiyor insana. Leziz bir şey değil zaten, sadece görsel bir şölen. Ama doğal bir güzelliği varsa tadının nasıl olduğuna da karar veremezsiniz, öyle değil mi? Ne zaman bir piramit karnabahar görsem derinden çocuksu bir neşe duyarım. Anna hiç piramit karnabahar görmüş müdür? Sanmam. Görebilmesi için birini yukarı çıkarmaya karar veriyorum. Canı sıkılırsa filan diye. Ödevini yaptıktan sonra masal kitabını da okuyup bitirince ve benimle edeceği muhabbet suyunu çekince. Onu bir şeyle meşgul etmiş olurum. Eğlendiririm. Günlük işlerimle etrafında dört dönerim.

ÇİÇEKÇİ

Saat sabahın sekizi, daha şimdiden yorgunluktan ölüyorum, bir de bugün cuma, yani arka kapıda çiçekçi dal veriyor, amiyane tabirle. Çiçekçi çiçekçiliğini haftada birkaç kez yapıyor, ama cumaları banko, böylece çiçek buketleri hafta sonuna canlı ve taptaze girmiş oluyor. Kollarım domates ve karnabaharla dolu bir şekilde onu içeri davet ediyorum. Bizim çiçekçi, hayatınızda görebileceğiniz en çiçekçiye benzemeyen adam olabilir: Hiç dedikodusu yok, hiç kalender meşrep değil. Ne gözlüğü var ne kaşkolu, ne saç şekilli ne de kıyafetleri afili. Genç bir adam, çiçekçiden çok Balkanlı bir zanaatkâra benziyor. Yine de çiçekçiliğini çok ciddiye alıyor ve çiçek aranjmanları, buket tasarımları filan yapıyor. Hatta çiçeklerin bazılarını kendi yetiştiriyor bildiğim kadarıyla, sonra da onları satıyor, yani çiçekçiliğin büyük kısmını kendi işçiliği oluşturuyor. Buna rağmen çiçek türleriyle bilimsel olarak ilgilenmiyor. Bir keresinde bu konuyu ona sormuş, kısa ve ilgisiz bir cevap almıştım. Geleneksel Avrupalı tüketici zeminine uyarlanmış temel bir *ikebana* felsefesine sahip olduğunun farkındayım. Pek tabii olarak asimetriye, negatif alanlara, dramatik aralığa ve saçma alışımlara odaklanan modern Avrupalı aranjmanlardan uzak duruyor. Manidar bakışlarla çiçekçiye kapı takozunu işaret ederek Hills'in hususi otoparkında park halinde olan yosun

yeşili Berlingo'sundan çiçek buketlerini getirip götürürken o takozu kullanması gerektiğini ima ediyorum. Sanki bunu zaten bilmiyormuş gibi kapı takozunu gündem yapıyoruz. Gören de buraya daha önce hiç gelmedi sanacak. Haftada iki kere Hills'e çiçek getiren kendisi değil sanki. Benim bu patavatsızlığım olayları daha da karmaşıklştırıyor.

“Senden karnabahar istedim mi ben?” diye soruyor şef.

“Hayır,” diyorum.

“Bu ne o zaman?”

“Piramit karnabahar.”

Şef bana bir ölü bakışı atıyor.

“Anna'ya göstermek için getirdim. Eğlenceli olur diye düşündüm.”

“Anna mı?”

“Evet, okuldan sonra buraya geliyor. Bir müddet burada duracak.”

“Hımm.”

“Edgar, yani babası, iş için Kopenhag'a gitti.”

“...”

“O yüzden bir süre burada kalacak işte.”

“...”

“Piramit karnabahar işime yarayabilir diye düşündüm ben de.”

Ben muhabbeti uzatma konusunda ne kadar yetenekliysem bizim Şef de üstüne toprak atmakta o kadar büyük ustadır. Bir an için öylece durup birbirimize bakarken sadece nefes alıp veriyoruz; o yassı burnundan, bense bıyıklı ağzımdan. Domatesleri kesme tahtasına koyup arkasını bana dönüyor. Mutfaktan çıkıp restorana giriyorum. Kafamın içindeki seğirmelerle ayaklarımın attığı adımların temposu birbirini tutmuyor, kümes hayvanına bağladım yine, adeta tavukgiller familyasındayım. Hanım Kız'la göz göze kitlenince adı batasıca karnabaharın sağ elimde ağırlaşmaya başladığını hissediyorum. Niye bir kenara koymadım ki bunu? Restoranın içine neden bir karnabahar getirdim? Hanım Kız önce sebzeye sonra da bakışlarını kaldırıp bana bakıyor ve el sallıyor. Ben de yapacak başka bir şey olmadığını görerek, bir elimde karnabahar öbür elimde kabarcık, yine tavuksu hareketlerle yalpalaya yalpalaya ona doğru ilerliyorum. Telefonunu ekranı yukarı bakacak şekilde tezgâhın üstüne koyuyor. Keşke size gösterebileceğim başka bir yüzüm olsa, huzurlarınıza çıkarabileceğim başka bir çehrem. Bundan mesela on iki, on dört yıl önce sahip olduğum yüzü size takdim etmek isterdim. Ama o yüz gitti. Artık mevcut değil. Birçok başka şey gibi... Sahip olduğum tek çehre işte bu. Hayli yıpranmaya ve aşınmaya maruz kalmış maşrapa gibi bir surat. Hanım Kız el değmemiş gencecik yüzüyle çehreme bakarken suratımdaki tüm hasarı ve yaşlılığı hissediyorum.

“Sebze gibi bir şey,” diyor.

“Evet...”

“Şey mi yoksa...?”

“Bir çeşit karnabahar.”

“Evet.” Gülümsüyor.

“Piramit karnabahar deniyor. Tadına bakınca brokoliyle bir akrabalığı olduğunu anlayabilirsin.”

“Öyle mi?”

“Evet.”

“...”

“Baksana şuna,” diyorum sebze yi suratına doğru kaldırarak.

“Vay canına.”

“Ne kadar girift, değil mi ama?”

“Evet, vay be.”

“Sanki Benoit Mandelbrot çizmiş gibi,” diyorum ve “Hah!” diye de ekliyorum ama sesim biraz yüksek kaçıyor; öksürüyormuşum, boğazımı temizliyormuşum gibi gırtlığımın tepesinden çıkıyor bu ses.

“...”

“Bu tarz karmaşık ya da olmayacak görsellikler hoşuma gidiyor,” diye devam ediyorum artık kontrolden çıkarak.

“Adeta dipsiz bir görsellik.”

Karnabaharı minyatür bir kurukafaymış gibi dümdüz yukarı diktiğim parmaklarımın ucunda tutarak kısık gözlerle inceledikten sonra dudaklarımın arasından kaçırdığım sesli düşüncelerimin şu şekilde uzayıp gittiğini duyuyorum:

“Eski Avrupa’da bunun ne kadar hoş olduğunu bir düşünün, öyle çok da eskiye gitmeye gerek yok, yani mesela bir kapıdan geçip merdivenleri çıkıyorsunuz ve M.C. Escher’in o inanılmaz geometrik desenlerini olağanüstü bir titizlikle tahta küplerin üstüne kazıdığını görüyorsunuz. Ne kadar hoş. Tıpkı bir bilim adamı dikkatiyle absürt ve akıl almaz perspektifleri tahta küplerine işliyor, sonra da bunlardan çok güzel ağaç baskılar yapıyor. İşte bu kadar. Onun için yapması eğlenceliydi, bizim için de bakması güzel. Artık hiçbir şey böyle değil. Şimdi çıkıp Nurnberg’deki çarşıya gitsek Agnes née Frey’in meyve-sebze satıcılarının yanına kurduğu tezgâhta kocası Albrecht Dürer’in resim baskılarını sattığını görmemiz pek mümkün sayılmaz. Çocukları olmayan Dürer çifti Leipzig ve Frankfurt’taki panayır-vari etkinliklere gidip ilham veren ilahi resimlerini büyük paralara sıradan insanların beğenisini sunmuştur bile. Hiçbir efsane dahi o meydanda baskı satmıyor artık. Boşuna arama. Şimdi her yerde döner kebabçılar ve kırık-telefon-camı tamircileri var. Zavallı Avrupa. Telefonunu tamir ettirebilirsin en azından, orası kesin.”

Hanım Kız dinliyor. Acaba anlıyor mu? Adeta çırpınıyorum. Sağlıklıdır hem, diyorum bu sefer. Antioksidanlar önemlidir, diyorum. Bu da moronluğun en belirgin özelliği değil mi zaten? Konuştukları şey hakkında hiçbir fikri olmayan insanlar hep antioksidanlardan bahseder. Antioksidanlar vücudun serbest radikal üretimine karşı koruma sağlar, diyorum. Her şeyden önce kanseri önleme açısından önemlidirler. Aşırı miktarda *serbest radikal* hücrelerimizi zedeleyebilir. Antioksidanlar kuşburnu ve cevizde bulunur. Vişnede ve ayçiçeği

çekirdeğinde... Yaban mersininde... Çayda... Ve çikolatada! Bunu biliyor muydun? Hayır, Hanım Kız bunu bilmiyordu. Ama ne demek istediğimi anlıyorsun galiba? Hayır, pek emin değil. Neyse işte sebzeler de antioksidanla dolu. Kırmızı lahana, kara lahana... Hatta özellikle de brokoli. Peki ya brokolinin kapı komşusu kim? Hanım Kız elimdekini işaret ediyor. Kesinlikle! Piramit karnabakar.

Bu tam bir skandal. Elimde sebzeyle oracıkta kalakalıyorum. Dahası, birkaç saniye öncesine kadar dudaklarım da kavanoz ağzı gibi açıktı. O panikle kollarında koca bir zambak buketiyle mutfaktan çıkıveren çiçekçiye sesleniyorum.

“Hey!”

Çiçekçi duruyor. Elimdekileri tezgâha koyuyorum.

“Anterlerini kes de zambaklar iki gün sonra gübre gibi kokmaya başlamasın, olur mu?”

“Elbette...”

“Güzel. Ama çıkarma lütfen.”

“Peki.”

“Parmaklarıyla ezmen lazım meretleri, mümkünse bir kâğıt parçası kullan. Çok fena leke yapıyorlar.”

“Biliyorum,” diyor çiçekçi anlam veremeyen bakışlarla.

Sesimi gereğinden fazla yüksek bir seviyeye çıkardım ama artık geri dönemem, daha da yükseltiyorum.

“Güzel.”

“Hesabı alabilir miyim?” diyor Hanım Kız. O kadar pürüzsüz ki yüzünü okuyamıyorum. Hayal kırıklığına mı uğradı, gücendi mi, panik yaptı da kaçmaya mı çalışıyor, yoksa sadece hesabı mı istiyor, anlamak mümkün değil. Suratı adeta fişi takılmamış düz bir ekran, bataryası boş bir sözüm ona akıllı TV gibi. Gözlerinin neredeyse maviye çalan beyazlarından pörtlemiş bakışlarla beni dikizleyedururken ona soğukkanlı, mesafeli, ustalıkla, veciz, kati ve çaresiz bir şekilde, “Elbette,” dedikten sonra bu “elbette”nin üstüne öyle haşin de bir baş işareti ekliyorum ki o şiddetle alnımın ortasına bir bukle saç düşüyor. Palyaço gibi görünüyor olmalıyım. Benzetmek gibi olmasın ama tıpkı *Heil Hitler* gibi bir elimi uzatıp Bar Sorumlusu’na bağırarak barın bu köşesinden bir hesap talebi olduğunu söylüyorum. Ağzımdan çıkan sözler tam olarak böyle: “Bir hesap talebi var.” Bar Sorumlusu hesabı küçük bir tabağa koyuyor, ben de onu kasadan alıp Hanım Kız’a götürüyorum. Tabağın markası Röstrand, bunu biliyorum. “Küçük çini bir tabakta sunulmuş dörtlü espresso hesabı,” diyorum tabağı tıpkı minik bir kuş gibi zarifçe onun önüne koyarak.

“Ney bir tabak?” diyor Hanım Kız.

“Çini.”

“Yani?”

“Fayans.”

“... ”

“Toprak işçiliği işte. Faenza’dan geliyor. Delft’teki fabrikalar şu beyaz üstüne mavi detaylı Çin porselenini taklit etmeye çalışınca çini birden popüler oldu.”

“Seraamik mi yani?”

“Evet, öyle de denebilir. 1700’lerden beri Rorstrand’da fayans yapıyorlar. Bizim Norveç’te de Egersund Çini Fabrikası yüz yıldır bu işi yapıyor. Bizim kilerde de bir sürü Egersund var.”

“Ne çok şey öğrendim bugün.”

“Fakat Egersund ürünlerinin asıl kısmını çini oluşturmuyor.”

“Öyle mi?”

“Çömlek oluşturuyor.”

“Peki.”

“Kilerde duruyorlar.”

“Kilerde mi?”

“Tam buranın altında karman çorman, dehliz gibi bir kilerimiz var.”

Hanım Kız göz ucuyla çini tabakta kıvrım kıvrım uzanan hesabı incelerken el çantasından koca bir tomar para çıkarıyor. Çıkan para tomarıyla dörtlü espressonun ederi hiç orantılı değil. Yine de Hanım Kız bir şekilde iletişim kurabilmek için parayı da espressoyu da edinmek zorunda.

“Edgar’ın dün ne söylediğiyle ilgilenmiyorsun anladığım kadarıyla,” diyor yüzüne bakmadan.

Ne denir ki buna? Nefesini ve dil hareketlerini kullanarak onun ismini –“Edgar”– telaffuz ediyor yine.

“Edgar, Hills’in altındaki, yani şu hemen aşağımızdaki kilere hiç girmedir,” diyorum. Karnabaharı elime alıp tartıyorum ve zıplatıp kapıyorum.

“Hiç,” diye tekrarlıyorum.

“Hiç mi?”

“Hem de hiç.” Karnabaharı tezgâha koyup çeviriyorum ve sivri ucu Hanım Kız’ı işaret edecek şekilde çeviriyorum.

“Ama ya o...”

“Norveççedeki garson kelimesinin kökünün Almanca *kell-ner* kelimesinden türediğini biliyor muydun? Ki o da ‘kiler uzmanı’ anlamına gelen Latince *cellarius* köküne dayanıyor.”

“İlk defa duydum.”

“İyi o zaman.”

Hanım Kız bakışlarını kaldırıp bana bir gülücük daha atıyor. Eğer diş kemerleri hakkında bir şeyler öğrenmek istiyorsanız Hanım Kız’ın ağzına bakıp harika bir örnek görebilirsiniz. Günümüzde her şeyin düzleştirilmesi gerekiyor, diye düşünürüm hep, fakat buradaki düzleştirme ve hizaya sokma bariz bir şekilde almış başını gitmiş diyebiliriz, yani bu diş kemerinin düzleştirilmiş olduğunu varsayarsak, ki bana kalırsa öyle, tabii doğuştan da olabilir, o da ayrı bir hayret konusu.

“Öyleyse sen de kiler uzmanısın demek.”

“Yani, prensipte, hayır. Ben yukarıdayım aslında, ama...”

“*Kellner* filan olduğun için.”

“Hayır yahu bu eski bir tabir.”

“*Kiler kapısı*,” diyor tabağın üstüne haddinden fazla büyük bir banknot koyarak.

“Ne?”

“Hani şu İngilizce tekerlemedeki sözler öyle değil miydi? ‘*Kiler kapımı kenara kaydır...*’”

“...”

“Şarkıyı diyorum yahu.”

“Ben en iyisi para üstünüzü getireyim,” diyorum. “Hari-kulade.”

İşin korkunç tarafı bu sefer çıkıp gitmedi de geçip perdenin kenarındaki mermer masaya oturdu. Nedir bu kız böyle? Gergin bir bekleyiş içinde deliğinin ucuna uzanmış müren balığı mı?

Çok az uykuyla okul ödevi yapmanın sağlıksız sonuçlar doğurduğunu görüyoruz. Uykusuzlukla performans düşüklüğü arasında çok net bir bağlantı olduğunu görüyoruz. Görüyoruz bunu. Radyoda böyle şeyler söylüyorlardı bu sabah. Arayan insanlar bu tarz şeyler görüyormuş. Aynı şeyi daha sonra Anna'da da göreceğiz. Kaçta geliyordu buraya? Dört mü? Beş mi? Dün gece hiç uykusunu alamadı, Edgar'ın kendini Sellers ve ekibine yamama çabası sağ olsun. Yaklaşık yedi-sekiz saat sonra cılız omuzlarındaki boyundan büyük okul çantasıyla restorana girdiğinde ziyadesiyle yorgun ve pejmürde bir Anna göreceğimiz kesin. Ne hakla ona bu kadar kitap taşıttırıyorlar yahu?

Kızcağız tepetaklak olup kabuğunun üstüne düşmüş tosbağa gibi kalmamak için sırtı neredeyse kırk beş derece eğik bir şekilde yürümek zorunda kalıyor. Zavallı Çocuk. Zavallı masum Anna.

İhtiyar Johansen bir şeyler çalıyor, hüzünlü bir şeyler, melankolik diyesim geliyor; yoksa garibanlığı mı ifade ediyorlar? Zavallı dilenci mi? Dilenci sopasıyla yürüyen adamcağızı mı? Asma kattaki İhtiyar Johansen bir gariban mı? Muhtemelen öyle. Bu sabah Pachelbel'le başladı, daha da derinlere dalıp duruyor. Aslında Şef Garson bizim Johansen'in restora-

nı bu kadar kasvetli bir müzikal atmosferle kaplamasına pek müsaade etmezdi ama hayret. Anna içeri girerken bu şekilde yükselmesine (daha doğrusu alçalmasına) izin veremeyiz.

Birden Hills'te bulunduğum süre zarfında daha önce hiç yapmadığım bir şey yapıyorum: Ferforje demirli sarmal merdivenlerden yukarı döne döne çıkıp asma kattaki İhtiyar Johansen'in yanına gitmeye karar veriyorum. Bu merdivenleri çıkması mesele gerçekten. İhtiyar Johansen her gün her gün nasıl yapıyor bunu? Varil gibi bir adam üstelik. Daha önce bunu hiç düşünmemiştim ama sabah işe geldiğimde o çoktan yerine geçmiş oluyor hep. Yani onu hiç merdivenleri çıkarken görmedim. Aşağı inerken gördüm mü ki? Hayır. Ben işten çıkarken de hep orada oluyor. Neyse döne döne merdivenleri çıkıyorum. Alçak tavan yüzünden başımı büsbütün eğmek zorunda kaldığım en üst basamakta durup bakınca sırtındaki gömleğinin ilmekli ve düğme delikli demode bir pantolon askısı tarafından koca siyah bir X şeklinde bölünmüş olduğunu görüyorum. (Muhtemelen bu X şekilli askıyı endamı yüzünden Y şekilli askıya tercih etmiştir; zira İhtiyar Johansen gibi cüsseli bir adamın pantolonunun arkasında iki tane bağlantı yeri olması gerekir.)

“Johansen, hangi vardiyada çalışıyorsun?”

İhtiyar Johansen çenesini hafifçe yana doğru kaldırıyor; hiç de öyle atlamıyor, sanki insanlar sürekli asma kata gelip arkasından olmadık sorular soruyorlarmış gibi.

“Pardon?”

“Hangi vardiyada çalışıyorsun, Johansen?”

“Her zaman çalıştığım vardiya.”

Çift kişilik bir piyano taburesine oturuyor, düet taburesi olarak bilinen birbirine eklenebilir iki ayrı oturağa sahip yüksek kalitede bir tabure bu, muhtemelen yine cüssesinden dolayı diye düşünüyorum. Taburenin her iki oturağında da birer düğmesi var ve koltuk minderleri şarap rengi, hatta bordo renk birinci sınıf kadifeyle kaplı. Taburenin iskeleti de iyice verniklenmiş kayın ağacından yapılmış. Asıl şaşırtıcı olan ise İhtiyar Johansen'in cilalı pabuçlarının altında bir pedal, eski moda bir ayak desteği olması. Yani cüssesine oranla sandığımdan daha kısaymış demek ki. Bizim İhtiyar Johansen resmen yuvarlak.

"Hey, Johansen..." diyorum.

"Bir şey değil," diyor Johansen.

("Bir şey değil," mi? Bir şey mi aldım ki? Tam olarak ne verildi bana?)

"Biliyorsun, Şef Garson Pachelbel'in kanonunu biraz fazla melankolik buluyor. Sabah zaten onla başladığın için gittikçe daha da kasvetli sulara yelken açmaya başladın. Ortamı biraz canlandırabilir misin?"

"Pachelbel'in kanonu D major zaten."

"Tamam da biraz daha az melankolik yapamaz mısınız?"

"Neyse odur. Olduğundan daha az melankolik filan yapmam. Ne demek istiyorsun, anlamıyorum," diyor Johansen bir yandan tüm parmaklarıyla yumuşacık melodiler üretmeye devam ederken.

"Ortamı biraz canlandırma nezaketinde bulunabilir misin diye soruldu da bize."

Acaba Johansen asma katın bir parçası mı? Zira sarmal merdivenle cüssesi arasında bir bağ var. Bir de şu piyanonun etrafındaki defter ve kâğıt yığınları var tabii. Görünüşe bakılırsa müzikal edebiyatla ilgili her türlü basılı materyali duvarlara yığmışlar. Tavandaki kemerin eğimi asma katın neredeyse bir buçuk metre kadar yukarısından başlıyor ama bu bir buçuk metre hemen hemen kâğıtlarla kaplanmış. Ay bir de ne görsem beğenirsiniz, bizim alt katın lambrisindeki çıkartmalar da yolunu bulup buraya kadar çıkmış. Sarmal merdivenlerden yukarı tırmanmışlar resmen: Johansen'in kâğıtlarının arkasından göz kırpmıyorlar. Eskimiş, yırtık pırtık kâğıt parçaları ve etiketler üst üste binmiş; bazı yerler o kadar sararmış ve lekelenmiş ki adeta kahverengi cilayla kat kat desen verilmiş gibi görünüyor. Birisi sol taraftaki duvarın tam göğüs hizasına bir dizi müzik notası çizmiş, oldukça acemice karalanmışa benziyor: Nota başları, saplar, bayraklar filan hep kara kalemle, pastelle, hatta muhtemelen tebeşirle öyle lalettayin çizilmiş. Notaların önünde de farklı yüksekliklerde sıra sıra tabak kulesi birikmiş. Katı yemekler için kullanılan düz tabaklar, sıvı yemeklerin tüketildiği derin çorba kaseleri, birkaç servis tabağı ve yığınla pasta tabağı görüyorum. Bu tabakların bazıları da Hanım Kız'a anlata anlata bitiremediğim Egersund çinisinden. Bizim Şef Garson bunları yana yakıla aramıyor mudur? Her kulenin en tepesindeki tabakta da yemek artıklarıyla kaplı kaşık, çatal, bıçak yığınları var; anlaşılan Johansen bunları uzun zamandır yığıp biriktiriyor. Yerdeyse çiçekli bardaklardan ince kristal şampanya kadehlerine kadar adeta yok yok; birçoğunun kenarından da ya bir kaşık ya da başka bir çatal-bıçak sarkmış durumda. El yıkama kaselerinden birinin tepesinden bir yengeç kaşığının kafa salladığını görüyorum, üstelik o da

kristal; yanında da bir balya salyangoz kısıkaçı, dört tane üç dişli balık çatalı ve inanmayacaksınız ama elimizdeki en iyi havyar kepçesi duruyor. Johansen'in pedallarının biraz ötesindeki geyik tavasının tepesinde de bir tane üzüm makası var; hemen bitişikteki bir avuç gurme kaşıkla Benjamin Hill'den miras kalan şık servis takımını hiç saymıyorum bile. Bunları buraya kadar kim taşıyor ve neden sonra geri indirmiyor? Bu ne oburluk böyle yahu?

“Sen burada kendi restoranını kurmuşsun Johansen,” diyorum.

Johansen cevap vermek yerine kafasını hafifçe geriye atarak saçını sallandırıyor. Kupkuru bir saçı var, bulaşık teli gibi. Arka tarafları biraz uzun gibi ama üst taraf tamamen incelmış, o da ne yapsın tabii yan kısımdaki saçıyla kelinin örtüyor, –bir tür Deleuzeyen saç tarama tekniği tadında yani. Yaptığı müziğin dramatik tonlamalarına göre kafasını bir o yana bir bu yana savurduğunda saçı sertçe sarsılıyor, öyle ahenkle dans filan etmiyor; bir taşa ya da ağaca tekme attığınızda üstündeki yosun ne kadar sallanıyorsa o kadar işte.

Piyanodan çıkan notalar neredeyse hiç fark ettirmeden kulağıma daha hafif ve gönül rahatlığıyla söyleyebilirim ki daha az melankolik gelmeye başlıyor. Johansen itaat mı ediyor yani? Major perdeden mi gidiyor? Yoksa bu değişim zaten parçada var olan bir dalgalanma mı? İşte İhtiyar Johansen enstrümanından notaları bu denli rahat bir hokkabazlıkla çıkarıyor. O koca koca, hükümet gibi parmaklar nasıl oluyor da tuşların üzerinde kuş gibi hareket edebiliyor? Ne kadar ağır bir piyano bu böyle? Dev gibi, bir canavar sanki. Zamanında bu aletin asma kata taşındığını düşününce bile

yüreğim sıkışıyor. Sarmal merdivenden çıkmış olamaz, orası kesin. Öyleyse nasıl oldu bu iş? Sağ taraftaki kemer eğiminin altında bir pencere oyuğu var ama onun da genişliği altmış santimetreden fazla değil, yani oradan da getirilmiş olamaz. Bir noktada çatıyı filan mı deldiler acaba bu devasa müzik aletini içeri koymak için? İhtiyar Johansen'i de onunla birlikte mi buraya soktular yoksa?

"Şu duvardaki Heifetz mi?" diye soruyorum kâğıt yığınlarının arasından yarım yamalak görünen çerçeveli küçük bir ağaç baskıyı işaret ederek.

"Evet, Heifetz," diyor Johansen gösterdiğim şeye arkası dönük olduğu halde.

"Onu sivri burun deliklerinden tanımış olmam çok komik."

"Öyle ahım şahım bir şey değil. Adı sanı duyulmamış Norveçli bir baskı resim sanatçısının eseri. Adamın bir Heifetz olmadığı kesin," diyor Johansen.

"Yok yok, bir Heifetz değil."

"Şahane," diyor Johansen hâlâ arkasını dönmeden. Ama kesinlikle daha hafif bir müzik çalıyor artık. Daha canlı.

"Harika," diyorum dönüp aşağı yönelirken.

"Bir saniyenizi alabilir miyim?"

Gerçekten de bana resmî bir dille hitap ediyor. Dönüyorum ve buraya çıktığımdan beri Johansen'e gayriresmi bir şekilde hitap ettiğimi fark ediyorum.

"Tabii?"

"Biraz paniklemiş gibi geliyorsunuz bana."

“Ne?”

“Yani telaşlı görünüyorsunuz.”

“Anlamadım, nasıl yani?”

“Keyifsiz. Nanemolla.”

“Öyle mi?”

“Winnicott’un dediği gibi,” diyor Johansen artık hareketli çaldığı kendi müziği eşliğinde: “Benlik oluşumunun bozulmasına karşı savunma mekanizması oluşturan yine benliktir.”

“Yani?”

“Yani işte benliğin oluşumu sekteye uğrayınca çöküş baş gösterir, diyorum.”

Demek ki hizmet, alışkanlık ve tahmin edilebilirlik süsü verdiğim hayali kalkanımla zırhımın arkasından dahi bıça-reliğimi etrafa saçıyorum. İhtiyar Johansen’in artık ayyuka çıkmış perişanlığımı fark etmesi için arkasını dönmesine bile gerek kalmadı.

“Bir müneccim başka bir müneccimi gördüğünde neden gülmez hayret ediyorum,” demiş Cicero, en azından ben öyle duydum, gerçi sanırım bizim dilimizde değildi bu, muhtemelen Latince filandı; buradan yola çıkarak vardığım kanıya göre bir zavallı da başka bir zavallıyı, sefil bir biçareyi gördüğünde ağlamaya başlamak zorunda değil diyebilirim. Ben de mesela başka zavallıların Hills’e geldiğini gördüğümde değil de kendimi bir zavallı olarak düşündüğümde daha çabuk etkilenip sarsılıyorum. Diğer zavallılar benim hemen sinirimi bozuyor. İşte, söyledim gitti. Ama kendi zavallılığımdan çok etkileniyo-

rum. Çünkü kendi zavallılığımıza sebep olan çoğu şeyi (her şeyi değil) biliyorum. Şimdi bu sebepleri düşünecek olsam –ki şu an burada hiç yapmamam gereken bir şey bu– zavallı olmak için çok iyi nedenlere sahip olduğumu görebilirim, ama bu sebepleri aklıma getirmek bile içimdeki kusurları gün yüzüne çıkarıp beni saniyesinde perişan edebilir. Zavallı olmam benim suçum değil diye düşünebilir, bu kusurlara sahip olmam da hiç adil değilmiş gibi hissedebilirim. Ama başka bir zavallı göreceğim olursam tek gördüğüm şey o diğer zavallı oluverir. Onların kusurlarını hiç görmem. Hele zavallılıklarının eminim ki çok acıklı oluşunu ve hiç adil olmayışını kesinlikle görmem. Sadece zavallılıklarını görürüm ve hayata tutunmaları gerektiğini düşünürüm. Kendilerini toplamalılar, böyle sefalet gömülmekle olmaz. *Hepimizin sorunları var*, diye düşünürüm. *Hadi şimdi kendinizi toplayın bakalım*. Kalkarım, öne doğru eğilirim ve aynen böyle düşünürüm. *Kendinizi toplayın*, diye düşünürüm başkaları hakkında o eğik halimle; herhangi bir şekilde etrafına sefalet saçan insanlar karşısında gayet soğuk bir tavırla hiç merhamet duymadan böyle düşünürüm. İçim içimi yerken kendi kusurlarıma ve noksanlarıma, hiç iyileşmeyen ve en ufak bir düzensizlik ya da uyarıcı olunca kanamaya başlayan yaralarım doğru eğilip iki büklüm olmuş bir halde öylece durabilirim. *Zavallı* bu insan dostumdan, onun kusurlarından, noksanlarından, iki büklümlüğünden tiksiniyor öyle buz gibi durabilirim.

Dul Knipschild masasının başında kıpırdandı ve bana bir tatlıyı işaret etti; ben de getirip önüne koydum, ardından da tatlı kaşığını bir kedi patisi kadar nazik dokunuşlarla pasta tabağının üstüne kondurdum. Dul Knipschild'ın kıyafetlerindeki temel tonları grimsi, donuk ve solgun renklerin oluşturduğunu çekinmeden söyleyebilirim. Kül kadar renksiz bir kadın bu Dul Knipschild. Onu hep sevmişimdir. Zarafet timsali, akıllı başında bir hanımefendi. Zamanında kültür tarihi alanında profesörlük yapmış. "Biliyor musun," demişti bana bir keresinde. "Biliyor musun, Anvers'teki araştırmalarım kapsamında Plantin-Moretus'ta çalıştım ben?" Biliyordum; bunu bana daha önce de söylemişti sevimli bunak. "Geceleri eski baskı makinelerini kullanıp gizli gizli broşür basardık." Bak işte bunu bilmiyordum. "İlk broşürümü oradaki en eski baskı makinesinde bastım ki belki duymuşsundur o makine dünya üzerindeki en eski ikinci baskı makinesidir. Gutenberg'ten onca yıl sonra bile hâlâ eskiden hep varolduğu yerde duruyor. Gitsen şimdi öyle yerde, ayakları tahta kalıba batmış bir şekilde görürsün." "Harikulade," demiştim ben de. "Çıkardığım ilk broşürde ne yazıyordu biliyor musun?" Hayır, tabii ki, ben nereden bilecektim. "Şöyle yazıyordu, 'Büyükler sadece biz diz çöktüğümüz için büyük görünüyorlar. Haydi ayağa kalkalım.

Proudhon.” Buna, “Vay anasını,” diye şaşırdıktan sonra baskıyı müzede sahip oldukları emektar makineyle mi yaptıklarını sormuştum. “Evet, evet,” olmuştu cevabı. “Daha başka?” Ondan sonra önüne koyduğum armut tatlısından bir parça kesip almış, kuş tüyü gibi hafifçe ağzına götürmüş ve uzun uzun tadını çıkardıktan sonra ancak lafını bitirmişti: “Sürekli Hills’e gelişimin nedeni, buranın Oslo’da –hatta belki de tüm İskandinavya’da bana Plantin-Moretus’u en çok anımsatan mekân olmasıdır.” “Teveccühünüz efendim, abartıyorsunuz,” diye karşılık vermiştim. “Hayır, abartmıyorum,” demişti Dul Knipschild. “Ne ise o. Uzun kuyrukların mekânı burası.”

Mesai saatleri içinde telefonumu kullanmadığımı söylemiştim ama bugün işler biraz kontrolden çıktı. Ara ara Edgar’dan ya da Anna’dan haber var mı diye bakmak zorunda kalıyorum. Bir mesaj gelmesi için şimdilik çok erken olabilir ama ya gönderdilerse? Şefin yanından sıvışmaya çalışıyorum ama nafile. Mevsimlik montumun asılı olduğu sıkış tıkış soyunma odasına giden yoldaki tava kaplı kararmış yağlı duvarla şefin kambur sırtı arasındaki mesafe o kadar dar ki oradan geçmeye çalışmak cinsel istismar bile sayılabilir. Şef mantar ve soğan kavurmakla meşgul; mantarlarla soğanları tavada bir o yana bir bu yana fırlatıyor. Mantarlar ve soğanlar şefin haşin el hareketleriyle tavanın içinde hopluya zıplaya neredeyse bir metre kadar yukarı sıçramaya başlıyor, en azından öyle görüldüğü kesin. Şef de göz hizasına ulaşan mantarlarla soğanlara çapkın bir bakış atıyor. Mantarlarla soğanlar bir an

gözlerinin önünde asılı kalıyor. Ardından mantar parçaları ve soğan dilimleri hep birlikte tekrar tavaya geri düşüyor. Bu sebze hoplatmalarına şefin keskin dirsek hamleleri eşlik ediyor, kolunun alt kısmı tıpkı lokomotif pistonu gibi bir ileri bir geri gidip geliyor, tam o anda arkasından geçmek için fırsat kollamaya başlıyorum. Ya çarparsam? Boğazımı temizliyorum. Şef duraklıyor. Geçebileceğime dair bir işaret bu. Mantarlarla soğanlar cızırdıyor, elimi çabuk tutmam lazım yoksa yanacaklar. Çok yüksek sıcaklıklarda yemek pişirir bizim şef.

Anna mesaj atmamış, Edgar'dan da ses seda yok. Saat 10.00'u geçiyor. Anna ne zaman gelecek acaba? İhtiyarlar gibi kol-larımı uzatarak iki elimle telefona bakıyorum. Sol elimde tuttuğum telefonun camına kurumuş kruvasan gibi çarpık parmağım tıklayıp duruyor. Parmak ucumun bu çelimsiz dürtülerine telefon nasıl karşılık verebiliyor, anlamıyorum. Ben burada dururken dışarıda bir yerlerde çekim yapan İHA'ların⁷ canlı videolarını açıp izliyorum. Bugünlerde insan gereğinden fazla İHA çekimine maruz kalıyor. Bu İHA'lar Şam'ın Jobar bölgesindeki bir tank saldırısını çok net bir şekilde görüntülemiş. Restoranın banyosunda yerleri uzun zamandır siyah-beyaz taşlardan oluşan çok güzel bir desen süslüyor. Siyah taşlar muhtemelen koyu yeşil. Yoksa daha çok lacivert mi? Siyaha çalan çok koyu bir mavi olabilir. Her ne haltsa işte bu birbirini tekrar eden koyu ve açık desen dizisi bana eski Şam'ı hatırlatıyor. Şu an baktığım görüntülerde ise Şam daha ziyade Dul Knipschild'in kıyafetine benziyor.

7 İnsansız hava aracı. (ç.n.)

Kum rengi toz topraktan başka hiçbir şey yok. Bazılarına göre dünyanın bilinen en eski yerleşim yerlerinden biri olan bu şehir tamamen yerle bir halde, gördüğüm şey maalesef bu. Biraz daha aşağıya kaydırıyorum. Yasak değil ya canım. Bu sefer de köpek gibi sırtüstü yatmış bir atın toynakları üzerinde ayakta duran bir kız görüntüsü çıkıyor. Konuşan bir kedi... Şeriat kurallarına göre kesilen bir el... Ekran radyasyonu ile dişlerin sararması arasındaki ilişkiyi konu alan bir makale... Bak sen şu işe. Benim dişlerim de bembeyaz. Belki de bu, sahip olduğum kısıtlı ekran vaktiyle teknolojiye şüpheli yaklaşımımın el ele tutuşup ortaya çıkardığı bir sonuçtur. Beklenmedik bir bonus. Anna bana 10.10'da neden ve daha da önemlisi nasıl mesaj atsın ki? Telefon kullanmak okullarda yasak olmaya mahkûmdur, –bu konuda bir şey biliyormuşum gibi ben de... Anlaşmamız gayet açık ve net. Okulu bitince buraya gelecek. Ne diye mesaj atmakla uğraşsın? Telefonu var mı ki zaten? Edgar da muhtemelen ya uçaktadır ya da önemli bir toplantıda filandır. Kendi tabiriyle acil bir işi vardır. Ona bir mesaj yazıyorum:

BIRAK DA AKLINDAKİ VE KALBİNDEKİ ESRARENGİZ ŞEYLER
KENDİLERİNİ KÜÇÜK VE ŞAŞIRTICI KELİMELER BÜTÜNÜ
HALİNDE İFŞA ETSİN. SENİ ASALAK.

Sonra biraz daha aşağıya kaydırıyorum. Bir pumanın minicik bir kurbağaya, bir cüce kurbağaya sahip çıkışına şahit oluyorum. Yüz beş yaşında bir ihtiyar, bütün ömrü işlenmiş et yemeden katı bir diyet uygulayarak geçirmeye çok da değmeyebileceğini, çünkü zaten son otuz yılın her halükar-

da kendini tekrar eden bir keyifsizliğe mahkûm olduğunu anlatıyor. Kızın biri de Cadılar Bayramı için Idi Amin üniformasının en ince ayrıntısına kadar birebir kopyası olan bir kıyafet giyiyor. Ona çok benzemiş. Minyatür bir dişi Idi Amin gibi.

“Hey!” diye sesleniyor şef dışarıdan. Bana mı diyor acaba; burada dikilmiş, moron gibi telefonuma bakıyorum.

“Pardon?”

“Seni çağırıyorlar.”

Telefonumu mevsimlik montumun cebine geri koyduktan sonra şefi kıstırarak geçmek suretiyle olabilecek en utanç verici şekilde dikkatleri üzerime çekiyorum. Fal taşı gibi açılmış gözlerim ve burun deliklerimle kasıla kasıla restorana giriyorum. Çiçekçi zambakların anterlerini kesmiş, tamam ama ya Perşembe günkü lahana çiçeği ne olacak? Onu unuttu mu acaba? Lahana çiçeği, ya da çiçekçinin tabiriyle, süs lahanası kokmaya başladı. Çürük süs lahanası kokusu alıyorum. Havada bize işkence eden keskin bir kanıt var. Dul Knipschild bu kanıtın tam orta yerinde bayat süs lahanasının berbat kokusunu kendisine yetecek kadar bastıran parfüm bulutuyla çevrili bir şekilde oturuyor ama dikkatimi çekmeye çalışan kişi o değil. Bira içip duran ayyaş aktör de değil. Şef Garson tabii ki.

“Yedi ve on iki numaralı masalara servis lazım,” diyor sertçe.

“Tamamdır,” diyorum, yelkenleri indirmeden yüzüne bakarak; ne denli otorite yoksunu olsam da bu kadarını öğrendim artık: Birine zıtlaşarak geri bakma konusunda oldukça

yetenekliyim. Kendi içimde paramparça bir halde olabilirim fakat durup budala ve anlamsız bir “garson gururu” bakışı atılacaksa, onu da yapmasını bilirim. Öyle kolay teslim olmam. Yüzümü kullanarak Şef Garson’un yüzüne *Tamamdır* diyorum. Şef Garson’un yüzü losyondan parlıyor. Kuru saçlarının altında tuhaf bir nemli yüz görüntüsü var. Oysa tam tersi olması gerekmiyor mu?

“Şu lahana çiçeği olayını da hallet lütfen.”

“Çiçekçi daha demin buradaydı. Geri çağırayım mı?”

“Çiçekçiyi ne yapacaksın ki?”

“Lahana çiçeklerini ayıklayacağım.”

Şef garson gözlerini ovuşturuyor. Ne acayip bir görüntü. Uyguladığı baskıyla o göz altı torbalarının patlamaması bir mucize.

“Nasıl yani?” diyor bıkkınlık içinde.

“Çiçekçinin *Brassica*’yı perşembeden bırakıp çürük gübre gibi kokmasına sebebiyet vermesi hoş değil,” diyorum. “İcabına bakması lazım.”

Şef Garson dehşetime aldırmadan gözlerini ovuşturmaya devam ederken bir yandan da sol eliyle tatsız bir şekilde barı işaret ediyor. Piramit karnabahar hâlâ orada. Of.

“Etrafta saçma sapan şeyler var,” diyor.

“Ah... tabii ya,” diyorum sanki dizlerimin arkasına tekme yemiş gibi çırpına çırpına karnabahara doğru yönelerek. “Piramit karnabahar. Çok özür dilerim.”

“Hanım Kız gösterdi bana da,” diyor sessizce, hâlâ perdenin orada oturan Hanım Kız’ı başıyla işaret ederek.

“Neyi?”

“Sebzeyi orada bırakıp gittiğini.”

“Aa, demek öyle,” diyorum karnabaharı iki elimle kavrayıp alırken aynı anda raydan çıktığımı da hissederek. “Ne dedi ki?”

“İşte karnabaharı bıraktığını söyledi.”

“Anladım.”

“Anlamana sevindim.”

“Peki tam olarak ne dedi?”

“Ne demeye çalışıyorsun?”

“Nasıl söyledi yani?”

“Nasıl mı söyledi? Ağzını açarak filan diye tahmin ediyorum.”

“Peki. Hayır yani kastettiği kişinin ben olduğumu nereden anladın?”

Şef Garson gözlerini ovuşturmayı nihayet bırakıp ellerini gülle gibi iki yanına düşürdü. Birkaç saniye öylece gözleri kapalı bir şekilde ayakta uyuyormuş gibi durdu. Sonra kaşlarını kaldırıp göz kapaklarını yukarı çeken, ardından da ağzını kocaman açarak onları tekrar aşağı çeken bir kasılma neticesinde göz kapaklarıyla göz torbaları arasında zar zor boşluk bularak gözlerini iyice kısıp kırpıştırıyor ve ilk defa gözlerini açan bir memeli hayvandan farksız bir edayla etrafını incelemeye başlıyor.

“Yanlış anlaşılmaya mahal verecek bir şey yoktu,” diyor ağzı açık bir şekilde.

“Tabii canım,” diyorum.

“ ... ”

“İsmimi vermiş olamaz ya.”

“Körün biri sağır arkadaşına ‘Aa, dur bir bakayım,’ demiş,” diyor alaycı bir coşkuyla.

Bana bunu yapmasına gerek yok.

Piramit karnabaharın en uç kısmı Hanım Kız’ın perde tarafına gitmeden önce oturduğu bar taburesini işaret ediyor; yükseltilmiş bir bar taburesi, işte gösterdiği yer orası. Vanessa görev aşkıyla koşturup duruyor, ben de işi başkasının üstüne yıkma fırsatı yakalıyorum.

“Hey!” diye bağıriyorum biraz fazla sertçe. Vanessa zıplıyor. “Çiçekçiyi çağırabilir misin?”

“Daha demin burada değil miydi?”

“Maalesef, işini doğru düzgün yapmamış.”

“Çağırayım o zaman,” diyor Vanessa kafasını kaşıyarak.

İşte Blaise Engelbert perdenin arkasından bomba gibi geliyor. Engelbert'in kendine has bir kokusu var. Bugün de ne giyinmiş ama. Şu takıma bak. Biz buralarda kaliteli takım görmeye alışkınsınız ama bu resmen muazzam. Kesimi... Detayları... Desenli Şam çeliğinden bile daha jilet. Bu metafor yanlış bir kültürel bağlamdaymış gibi gelebilir ama gerçekten de öyle. Eğer İngiliz terziliğini geleneksel Suriye metal işçiliğine dönüştürebilecek bir hayal gücünüz varsa şu an Blaise Engelbert'i gözünüzde canlandırabilirsiniz –Şam işi jilet gibi. Daha önce hiç böyle bir şey görmedim. Şef Garson bile kendisine kısık sesle ama aşıkâr bir şekilde iltifat ediyor ki bu öyle her gün duyabileceğiniz bir şey değil.

"İtiraf etmeliyim ki..." diyorum Blaise yanımdan geçerken.

"Evet," diyor Blaise. Neyden bahsettiğimi biliyor.

"Yani, gerçekten de çok fena," diyorum soyut bir şekilde.

"Yaa," diyor Blaise.

Ceket yakalarını böylesine ciddiye almak için herhalde benim yaşımda olmanız gerekir. Zira çocuklar, yemeğe ve benzeri şeylere karşı ne kadar duyarlı olsa da önemli ayrıntılara dikkat etmiyor gibi geliyor bana. Yani küçük şeyleri fark etmiyor çocuklar. Oysa odanın köşesinde parıldayan bir

ışık nasıl da muazzam bir anlam taşıyabiliyor. İyi ya da kötü bir sandalye evinizin dekorunu nasıl da kurtarabiliyor ya da mahvedebiliyor. Tam tersi de var: Benim yaşıma geldiğinizde duyu mekanizmanız ne kadar da rahat bir evreye ulaşıyor. Beni hiç araba tutmaz mesela. Küflü peynirle çürük balık bile yiyebiliyorum. Nasırları, lifleri öğürmeden rahatça kesip atabiliyorum. Çocukken bunu yapamazdım. Çorba istediğin kadar topak topak olsun, fark etmez. Bir dikişte yüzümü bile buruşturmadan *schnapps* içebilirim. Çocuklar bunu hayatta yapamaz. Fakat kapı aralık kalır da ayaklarımın etrafında en ufak bir soğuk belirtisi, bir cereyan hissederssem o zaman tepkiyi koyarım. Hem de çok fena koyarım. *Hangi kapı açık yine*, diye merak ederim. Oysa çocukken ıslak ayakkabıları saatlerce giyerdim de fark etmezdim. Eve döndüğümde koyun gibi kokardım, kalın yün çoraplarım sıırılsıklam olurdu. Tırnaklarım bile çatlardı ama iş işten geçene kadar farkına varmazdım. Dokuz yaşındayken Blaise Engelbert'in muhteşem ceket yakalarını da fark etmezdim. Benim için varlığıyla yokluğu bir olurdu. Fakat şu an ceket yakalarından başka bir şey görmüyor gözlerim. *Bu yakalara ne diyeceksin peki? Yok, ömrümde böylesini görmedim.*

Hanım Kız sanki her şey planlanmış gibi mermer masadan fırlıyor ve Blaise'in peşinden on numaralı masaya gidiyor, yani benim masama. Şimdi sandalyeleri çekme zamanı. Hanım Kız elini Blaise'e uzatıyor. Blaise de gösterişli bir şekilde onunla tokalaşıyor. Hanım Kız'ın oturacağını tahmin ettiğim sandalyeyi yaslanma yerinden tutup çekiyorum ve diğer elimle oturabileceği, oturacağı ya da oturması gereken yere reverans yapıyorum: *İşte buraya, çektiğim sandalyeye.*

“Teşekkür ederim,” diyor.

“Rica ederim.”

Dizlerinin arka tarafı sandalyenin oturma yerine, kasıklarının ön tarafı da masanın kenarına dönük bir şekilde geçip sandalyeyi itmemi bekliyor. Yine yeniden uçuk bir misk kokusu alıyorum. Gerçekten de misk bu, öyle değil mi? Sandalyenin oturma yeri dizlerinin arkasına değer değmez alacağı sinyalle birlikte kasıklarındaki kasları (ön grup olanları, hani şu dört başlı denilenleri yani, vücudun en güçlü kaslarını) sıkacak ve dizlerini eğip sandalyeye doğru inişe geçerek muhtemelen ön ve orta kasık kaslarının karşılıklı gerilmesine diz ardı kırıışlerinin de destek vermesiyle hafifçe çömelecek, ardından da kaba etleri, yani en büyük kası tamamen gergin bir şekilde oturacak; sadece sandalyeyi altına doğru itmemi bekliyor, ben de öyle yapıyorum ve nihayet rahatça oturabiliyor.

“İşte,” diyor.

Bu “işte”yi savuşturabileceğim binlerce ihtimal geçiyor aklımdan ama “Voila,” veya “Hadi bakalım,” ya da “Harika,” gibi aptalca şeyler söylemekten kendimi alıkoyuyorum. Kendimi kontrol ediyorum ve burnumdan aşağıya bıyığıma doğru peş peşe soluyorum. Makul bir sessizlik içinde tutuyorum kendimi. Profesyonel ve makul bir sessizlik.

Kendini kontrol etmekten bahsetmişken –ya da tam aksine kendini kaybetmeye değinecek olursak– İhtiyar Johansen’in mod değişikliğine kendini kaptırdığını belirtmem gerek. Asma katta şu an çalan müziğe en hafif tabirle *presto* diyebi-

liriz. İhtiyarın o yükseltilmiş, geniş, koy gibi bölmesinde bir *vivace* hâkim, yoksa *vivo* mu demeliyim? Kıpır kıpır çalan bu tarz hızlı ve neşeli müziklere Fransızlar *vif* mi diyordu? Biraz fazla mı canlı acaba? Şef Garson buna ne diyecek bakalım. Böyle civelek bir müzik eşliğinde ortalıkta siyah beyaz yeleklerimizle dolaşan biz personeller komedi karakterlerine dönmedik mi? Keşke Johansen şu uçuk havayı biraz kırsa artık.

Bu misk kokusunda bir şey var. Yaşlı kadın gibi kokuyor biraz. Hanım Kız gibi genç bir kadının üstünde bu özelliği iyice ön plana çıkmış. Blaise de parfüm kullanıyor ama onunki oldukça hafif. Hanım Kız'ın misk kokusuna karışmış. Blaise'in kokusu ne acaba? Ufak bir Grey Vetiver tadı var ama yeşillik aroması farklı, bunun kokusundaki yeşillik aroması Encre Noire'a daha yakın. Daha kuru, daha tok. Vetiver'deki yeşillik kokusu daha nemli oluyor. Kokuları mı karıştırıyor yoksa? Erkeklerin pek tarzı değildir. Blaise çok mu gelişmiş biri yani? Muhtemelen öyle. Kokudan neredeyse kafayı bulmak üzereyim artık. Ne kadar neşe dolu bir aroma sentezi, tıpkı Anna'nın dediği gibi. Tam da Hills'te görmek istediğimiz türden bir gelişme. Biz burada en üstün, en kaliteli şeylerden beklenmedik bileşimler oluşturmayı amaçlıyoruz. Mecazi olarak anlatacak olursak, yumurtalar tavukların altından toplansın, ezilip öğütülmüş ayçiçeği çekirdeklerinin lapası yağı çıkana kadar sıkılsın, sonra bu yağ da yumurtalarla birlikte karıştırılıp iyice dövülsün ki tüm bu malzemelerin yapısı iyice değişip *mayonez* olsun istiyoruz. Dediğim gibi, mecazi olarak istediğimiz şey bu. Blaise'le Hanım Kız'ın kokuları karışınca neredeyse büyümlü bir etki

yaratıyor, adeta mayonez mucizesinden hallice. Aralarında, aromalarında, auralarında tamamen kendine has, yepyeni bir şey oluşuyor. (Ayçiçeği çekirdeğiyle yumurtayı sadece ayrı ayrı tatmış birine mayonez nasıl anlatılır ki?)

Pencereden Hınzır'ın bir otomobille kapıya getirildiğini fark ediyorum, buna arabayla bırakılmaktan başka bir şey dene-
mez doğrusu. Saat tam 13.30, her zamanki vakti. Hınzır'a Blaise'in takım elbisesiyle çoktan ısıldamaya başladığı, ya-
nında da Hanım Kız'ın yanıp tutuştuğu masaya doğru yol gösteriyorum.

“Beklediğimiz başka kimse var mı?” diye soruyorum, to-
puklarımın üstünde yükselip alçalarak.

“Sadece üçümüzüz,” diyor Hınzır.

“Üç kişi.” Dördüncü servisi sofradan kaldırıyorum. “Yemek-
ten önce ne tür bir başlangıç arzu edersiniz?”

“Ben bir kadeh beyaz Burgonya alabilirim.”

“Harikulade.”

Beyaz Burgonya'yı balon köpüğü kadar hafif bir şekilde Hınzır'ın eline konduruyorum. Teşekkür mahiyetinde başını sallıyor ve kristal kadehe dokunup kupkuru işaret parmağıyla dolma gibi kaba saba baş parmağını kadehin sapında bir yukarı bir aşağı götürüp getirmeye başlıyor. Ardından kadehi ciddiyetle kaldırıp bir yudum alıyor. O esnada Hanım Kız sanki on iki yaşındaymış, ben de babasının bir ahbabıymışım gibi, yani kendisi Hınzır'ın kızıymış, Hınzır da benim arkadaşımış gibi bakışlarını yukarı kaldırıyor. Başta ağzı kapalı bir şekilde gülümserken daha sonra dudaklarını da

aralıyor. Adeta dillere destan diş kemerinden yukarı bir perde kaldırılıyormuş gibi. Hanım Kız inci gibi sıra sıra dizilmiş beyazlarını bana armağan ediyor; gülüşü etrafındaki başka her şeyi paramparça ediyor.

Saat neredeyse ikiye çeyrek var. Anna yaşındaki çocuklar günün bu saatinde okuldan çıkıyorlar diye biliyorum. Öyle değil mi yoksa? Herhangi bir kursa filan katılıyor mu? Etüde mi kalıyor? Keşke Edgar bana bir saat söyleseydi de ben de Anna'nın gelişiyile alakalı spekülasyonlarda bulunmak zorunda kalmasaydım. Şefi ittirip arkasından hızlıca soyunma odasına geçiyorum. Anna'dan hiç mesaj gelmemiş. Edgar'dan da ses yok. Bir kez daha boş ekrana bakakalıyorum. Biraz kaydırmanın kimseye zararı olmaz. İlk gördüğüm şey, göz yuvarlarına birer mısır koçanı sabitlemiş bir Sponge Bob görüntüsü oluyor; ardından da Eminem'in Detroit'te soğan halkası kızartırken turşular hakkında rap yaptığını gösteren bir 90'lar kaydına denk geliyorum. Ayrıca zamanında Nazilerden kaçan Yahudi ailelerin İngiltere'deki koşullar nedeniyle şimdilerde Alman pasaportu almaya çalıştığını öğreniyorum. Hay ben senin Edgar.

Vanessa kısacık kesilmiş saçlarıyla çiçekçiye işini yaptırmaya çalışıyor. Adam onun hemen arkasında, üstünde çiçekçi üniforması var; aslında bu bir bahçıvan kıyafeti, klasik bir işçi elbisesi işte. Üstünde bir sürü kullanışlı cebi olan sağlam bir pantolon. Ceplerden birinden bir çift eldiven sarkıyor.

Şimdi onu biraz sıkıştırmam lazım. Burada kötü kokulara müsamaha gösteremeyiz.

“Hey!” diyorum o kendime has zamansızlığımla. “Çiçekçi!” diye kaçırıyorum ağzımdan.

Çiçekçi sesime tepki veriyor. Aynı tepkiyi on yedi numaralı masanın başında duran Şef Garson da veriyor. Şişkin gözleri ve mutsuz ağızıyla derin denizlerde yaşayan fener balığı gibi bana bakarken yüzünün sol tarafındaki kirişten sarkan duvar lambası da tıpkı bu balıklarda olan antenlerin ucundaki topaç gibi parlıyor.

“Bir saniye,” diyorum parmaklarımı havaya kaldırırken bir yandan da sargılı sol elimi arkama götürerek.

Çiçekçi bara doğru eğilip kendisine doğru yürüyüşümü inceliyor. Zarif mozaik zemin üzerinde pata küte adımlar atıyorum. Kafamın tavuk gibi oynayışını, horozlanışımı, kamburumun çıkışını filan seyrediyor. Bir hışımla yükselen hızımı kontrol edebilecek miyim diye merak ediyorum.

“Hey!” diyorum.

“Evet?”

“Lahana çiçeği.”

“Süs lahanası, evet.”

“Fark ettin mi?”

“Neyi fark ettim mi?”

Deliklerini iyice genişlettiğim koca burnumla kibarca nefes alıyorum, ayrıca elimle de kokuya dikkat çeken kısa bir hareket yapıyorum.

“Lahanayı fark ediyor musun?” diye tekrarlıyorum.

“Ne istiyorsun, söylesene yahu?”

“Berbat kokuyor.”

“O zaman dışarı çıkarın,” diyor çiçekçi.

“Sen çıkar o zaman, hadi bakalım.”

“Taa Høybråten’deydim ben,” diyor çiçekçi. “Oradan buraya kadar sırf çürümüş bir bitkiyi dışarı çıkarınam için mi geri getirttiniz beni?”

Onu dirseğinin yukarisından çok haşin olmasa da sert bir şekilde tutuyorum ve Blaise’le Hanım Kız’ın yanına doğru götürüyorum. Masalarına iki metre kala duruyoruz. Burun deliklerimden biraz daha hava çekerek ona da aynısını yapmasını işaret ediyorum. “Kokla,” diyorum. Çiçekçi ihtiyatlı bir şekilde kokluyor. Ona Hills olarak burada hâkim olmasını istediğimiz koku atmosferinin bu olduğunu anlatıyorum. Esans diyorum. Bitki özü. Yemek aromalarıyla karışık. Koku atmosferi mi? Çiçekçinin kafası karışmış görünüyor. Şimdi de onu koca bir küflü lahana çiçeği aranjmanı ile süslenmiş bar kısmına doğru götürüyorum. “Bu değil,” diyorum. Bana ciddi miyim, diye soruyor. Evet canım, hiç şüphelen olmasın. İçine çekmesini istiyorum. Sahiden, diyor çiçekçi. Yaptığın iş, ya da yapmadığın iş yüzünden, diye devam ediyorum, koku panoraması bozuldu. Çiçeklemeyi düzgün bir şekilde yaptığından emin olman gerekir. Çiçekçi bitkilerin bir son

kullanma tarihi olmadığını açıklamaya çalışıyor. Eğer pazar-tesi ile cuma günleri arasından bozulan bir şey olursa elbette onu dışarı çıkarırız. Dediğim gibi, bir kez daha söylüyorum ve bir polis komiseri edasıyla kolunu kavıyorum ama yanlış elle, –sargı dönüyor ve kabarcık batıyor. Elimi değiştirmeye çalışıyorum ama ben debelenirken çiçekçi kolunu öteye kaçırıyor. Dokunma bana, diyor. Tiksintiyle kafasını sallayarak geri çekiliyor. Onu tekrar yakalamaya çalışıyorum ama sağ elimle omzunu beceriksizce itirmekle kalıyorum.

“Kes şunu,” diyor alıngan, çiçekçi adımlarla çıkışa doğru ilerlerken. Ayarım kaçıyor, dengem kayıyor, yamuluyorum. Ardından çiçekçi perdenin arkasında gözden kayboluyor. Şu an hiç mutlu değil. Acaba bir daha Hills’e çiçek düzenlemeye –ya da tabiri caizse çiçek düzenleyememeye– gelecek mi diye merak ediyorum.

Bu da yetmezmiş gibi, ben orada dikilmiş huysuz çiçekçinin arkasından bakarken iki minik el beliriyor ve girişteki perdeyi ortadan ayırıyor. Anna içeri bakıyor. İşte orada. İçim hop hop ediyor. Anna öne eğiliyor. Başının üstünden bir karış kadar yukarı uzanmış bir gömlek kolu görünüyor. Perde kenara çekiliyor. Bu kemikli el de kimin acaba? İçim hop hop edip duruyor. Anna bir adım öne geliyor ve içeri Sellers giriyor. Selvi boylu. Büyüleyici. Haylaz herif kapıda duruyor. Suratında da tam haylazlara has kocaman bir gülüş.

“Tatlı kız,” diyor bana göz kırparak.

BEŞİNCİ BÖLÜM

HOLBEIN

Genç Hans Holbein'in çizdiği Baron Wentworth portresinin zarar gördüğü ve üstünde Holbein'in kendine has solak taramalarına rastlanmadığı söyleniyor, diyor Blaise iştahla. Çizimin üstünde sonradan oynanmış olabileceği konuşuluyor. Şapka ve kulak krep gibi dümdüz, gayet sıradan, saçlar ise tamamen hayal gücünden yoksun denebilir. Şapkanın kenarına yaslı sağ göze şeklini veren mürekkep lekesi kesinlikle sonradan eklenmiş. Fakat bu çizimi daha önce ellerinde tutanlar, diyor Blaise –ve dinleyicisini, yani Sellers'ı kendi kapıldığı rüzgâra çekmek için var gücüyle uğraşarak üstüne basa basa söylüyor– bu çizimi kendi gözleriyle, canlı canlı, bizzat görmüş olan herkes onun birinci sınıf olduğunu anlar.

Blaise bunların hepsini, utanıp sıkılmadan, Sellers'ın masası olan on üç numaralı masanın başında, Hınzır'ın hemen yanında, jestler filan yaparak, Sellers'a söylüyor. O kadar yüksek sesle konuşuyor ki burada eğilmiş ciddi bir yüzle sütunun arkasına gizlenerek bir işaret beklerken bile her şeyi duyabiliyorum. Muhtemelen birazdan bir şeyler yemek ya da içmek için konuyu kapatacaklar. Olgun insanlar böyle yapar.

Wentworth'un burnunun altındaki kıllar, diye devam ediyor Blaise, Sir Thomas Wyatt'ın bıyıklarının betimlenişindeki dehayla mukayese edilebilir, –ne eksik ne fazla. Burnunun

kemerindeki biçimlendirmeyse müthiş. *Müstesna*. Bu kemerdan daha iyisi yok. Gerçekten. Dikkat çekici özellikleri açısından Velázquez'in *Pope Innocent X* portresindeki alt dudakla aynı seviyede, diyor Blaise. Çok ciddiym, diye de ekliyor. Büyük konuşuyor olabilirim ama neyse o. Wentworth'un burnundaki ve burun deliklerindeki renklendirme o kadar ince, o kadar hassas, o kadar minimal ki kopyasına bunu yansıtmak mümkün değil; eşi benzeri yok. Bütün olarak bakıldığında, şapkanın acemiliği de dahil, arkasından sarkan tüy, kenarının gölgelendirmesi filan, bu çizim tam bir muamma. Holbein'in çoğu Tudor çiziminde olduğu gibi burada da mürekkep şekillerini eğer Holbein kendisi koymadıysa kimin, ne zaman koyduğunu söylemek çok zor. Acaba resmi tahta kalıba ya da tuvale aktarmak için mi uygulandılar? O gümüş noktalama tekniği ne zaman eklendi? Fırça darbeleri de şaheserden basite kadar değişiyor. Kulağın vasatlığıyla dantel yakanın Wentworth'un boynunun etrafına dolanışının dahiyane betimlenişi... bu iki uç seviye aynı kâğıt üzerinde nasıl bir araya gelebilir? Holbein'in başka hiçbir çiziminde Wentworth taslağındaki kadar zıtlık yoktur ve her biri bir diğerini en üst sanatsal mertebeye taşır. Bir yandan da bu çizim yok oluyormuşçasına soluktur. Neredeyse görünmez.

"Ee, ne olmuş yani?" diye öğrenmek istiyor Sellers.

"Olan şey şu ki gelip bu çizime bir bakmanızı istiyorum," diyor Blaise, göz alıcı takımının ceketini çıkarmadan. "Evimde duruyor," diye de ekliyor.

"Bu mümkün değil," diyor Sellers.

"Evet öyle, benimle gelin ve görün," diyor Blaise.

“Yok artık, daha neler,” diye karşılık veriyor Sellers.

Fakat Blaise zafer edasıyla gülümseyip yavaşça başını sallıyor. “Biliyor musunuz, Holbein’in Tudor çizimleri Windsor’daki kütüphanede çerçeveli değil. Asitsiz bir kutunun içindeler. İstiflenmiş halde. Bazılarının paspartusu var, bazılarının yok. Ama bunu burada böyle ulu orta konuşamayız,” diyor Blaise. “Detayları evime gidince netleştiririz,” diye ekliyor sessizce. “Bu kadarı da fazla,” diyor Sellers. “Bunu sindirmemiz lazım. Bir parça peynir bize iyi gelecektir.”

Sesleniyor. “Peynirler gelsin!”

Blaise bulunduğum tarafa doğru bir baş işareti yapıp şevkle el sallıyor. Servis zamanı! Bir parça peynirle birlikte kurdukları bu ilişkiyi kutlayacaklar. Üç raflı bir peynir servisi arabamız var. Raflarda farklı farklı peynir türleri bulunuyor, en üstteki bakır tasların da sırasıyla birinde cevizli çektirilmiş kırmızı şarap, diğerinde reçel var.

Anna ile Sellers’ın gelişini tekrar özetleyecek olursak: Sellers perdeyi tutarak Anna’nın önden içeri sıvışmasını sağladı. Kendisi de gülümseyerek onun arkasından her zamanki masasına doğru yürüdü. Yine her zamanki gibi karşılama için orada bulunan bana da çabucak bir merhaba çekti ve şok: Sellers, yanında Hınzır’la Blaise’in de oturduğu Hanım Kız’ın masasının yanından geçerken, “Merhabalar!” diye seslendi. Hanım Kız da ona merhaba diye karşılık verdi ve diğer iki adam nazikçe kafasını salladı.

Hal böyle olunca on numaralı masayla on üç numaralı masa arasındaki ilişki gerçekmiş demek, diye düşündüm ben de. Her şey tam Hinzır'ın planladığı gibi gidiyor. Çok sempatik, çok sosyal biridir Hinzır ama her zaman demişimdir, çok da sinsidir. Hem ne sinsi, ne sinsi. Sırf Sellers'a ulaşmak için Hanım Kız'ı kullandı. Önce bana dadandı, ondan bundan konuşarak beni avucunun içine almaya çalıştı, sonra da Hanım Kız'a döndü. Hanım Kız mükemmel bir işbirlikçi.

Daha sonra, beş-altı dakika geçti geçmedi, Hanım Kız gidip on üç numaralı masadaki Sellers'ın krallar gibi oturduğu başköşesine oturdu. Muhabbet akıp gitti. Hanım Kız gülerken Sellers'ın alnına dokundu. Hinzır'ın olduğu masaya doğru el hareketleri yapıyorlardı. Hinzır'la Blaise ampul gibi parlıyordu. Sonra Hanım Kız bu iki masa arasına, normalde iki ayrı dünya olan on ve on üç numaralı masaların arasına görünmez bir ağ örmeye başladı. Ardından Hinzır'la Blaise'e el sallayarak onları masaya davet etti. Daha ne olduğunu anlamadan Hinzır'la Blaise havalı kıyafetleriyle on üç numaralı masanın başına dikilmiş Holbein hakkında konuşuyorlardı, ta ki Sellers artık kulaklarına inanamayınca kadar: "Ciddi olamazsın," dedi Sellers. "Şaka gibi."

Aşağı yukarı bir on beş dakika kadar böyle tartışıp durdular. Ondan sonra peynir istediler. Şimdi ben peynir servis arabasını on üç numaralı masaya doğru sürerken Blaise ve Hinzır oturmaya bir bahane bulmuş oluyor. Servis arabasının arkasında durmuş Blaise için bir dilim Comte, Sellers için bir dilim Port Salut filan keserken, Blaise'in evinde durduğunu iddia ettiği Holbein'in sahte mi yoksa gerçek

mi olduğunu tartışıp duran ve Hanım Kız'ın ıştırması olmasa boş gezenin boş kalfaları olarak nitelenecek bu gürhün arasında bulunmaktan utanıyorum. Neden bilmiyorum ama gerçekten de utanıyorum.

“Bir parça da Reblochon alayım,” diyor Blaise lokmasını yutmadan. “İnek sütünü severim. Sen sevmez misin?”

“Arıtıldığı müddetçe severim,” diyor Hınzır.

“Port Salut arıtılmıştır, emin ol,” diyor Sellers. “Yanılmıyorsa inek sütündendi, değil mi?” Bana bir bakış atıyor ama soru mu soruyor, alay mı ediyor yoksa gözlerinden alkol mü fışkırıyor, belli değil.

“Port Salut inek sütünden yapılıyor,” diye onaylıyorum.

“Ben bir parça *chevre* alacağım,” diyor Hanım Kız kıkırdarak. Her yönüyle gerçek bir tüketici bu kız. İşte ilk saat böyle geçip gidiyor.

Bu esnada Anna da sırt çantasını klasik mermer masanın kenarına koymuş, şakaklarından sarkan tokaları ve arkasından dökülen saç örgüsüyle ödevini yapıyor. Sabahları saçını kim örüyor acaba? Bütün gün onu beklemiş olmama rağmen içeri girdiğini görünce fittırdım. Şaka değil, gerçekten de fittırdım.

“Doğruca masana geç Anna,” dedim biraz fazla yüksek sesle ve mutfığa doğru koşturup dört ayrı sosis çeşidinin olduğu bir tabakla geri döndükten sonra tabağı sonbahar yaprağı

kadar hafif bir el marifetiyle önüne yerleştirdim. “Akşam yemeğinden önce bu sosislerin tadına bakabilirsin.”

“Teşekkürler.”

“İçecek bir şey ister misin?”

“Su yeterli.”

“Elma suyu içmez misin? Abildso’dan geldi, çok güzel.”

“Hayır, teşekkür ederim. Bana biraz pütürlü geliyor.”

“Ya? Bana da çok hafif ve lezzetli geliyor.”

“Ben sadece su alayım.”

“O zaman suyun geliyor.”

Anna okul kitaplarını çıkardı. Ben bardağa su koydum. On üç numaralı masadakiler ise hapur hupur peynirlerini yiyorlardı. İncelikle düşünüp tavsiye ettiğim tatlı şarabı da kafalarına diktiler. Atmosfer şu an endişe edilecek kadar neşeli. Sellers tam anlamıyla kendini bulmuş vaziyette. Yan-kesici tadındaki cazibesini etrafa ufak ufak yayıyor. Tabii tahmin edileceği gibi bir kuple kuvvetli bir şeyler istemek üzere. Kolunu kaldırıyor ve el sallıyor. Masadaki diğerleri de hazır kıta. Onlar da birer tek atmak istiyorlar. Saat daha beş buçuk olmasına rağmen fondip peşindeler. Sellers herkesin birer tek almasını önerirken Hınzır, Blaise ve Hanım Kız da başlarıyla onaylıyorlar.

“Anna,” diyorum içki almaya bara doğru giderken.

“Efendim?”

“Sana bir şey göstermek istiyorum.”

“Ya.”

“Ödevini bitirdin mi?”

“Bitmek üzere. Sadece matematik kaldı.”

“Matematikte hangi konu?”

“Kesirlerle bölme.”

“Nasıl yapıldığını bile hatırlamıyorum galiba.”

“Önemli değil.”

“Hesap makinesi olmadan mı?”

“Hesap makinesiyle herkes yapar.”

“...”

“Neyse, bitirince bana bir el salla, sana bir şey göstereceğim.”

“Tamam.”

“Ha, bu arada?”

“Efendim?”

“Telefonun var mı?”

“Yok.”

“Babanın ne zaman geleceğini biliyor musun peki?”

“Bilmiyorum ama herhalde direkt buraya gelir,” diyor Anna.

“Evet, herhalde öyle yapar.”

Bar sorumlusuna dört fondip işaret ediyorum ve mutfığa sıvışıyorum. Piramit karnabahar nerede? Şef romanesk karnabaharı gördü mü? Evet, bıçağıyla tezgâhı gösteriyor,

yanında ayva ve başka yeşil bir şeyle birlikte karnabahar orada duruyor. Onu iki elimle kapıyorum ve kaptığım anda kabarcığın etrafındaki sargının mide bulandıracak kadar gevşeyip iğrençleştiğini fark ediyorum. Sargıyı değiştirmem lazım. Bir “Affedersiniz” ile şefin arkasından ite kaka geçerek soyunma odasına gidiyorum. Edgar’dan ses yok. Ona bir mesaj gönderiyorum:

ANNA ÖDEVİNİ YAPIYOR. YAKLAŞIK BİR SAATTİR BURADA.
SENDEN NE HABER?

Mantık, der Edgar hep, büyük şehirde yaşamak o kadar acıklı ki para kazanmak için onu bile satabiliriz. Fakat hiç kimse dakik olmayışından kâr etmez. Sargıyı olduğu gibi bırakıyorum ve şefin arkasından yine ite kaka geçerek on üç numaralı masanın içkilerini servis etmeye gidiyorum. Sellers kendisinininkini adeta ben daha masaya koymadan kafaya diyor. Diğerleri de peşinden. Derhal bir tur daha sipariş veriyorlar. Tek içimliklerin tek seferde kaldığı nadir görülür. Anna bana el sallıyor. Matematik ödevini bitirmiş.

“Becerebildin mi?” diyorum.

“Evet, tabii ki.”

“O zaman sana komik bir şey göstereyim.”

Bir parmağımı suratının önünde tutarak, “Bak” anlamında, piramit karnabaharı arkamdan çıkarıyorum ve zarifçe önündeki mermer masanın üstüne koyuyorum. Anna bir ona bakıyor bir bana. Bunun bir piramit karnabahar olduğunu izah ediyorum. “Sence de çok değişik değil mi?”

“Evet,” diyor Anna onaylayarak. Dostça gülüyorum ama gülüşüm kısacık bir korna sesi gibi çıkıyor, dosttan çok düşman kazandıracak cinsten.

“Zaman geçirmek için bunu çizebilirsin.” Anna başıyla onaylıyor.

Sonra tıpkı Hanım Kız’la yaptığım gibi oranlar ve Mandelbrot hakkındaki konuşmamı yapmaya başlıyorum. Anna da dinliyor. M.C. Escher’in kim olduğunu soruyor. “Şöyle söyleyeyim,” diyorum öğretmeye devam ederek. “Tabii hepsi bu değil ama,” diye devam ediyorum. “Harika bir tadı var. Sağlıklı da. Eğer istersen bizim şeften pişirmesini rica edebilirim, akşam yemeğinde yersin. Önce çiz, sonra ye,” diyorum peşinden de korna çalarak.

Anna başıyla onaylıyor da onaylıyor.

Bar Sorumlusu konuşmak istiyor. On üç numaralı masadaki toplantıyı kastederek, “Ne tür bir etkinlik bu böyle?” diye soruyor merakla.

“Sellers’ı peşlerine takıp eve götürmek ve ona bir çizim göstermek istedikleri türden bir etkinlik,” diyorum.

“Pek olacak iş değil,” diyor Bar Sorumlusu. “Neden ki? Paha biçme meselesi mi? Eğer öyleyse asıl Raymond’a sormaları lazım. Sellers ne anlar.”

“Ama Raymond da yanında hep Bratland şarlatanıyla geliyor,” diyorum. “Kimse etrafında görmek istemiyor onu. Masadaki şu genç kız gibi zarif hanımlar için Bratland’la zaman geçirmek tam bir işkence. Gözü hep bel altında. Sapığın teki. Sahtekâr herif.”

Bar Sorumlusu böylece Bratland kırk yılın başı ortalıkta görünmediği için Hınzır’la Blaise’in eline bir şans geçtiğini öğrenmiş oluyor.

Birkaç masa düzenliyorum. Masa örtüleri ve örtü altlıkları dümdüz oluyor. Kırıntı küreği sahneye çıkıyor. Gözlerim yorulmak bilmeden salonu tarıyor. Her şeyi görüyorum. Her şeyi. Anna’nın karnabaharı ne kadar çizdiğini biliyorum. On üç numaralı masada hangi kadehlerin boşaldığını

biliorum. Hanım Kız biraz yorgun görünüyor. Ama şu an gidecek hiçbir yeri yok, öyle değil mi? İlgili herkes zaten on üç numaralı masada oturuyor. Başka, başka? Gözlerim Şef Garson'un gözleriyle kesişip düelloya tutuşuyor; onun gözleri de benimkilerin gördüğü her şeyi görüyor, hatta muhtemelen daha fazlasını da. Sekiz numaralı masadaki gruba yanlışlıkla roulade servis ettiğimi mesela. Yemeği işaret ediyor ve masadaki grup hatamı fark etmeden tabağı önlerinden alıp götürüyorum.

“Ne diyeyim ben sana şimdi?”

“Özür dilerim,” diyorum.

“Üç kuruş doğan adam, hiçbir zaman beş kuruş etmiyor,” diyor.

Sağ gözümüne kan sıçradığını hisseder gibi oluyorum.

Ben daha ne olduğunu anlamadan Hanım Kız, Anna'nın yanına gitmiş, eğilmiş çizime bakıyor. Ne Hanım Kız'mış yahu, jet gibi. Anna'nın da bu rezilliğe dahil edilmesi mi gerekiyor? Gözümü bile kırpmadan yanlarına fırlıyorum. “Ne oluyor burada?” diye soruyorum ama sorum üstlerinden sekip gidiyor. Araya girmek gibi bir yetkim yok maalesef.

Hanım Kız kafasını kaldırıp bakmıyor bile; Anna'yla konuşuyor: “Ben küçükken o kadar çok projem vardı ki inanamazsın. Kendi küçük dünyamı kurmuştum resmen. Saatlerce oturup dergileri kesip biçerdim.”

Ne kadar klişe. Hanım Kız çocukluğu hakkında duygu yüklü bir şekilde konuşarak aslında bize çocukluğunun geçip gitmediğini ve özünde naif biri olarak kaldığını anlatmaya çalışıyor. Şimdi de burnunu çizime sokarak Anna'nın ıskaladığı bir yere müdahale ediyor.

“Durmadan yıkanırdım,” diyor Anna’ya. “Mikroplara karşı savaş açmıştım. Sabahları acele etmeye gelmezdim.” Kıkırdıyor. “Zamana savaş açmıştım. Endişelenmeye savaş açmıştım. Karanlığa savaş açmıştım. Sessizliğe savaş açmıştım. Şişmanlığa savaş açmıştım.” Anna çizmeye devam ediyor. “Sonra da savaşa savaş açtım,” diyor Hanım Kız bana bakarak.

“Demek bu yakışıklı karnabaharın servis edildiği tek kişi ben değilim?”

“Evet, Anna onu çizmeye çalışacaktı.”

“Daha fazla detay çizebilir miyim, bilemiyorum,” diyor Anna.

“Çok güzel bir çizim oldu. Ben sizi yalnız bırakayım,” diyor Hanım Kız.

Anna ona el sallıyor.

“Ne tatlı!” diyor Hanım Kız da ona el sallayarak. “Flört ediyor benimle resmen. Benimle flört mü ediyorsun Anna?”

Bu kadarı da edepsizlik artık. Anna'nın flört ettiği filan yok. Çocuklar annelerinin ya da başka kadınların hep iddia ettiğinin aksine “flört” etmez. Asıl flört eden Hanım Kız. Sürekli flört edip insanları baştan çıkarıyor, kimseyi baştan çıkarmaya çalışmasa bile. Hanım Kız'da tuhaf bir şey var.

Belli bir uzaklıktan tıpkı bir meleğe benziyor ama yakından tam bir şeytan sanki. Sellers'ın masasına geri dönüyor ve Blaise'in yanına oturuyor. Kahrolası. Nasıl kurtulacağım ondan?

“Deseni gerçekten iyi tutturmuşsun, Anna,” diyorum.

“Ama gerçekten imkânsız bir şey.”

“Piramit şekilli onca desenin sarmal bir biçimde iç içe uzayıp gidişini gösteren çizgileri bile çizmişsin. Bence muhteşem olmuş Anna.”

Hanım Kız on üç numaralı masadaki muhabbete tekrar dahil olmaya çalışıyor. Buradan görünüşü hakkında ne söyleyebilirim, bilmiyorum. Sanki en basit şeyler ona en çok acı veren şeylermiş gibi. En “insani” şeyler de en mekanik... Hanım Kız iyimser, pozitif, kanaatkâr, hevesli, neşeli biri. Başka bir deyişle, ızdırap içinde.

“O hanımefendi kimdi?” diye soruyor Anna.

“O mu, Graham'ın bir arkadaşı. Şu hep on numaralı masada oturan şık ihtiyar adam.”

“Güzel kokuyordu.”

“Yeryüzündeki tüm somut şeyler Hanım Kız'ın bacaklarının arasında kaybolup gidiyor, diye düşündüm kendi kendime,” diyorum.

“Hi-hi-hi,” diye gülüyor Anna. “Hanım Kız mı?”

“Evet, Hanım Kız. İki dakika sonra akşam yemeğin hazır olur.”

Sellers'ın masasında bir acayip sahne yaşıyor. Çizim hakkında tartışıyorlar ve Sellers oldukça ilgili görünüyor. Sonra ilginç bir şekilde Sellers her nasılsa yanlış anlamayı başararak pastel boyanın sayfaya nasıl uygulandığıyla alakalı detaylı sorular sormaya başlıyor. Blaise, Holbein'in tabii ki pastel boya kullanmadığını izah ediyor. Fakat Sellers ısrarla konuyu uzatıyor. Pastel boyalar kullanışlıdır, diyor. Sualtı işaretlemelerinde idealdir. Ben hep Karmoy Dalış Servisi'nden pastel boya alırım. Farklı renklerde on ikili güzel bir paketleri var. Blaise onu düzeltiyor: Çizimde çok çok soluk düzeyde tebeşir renklendirmesi mevcut. Bunu pastel boyayla başarmak mümkün olmazdı. O zamanlar pastel boya var mıydı, onu bile bilmiyorum, diyor. Yağlı pastel olabilir belki? Yağlı pastelden bahsetmiyorum Blaise, diyor Sellers. Hangi aklı başında insan "Holbein" ve "yağlı pastel" kelimelerini aynı cümle içinde kullanır ki? Ne biçim bir saçmalık bu? Mum pastel boyayı Hansmark'tan da alabilirsiniz. Hansmark mı, diye soruyor Blaise. Evet, Hansmark'ta LYRA adında kalemler var. Her türlü yüzeye yazıyorlar. Tozlu, pürüzlü, yağlı, ıslak yüzeylere bile. Kapaklarının içinde kalem tıraşları da var üstelik. Şu an aynı şeyden bahsettiğimizi pek sanmıyorum, diyor Blaise. Sanki bir işçi kalemi hakkında konuşuyor gibisin, diyor Hınzır. O zamanların kâğıdının bu tarz aletlere dayanabilir olması pek olası değil, diyor Sellers. 1500'lerde kâğıdı yapıştırıyorlar mıydı? Hayır, bundan pek emin değilim, diyor Blaise. İşte bak gördün mü, diyor Sellers. Hiçbir zaman tam anlamıyla emin olamazsın. Bir tur daha içelim mi? Evet, olabilir, diyor Hınzır. Hanım Kız'a dönüyor. Sen de fondip yapacak mısın? Yapmayayım mı, diyor Hanım

Kız. Elbette! Hadi o zaman içelim, diyor Blaise. Evet, haydi, diyor Sellers. Buraya bir tur daha!

“Bir tur içki daha,” diyorum.

“Daha da istiyoruz,” diyor Blaise. Keyfi yerinde.

“Herkes bir fondip,” diyor Sellers.

Hanım Kız başını kaldırıp yukarı bakıyor.

“Ben bir Amaretto alabilir miyim?” diyor.

“Tabii ki,” diyorum.

“Ah, şam fıstığından yapılan içkiler asla yanıltmaz!” diyor Sellers. “Güzel seçim.”

“Fıstık mı?” diyor Blaise.

“Amaretto işte, çerez likörü,” diyor Sellers.

Hanım Kız’ın Sellers’la Blaise arasında otururken sergilediği duruş bir dansçınıninkinden çok muhasebecininkini andırıyor. Barın arkasına geçip kamburumu çıkararak Amaretto siparişini iletiyorum. “Fıstık mı dedi?” diye soruyor Bar Sorumlusu.

“Öyle dedi,” diyorum.

Anna’nın Pecorino peynirli lazanyasını onun sevdiği gibi yanında yeşil salatası, kolası ve ayrı bir tabaktaki haşlanmış karnabaharıyla birlikte servis ediyorum. Piramit karnabaharı eğlence olsun diye getirdiğimi söylüyorum. Hepsini yemek zorunda değil. Hayır, diyor. Yemek istiyor. Sonra gözü elimdeki sargıya takılıyor.

“Elini mi acıttın?”

“Evet, nasıl başardıysam kilerde nurtopu gibi bir yara edindim kendime.”

“Sargı kirlenmiş. Değiştirmedin mi hiç?”

“Hayır, daha dün oldu.”

“Yemeğimi yedikten sonra sana yardım edebilirim,” diyor.

“Okulda ilk yardım eğitimi aldım.”

Lazanyanın üstündeki peynir çok sıcak: Anna da bunun farkında, bu yüzden de ilk önce karnabaharı eşeliyor. Yoksa gerçekten de merak mı ediyor? Benim fikirlerime ilgi göstermesi ne hoş. Çatalı çubuk gibi tutarak karnabahardan bir parça kesiyor. Tadı gayet güzel, anında başını sallayarak bunu teyit etmiş oluyor. Makarnasının üstüne biber ekynemi ister mi diye soruyorum. “Evet, lütfen,” diyor. Değirmen gibi olan en büyük biberliği alıp geliyorum, bunu çok seviyor. Yol üstünde Şef Garson beni yakalıyor.

“Bugün yine geçe kalmaması için elimizden geleni yapmamız lazım,” diyor.

“Anlamadım?”

“Çocuğu diyorum.”

“Yo, tabii ki,” diyorum.

“Sadece alçaklar sahip olduklarından fazlasını verir, biliyorsun.”

Modern insanın en önemli niteliklerinden biri, tabii eğer böyle bir konsept varsa, aşırılıkta ustalaşmasıdır, der Edgar.

Ya bu nitelik sende yoksa? O zaman turşu olmuştundur. Böyle uzayıp giden şeyleri, bu baskıyı süzgeçten geçirme ya da ayıklama konusunda her zaman iyi değilimdir. Şef Garson da bana doğru bu şekilde koca koca taşlar atıp surlarımı çatlatarak hiç yardımcı olmuyor doğrusu. Şu hareketlerle canımı sıkmadan kızcağıza bir tutam biber de veremeyecek miyim yani? Anna'ya doğru gidiyorum ve üç haşin çevirişle lazanyasına çeşni katıyorum.

İşte yine başlıyorlar, on üç numaralı masadakiler. Sellers yaklaşmamı istiyor. Ne dediğini duymak için hafifçe eğiliyorum. Sörfte, diz kırma diye bir şey var. Dizlerinizi yana doğru bükerek yerçekimine daha az maruz kalırsınız. Aynı durum kaykayda ve kar kayağında da geçerli. Ben de şu an dizlerimi kırmış vaziyette duruyorum. Sargıyı arkamda tutuyorum. Şöyle söyleyeyim: Bizim Hills'te dizini kırıp durmak Pasifik'te dalgalara göğüs germekten ya da Santa Monica'daki bir beton kanalda şov yapmaktan biraz daha farklıdır. Burada diz kırmak hiç yakışık almaz, hoş değil yani. Küçük düşürücü hatta. Boyun eğiş göstergesi. Zayıflık da denebilir.

“Burası biraz karışmaya başladı. Yemek siparişi verebilir miyiz?” diyor.

“Ama zaten peynir aldınız,” diyorum.

“O zaman biraz kalıpların dışına çıkacağız,” diyor sigara tiryakilerine has hırıltılı, derin bir öksürükle gülerken.

Her şey allak bullak şu an. İşler kontrolden çıkmış durumda. Adeta olağanüstü halden hallice. Önce peynir aldılar. Peynirden sonra da yemek istiyorlar. Şöyle bir tereddüt ediyorum. Sellers bana bakıyor.

“Halledebiliriz herhalde,” diyor.

“Hallederiz tabii ki,” diyorum. “Ama siparişinizi almadan önce küçük bir şeye bakabilir miyim hemen? Bir mesele var da.”

“Tabii ki,” diyor Sellers. “Sen işine bak.”

Anna’ya doğru koşturuyorum. Lazanyasına daha yeni başlamış. “Anna, bir dakikanı alabilir miyim acaba?” Anna gülümsüyor. “Elimdeki sargıyı şimdi değiştirmek ister misin?”

“Tabii ki,” diyor her zamanki tereddütsüz tavrıyla. Ayağa kalkıyor. “Nerede?” diyor.

“Kilere gidip biraz daha gazlı bez almamız lazım,” diyorum. “Gelmek ister misin? Çok değişik bir yer.”

Geliyor tabii ki; hevesli adımlarla önüme düşüp perdenin arasından geçiyor ve kapıdan çıkıp binanın köşesini dönerrek kiler kapısına varıyor. Hava her zamanki gibi soğuk. Karanlık çökeli epey oldu. Sokağın karşısındaki neon ışıklı tabela ellerime bir uçuk pembe bir soluk yeşil rengi verip duruyor. Ben anahtarla kilidi açmaya uğraşırken Anna heyecanlı görünüyor. Özür diler gibi gülümsüyorum. Yüzünün rengi değişiyor.

Sol ayağımı en alt basamağa attıktan sonra doğrulup Anna’yı aşağıya çağırıyorum. “Merdivenler çok dik. Arkanı dönüp geri geri inmen lazım,” diyorum.

Anna arkasını dönüp topuklarını önden uzatarak yavaşça inmeye başlıyor. Ayakları kendinden büyük bir çift ay

botuyla sarıp sarmalanmış –gerçekten de şu klasik Moon Boot’lardan giyiyor– ve ince, çöp gibi bacaklarında komik olacak kadar büyük duruyorlar.

“Ay Moon Boot mu onlar Anna?” diyorum.

“Evet,” diyor.

Düşerse diye sağlam olan elim hazır olda bekliyor ama ona dokunmuyorum. Emekleye emekleye aşağı indikten sonra kilerin içine bir göz atıyor.

“Vay be,” diyor. Daha önce hiç böyle bir şey görmediği her halinden belli. “Şu şarap fiçilerine bak! Gerçek mi bunlar?”

Bir keresinde, birkaç sene önce, kulağımda çınlayıp duran bir ses duyduğum için doktora gitmek zorunda kalmıştım. Doktor ufacık odasında bana sorular sorarken çaktırmadan ekranına bir göz attım.

“Yüzü bir kalkıp bir düşüyor,” yazmıştı. Bu kalkıp düşme şu an yüzümde yaşanıyor sanırım.

“Ne kadar derin burası?” diyor Anna.

“Çok. Tam bilemiyorum.”

Kendir ipin, gazlı bezlerin, örtülerin, havluların, kayışların, makaraların, yamaların, dantel altlıkların, önlüklerin, dekoratif kılıfların ve kumaşların bulunduğu çekmeceli kısma geçebilmemiz için yeteri kadar aydınlık mevcut değil; koridorun ilerisindeki ampulü yakacak düğmeyi bulmam gerekiyor. Anna gazlı bezin nerede olduğunu soruyor. Galiba dümdüz ileride, köşeden sağa dönünce meyve-sebzelerin ve piramit karnabaharın tersi istikamette kalıyor. İki saniye

sonra filan diğ er ampulü yakmış olacağım. El yordamıyla duvarda ilerliyorum ve parmağıma çarpan bir düğmeye basıyorum ama bu sefer merdivenlerin altındaki ışık yanıyor. “Yanlış oldu,” diyorum gülümseyerek. Fakat Anna gitmiş. Durum vahim. Onu göremiyorum. Kafamın arkası kiler tavanına dayalı bir şekilde ayaktayım. İfadesiz suratımdan başka hiçbir şeyim kalmamış. Sabahları aynaya bakarken bir zamanlar benim olduğum yerde vahşice bozulmaya yüz tutmuş bir tahribat görüyorum. Aynı tahribatın i imde de yaşandığını görür gibiyim; beynimde, ciğ erimde ve tabii ki sinir sistemimde de... Sinirlerin fiziksel tahribatı, gençlik özgüveni ile yaşlandıkça şüpheden perişan olunduğu gerçeği arasındaki ilişkiyi kısmen açıklayabilir. Aslında tam tersinin olması lazım değil mi? Yıllar geçtikçe insanın kendine daha fazla güvenmesi gerekmez mi? Olumlu düşünmeye çalışıyorum. Her gün aynada bitkin ve yıpranmış yüzümü görüp kendime diyorum ki: *Hayatının geri kalanında en genç g r nd ğ n an bu olacak.*

“Sargılar tünelin bu tarafında mı yoksa uzak tarafında mı?” diye bağırıyor Anna.

Kıkır kıkır güldüğünü duyuyorum.

“Uzak tarafında,” diyorum yüksek sesle.

Bir sessizlik oluyor. Sonra bir kazıma sesi duyuyorum. Ardından uzun bir sessizlik daha.

Yere düşen bir şeyin çıkardığı metalik çınlama sesiyle yerimden zıplıyorum.

“Ayy!” dediğini duyuyorum Anna’nın. “Pardon!”

“Yanına geleyim mi?” diyorum.

“Orada bekle.”

Bir öksürük duyuluyor. Mırıldanma, ardından soluk soluğa bir nefes. Biraz daha fısıltı. Sonra sessizlik.

“Hey?” diyorum.

Bir nefes sesi daha. Ağlamıyor ya? Yeniden sessizlik çöküyor. Pat pat adım sesleri duymaya başlıyorum. İşte geliyor. Yer toprak kaplı. Anna iki eliyle gazlı bezi tutmuş getiriyor. Koca bir rulo, dev bir salam kadar. Yüzündeki gülüş muhteşem. Belki de en iyisi onu burada tutmak, böyle sakın bir yerde. Kapısını kapatırım. Onu kilitlerim. Dışarıya kilitlerim Hanım Kız'ı.

“Haydi Anna,” diyorum onu merdivenden yukarı iteleyerek.

SİPARİŞLER KARIŞTI

Bana yardım etmesi için Anna'yı çelik kapılı erkek tuvaletine götürüyorum. Klozet kapağının üstüne oturuyorum ve eski sargıyı çözüyorum. Kabarcık da kalkık deri de iğrenç görünüyor. Kan, irin, pislik, hepsi birbirine karışmış. Anna önümde diz çöküp yarayı inceliyor. Konsantre olduktan sonra da yeni sargıyı uygulamaya başlıyor. O koca sargı rulosunu her katta 180 derece çevirip yayarak avucumun içinde acayip bir engerek deseni oluşmasını sağlıyor. Kendini kaptırmış bir şekilde dilini ağzının bir köşesinden öbür köşesine hareket ettiriyor.

"Çengelli iğne ya da kanca gibi bir şey var mı?" diyor Anna. Yüzü pürüzsüz ama gözlerinin altı biraz mor. Bariz bir uyku düzensizliği belirtisi. Ah, Edgar'ın lakaytlığı kızcağızı etkiliyor resmen.

"Sargı kendinden yapışkanlı değil, eski tarz," diyor.

"Dün ben bağlamıştım," diyorum.

Saçındaki tokalardan birini alıyor ve bileğimin tarafındaki ucu tutturuyor. Pratik zekâsına hayran kalıyorum.

"Gerçekten de işini biliyorsun."

"Evet efendim," diyor Anna.

“Şimdi gidip lazanyana kaldığın yerden devam etmek istiyorsundur.”

Sellers yapmacık yapmacık gülümsüyor. Hanım Kız yavaşça ona doğru yanaşiyor. Onu tanımlayacak somut bir şey gelmiyor aklıma. Kendimizi kaybetmek için aşağı doğru yürüdüğümüz bir patika yol olduğunu düşünüyorum mesela şu an. Rol yapmıyor; farklı kişiliklere bürünmüyor. Adeta kendi görüntüsü *ona* bürünüyor gibi. Sargı gayet güzel, sımsıkı oldu. Kendimi biraz daha enerjik hissediyorum.

“Sipariş vermeye hazır mıyız bakalım?” diyorum konukların arasından elimi uzatıp masa örtüsünün üstündeki kırıntıları bir güzel süpürürken.

Sellers şimdi ana yemeğe geçebileceklerini söylüyor; başlangıçlara daha sonra bakacaklarmış. Hanım Kız, şef yine mantar yapabilir mi diye soruyor. Tercihen horoz mantarı, varsa biraz da kükürt mantarı olmasını istiyor. Aslında galiba olacaktı, diyorum. Kolza yağı da tereyağı da olsun, diyor. Birkaç tane de arpacık soğan. Bu kadar. İyice pişsin. Demir tavada. Mantarların kendi suyunda haşlanmalarına müsaade edilemez. Mutfakta bu âdettendir, diyorum. Blaise onun siparişini alkışlıyor. Sonra da sanki hâlâ damağında Reblochon varmış da peynirden sonra hangi yemek daha iyi gider diye anlamak istiyormuş gibi zarifçe ağzını şapırdatıyor; abesle iştigal. Tüm güvenilirliğimle tahtaya tebeşirle kazıdığım günün menüsündeki İtalyan bifteğini almaya

karar veriyor. Blaise *vitello alla Sarda*⁸ diyor etkileyici bir tonlamayla; geleneksel bir şekilde ıspanak, horoz mantarı ve sosun yanında patatesle –hatta bezelyeyle– birlikte servis edilmesini istiyor.

Hıncır kibar bir el hareketiyle sıranın Sellers'ta olduğunu ima ediyor fakat Sellers da Hıncır'ın sipariş verebileceğini söylüyor. Hayır, önden buyurun, diyor Hıncır. Hayır, önce siz, diye ısrar ediyor Sellers. Hıncır tam, “Orman tavuğu,” dediği anda ise Sellers da üstüne, “Pisi balığı,” deyince söyledikleri birbirine karışıyor.

“Pardon?” diyorum.

Hıncır bir kez daha, “Orman tavuğu,” diye şansını deniyor fakat Sellers'ın zamanlaması harika; bu sefer de Hıncır'ın siparişinin tam üzerine, “Çocuk,” diyerek her şeyi birbirine karıştırıyor. Affedersiniz, siz önden buyurun. Hıncır gülümüyor. Hayır, önce siz lütfen, diyor Sellers destek veren bir el jestiyle. Hıncır numaralı gözlüklerinin arkasından şöyle bir bakıyor, sonra bakışlarını menüye indirip bir kez daha okuyormuş gibi yapıyor.

“Şey alabilir miyim...”

Orman tavuğu tabağının altına parmağını götürüyor. Blaise, Hanım Kız'a onaylayarak başını sallıyor.

“Hımm...” diyor Hıncır.

Yemeğin altını çiziyor, gözlük çerçevelerinin üstünden Sellers'a bakıyor ve ağzını açıp, “O—” diyor.

8 Sardinya usulü dana eti. (İt.) (ç.n.)

“T—” diyor Sellers yıldırım hızıyla.

Hıncır blöfü deniyor.

“Or—”

“Ta—” diyor Sellers hemen.

“..”

“Graham’a orman tavuğu, Sellers’a da tatar,” diyorum taraf tutmadan.

“Yanına da bir yumurtalık içinde Worcestershire sosu alabilir miyim?” diyor Sellers.

“Elbette.”

“Peki şefin annesinin bahçesinden getirdiği frenk soğanlarından var mı?”

“Bildiğim kadarıyla hep onlardan kullanıyor,” diye onaylıyorum.

“Onları kullanmamasını rica edebilir misiniz?”

“Pek tabii,” diyorum.

“Şefin annesinin bahçesindeki toprağa hemen yan tarafındaki yarış pisti zarar veriyor,” diyor Sellers alçak sesle masadakilere.

“Frenk soğanlarının tadı bozuk.”

Sellers tartarın yanına bira istiyor ve Blaise Burgonya sipariş ederken araya girip Blaise’in Fransızcasını düzeltiyor.

“U harfi daha vurgulu,” diyor. “Burgonya.”

“Anladım, yani *Buğrgoğnya* şeklinde mi?” diyor Blaise.

“Aynen öyle, biraz daha [Buv]-Govnya gibi,” diyor Sellers.

“Evet, doğru söylüyorsun,” diyor Blaise. “Eğer sonu [govnya] ile bitecekse o zaman [bugonya] olur.”

“Evet ama *U* sesini baştan savma çıkarırsan olmaz. Neredeyse *Ü* sesinden bahsediyoruz.”

“Hımm, orayı eksik çıkardım demek.”

Edgar'dan mesaj var mı diye kontrol etmeye giderken şefin bakır tavalarından ürkütücü tangırtılar çıkartıyorum. Ekran hâlâ kapkaranlık. Başım ağrımaya başlıyor. Anna sonsuza kadar burada kalamaz, çocukcağız yorgun zaten. Belki biraz ekranı kaydırmak gerginliğimi azaltır. Kuşun biri gagasını bir emonun hızına sıkıştırmış. Abraham Lincoln, John F. Kenedy ve Martin Luther King'in üçünün de saat tam onu on gece vurulduğu şeklindeki şehir efsanesi doğru değil, diye okuyorum sonra. Lincoln çeyrek gece vurulmuş ve bir sonraki sabahın erken saatlerine kadar ölmemiş. Kennedy ise tam gün ortası saat on iki buçukta öldürülmüş. Martin Luther King de akşam altıyı bir gece vurulmuş ve yediyi beş gece ölüm haberi duyurulmuş. Reklamlarda saatlerin hep onu on geçeyi göstermesi tamamen estetikmiş, efsaneyle bi ilgisi yok, bunu da öğrenmiş oluyorum. Sonra şok oluyorum çünkü şimdi de karşıma Edgar'ın resmi çıkıyor. Koyu takım elbiseli bir adamın yanında sırtlıyor, yanlarında biraz daha yaşlı ve aşırı kel bir beyefendi de var. Diğer tarafta duran kadın ise Michelle Obama'nın Slav klonu gibi. Birisi bu fotoğrafı yarım saat önce yüklemiş. Arkadaki yer Kopenhag değil mi yahu? En azından Oslo olmadığı kesin.

Arkadaki kule Aziz Andrew Kilisesi'ine ait olabilir. Resmin altına isimsiz olarak yorum bırakmaktan kendimi alamıyorum. *Çocuk programları bitmek ürze*, yazıyorum. Yazım yanlışını fark ediyorum ama artık çok geç. Ürze. İşte gitti bile, herkes okuyacak şimdi. Adeta internetin en başarısız trolüyüm. Saat yediyi epey geçmiş, bir saate kadar burası iyice dolmuş olacak. Akşam boyunca Anna'ya gösterebileceğim ilgi ve alakanın da bir sınırı var. Edgar'ın cevap vermesi lazım. İsimsiz olarak bir mesaj daha yazıyorum: *İnternette Kopenhag'da olduğunu görüyorum*. İşte bir hata daha. İnternet ve Kopenhag aslında birbirinden tamamen farklı yerler.

Anna masasında oturmuş tatlı tatlı okuyor; saçında artık dört toka var, beş değil. Ona bakarken gözlerim dalıp gidiyor. Elindeki kitabın rengârenk kapağından masallar fışkırıyor. Karnabaharını neredeyse bitirmiş. Ona Edgar'ın henüz cevap vermediğini, bu yüzden muhtemelen biraz daha beklemek zorunda kalacağını açıklıyorum. Pek umurundaymış gibi görünmüyor. "Yorgun musun?" diye soruyorum. "Pek değil," diye karşılık veriyor ama gözlerinden hiç de öyle okunmuyor. Belki bir şeyler örmek ister diye şefin hasır ipinden getirmeyi teklif ediyorum ama kitap okumak istediğini söylüyor.

Şef Garson rezervasyon protokolü konusuna eğiliyor. "Kızın oturduğu masa saat 19.30'a rezerveli," diyor. "Daha ne kadar burada kalacak?" Maalesef ki bilemediğimi söylüyorum. Ondan sorumlu olup olmadığını soruyor. "Öyleyim galiba," diyorum. "Fakirlik kapıya dayanınca aşk camdan atlarmış," deyip arkasını dönüyor. Ona ne demek istediğini soruyorum. Saat 20.00'den sonra ona başka bir yer bulmam gerekeceğini

söylüyor. Sellers'ın masasındaki içki siparişlerini götürmek için bara doğru gidiyorum. Bar Sorumlusu Burgonya'yı doldururken Blaise'le Hınzır'ın Sellers'ı artık iyice kafaya aldıklarını söylüyor. Hanım Kız da hiç geri kalmıyormuş. Blaise'in evi çok da uzak değil; istersen ekürin olabilirim, dedi, diyor Bar Sorumlusu. Eküri mi? O ne biçim bir tabir öyle? Bilmiyorum. Sellers'ı Blaise'in evine götürmekte ısrarcılar. Kafam dağılıyor. Gırtlığımda bir sıkışma. Sellers da amma zormuş, diyor. İnanılmaz derecede kibar ve uyumlu biri ama bir o kadar da çetin ceviz. Bar Sorumlusu coştı. Bense Edgar'a küfrediyorum. Blaise'e sövüyorum. Hanım Kız'a lanet okuyorum. Hepinizin canı cehenneme.

YUVA

Bu iş uzadıkça uzuyor. Mesaimin ne zaman biteceği hakkında hiçbir fikrim yok, Edgar sağ olsun. Beni burada kapana kısırdı. Yoruldum artık. Bir de soyunma odasında asılı mevsimlik montumun cebindeki telefonumu almak için her defasında şefi ite kaka geçmek zorunda kalıyorum ki bu da şimdiki gibi sürekli küçük dozlarda tiksintmelere maruz kalmama neden oluyor. Şimdilik beni hasta ediyor.

ARTIK BİR HABER ETSEN İYİ OLACAK.

İronik bir şekilde Edgar da bir keresinde burada oturmuş tüm bu zorlamalardan ve baskı silsilesinden dert yanmıştı. Daha önce de söylendi, bana kendisi söyledi, muhtemelen yine söylenecektir, ama şu an, bugün, hissediyorum, bu koşullar altında, artık yeter. Günümüzde maruz kaldığımız bilgi aktarımı daha önce hiç olmadığı kadar yoğun. Hayır, bugünkünden daha fazla bir iletişim dolaşımı hiç olmamıştı ve aynı şeyi her geçen gün için tekrar söyleyebilirsin. Benim için artık zorunlu izlenim süreci diye bir şey mümkün olamaz, demişti Edgar. Bugün bardak taşı. Bu akışı daha fazla yutamayacağım. Bugün her şey çok olmaya başladı. Bir bardak su istiyorsun ama onun yerine bir kova suyu yüzüne boca ediyorlar gibi bir şey

bu. Daha önce hiç bu kadar güçlü bir akış olmamıştı. Bugün akış fazlasıyla kuvvetliydi. Bugünkü kadar doldurulmamıştım hiç, peşi sıra giden onca günden sonra bugün son. Yayın ilk kez bu kadar cırtlak. Artık çıldırmış durumda. Çok cırtlak. Çok vahşi. Bunlar Edgar'ın sözleri. Şimdiyse kendisi kapılıp gitmiş bir yerlere, yersen, Kopenhag'da internetten süzülerek montumun cebindeki telefona fotoğrafı düşüyor ve beni orada uğraştırıyor ama cevap bile vermiyor. Yarım saatten az bir zaman sonra Anna masadan kalkmak zorunda kalacak.

Asıl sanat uzmanının Raymond olduğunu savunan ve kendisine eşlik edip esere paha biçmesi için onu çağırabileceklerini söyleyen Sellers'a kulak kabartıyorum. Raymond mı, diye soruyor diğerleri. Evet, şu hep yanımda dolaşan yağ tulumu, diyor Sellers. Tam bir güney İskandinav tipli olan adam. Dev gibi, klasik bir güney İskandinavyalı. Evet, onu hatırlıyorlar ama o da yanında hep şu huysuz herifle dolaştığı için pek emin değiller. Bratland mi, diye soruyor Sellers. Evet, Bratland, diyor diğerleri. Bunun üstüne Sellers gülüyor ve Bratland'in kuzu gibi uysal biri olduğunu söylüyor. Hayır, onu dert etmelerine gerek yok. Sadece biraz pervasızdır. Güney İskandinavlıların tipik karakteridir bu, diyor Sellers. Onun gibi bir serseriye Holbein'in yanına yöresine yaklaştırmak ister miyim bilemiyorum, diyor Blaise kibar ama dürüst bir tavırla. Serseri mi? Yok yahu, Bratland güvenilir biridir. Karmaşık tipli insanlardan, diyor Sellers. Yıllardır müzik, sörf filan gibi bir sürü acıklı faaliyette bulunuyor. Biraz asabi gibi görünüyor olabilir ama içinde hiç kötülük yoktur. Sadece bu tarz yiyecek içecek müesseselerine karşı biraz şüphecidir, diyor Sellers. Bahsettikleri şey o mu yoksa?

Bir keresinde aşırı büyük ve karman çorman bir gurme paket servisinin azizliğine uğradı. Bratland hepsini bitiremedi ve adeta bünyesi çöktü. Paket akşam çok geç vakitte gelmişti, diyor Sellers, yanında başka bir şarap paketiyle birlikte, onda da ağır kırmızı şarap vardı. Acı veren tuvalet ziyaretleriyle dolu bir geceye neden oldu. O olaydan sonra gurmelik konusundaki hevesi törpülendi, hatta gurmeliğe karşı kin besler oldu. Züppelik olarak görülebilecek şeylere karşı biraz asabice yaklaşıyor gibi görünmesi bundandır. Artık bundan ne anlam çıkarıyorsanız çıkarın, diyor Sellers, ama Bratland en çok hazır takoyu sever. Yemelere doyamaz takoyu. Bir yiyecek olarak tako hakkında fikri olan var mı?

Şimdi de Şef Garson Anna'nın başucuna dikilmiş tüm haşinliğiyle kızcağızın eşyalarını toplamasını bekliyor; eşyaları derken küçük sırt çantasını kastediyorum, hüznü bir görüntü. Zira Anna'nın toplamak zorunda bırakıldığı şeyi tanımlamak için "çanta" ya da "okul çantası" gibi kelimeler artık yeterli değil, sırt çantası bu topladığı şey. Neler olup bittiğini soruyorum ve Şef Garson sürenin dolduğunu söylüyor. Açıkçası, diyorum, kızın babası biraz geç kaldı ve o gelene kadar burada kalmak zorunda. Birinin bastığı zemin başka birinin baktığı tavandır, diyor Şef Garson o koca ebleh suratını yüzüme iyice yaklaştırarak. Şu deyişlerini biraz kısabilir misin acaba, diyorum. Adeta içim içimi yiyor. Oysa dik dik bakmaya devam ediyor. Anna sırt çantasını takmış hazır bir şekilde bize bakıyor. Yüzünün hafif solduğunu fark ediyorum. Yorulmuş artık besbelli. Ne yapacağım şimdi ben?

“Gel bizimle otur Anna.”

Hanım Kız söylüyor bunu; işte yine gelmiş yan yan bakıp müdahil olmaya çalışıyor. Ne diye burnunu sokuyor ki? Çok da samimi görünüyor. Ama bana kalırsa Hanım Kız’ın gerçek yüzü de maskeden başka bir şey değil, hem de korkunç bir maske.

“Bak burada yer var!” diye ekliyor. Şef Garson adeta felç geçirmiş gibi kalakalıyor.

“Bizim başlangıçlarla aperatifler de gelsin artık!” diye bağırtıyor Sellers işaret parmağını havada tutarak.

“Başlangıçlar için hazırız!”

“Gördün mü?” diyor Hanım Kız. “Bizim Sellers da burada. Seni özlemiş.”

“Gel bakayım buraya küçük kız,” diyor Sellers işaret parmağını havadan indirdikten sonra kanca gibi yapıp ileri geri oynatmak suretiyle Anna’nın kendisine yaklaşmasını ima ederek.

“Aaa, Moon Boot!” diyor Hanım Kız iç geçirerek.

“Evet,” diyor Anna.

Caka satan Blaise’in yanında boş bir koltuk var. Anna sırt çantasını koltuğa yaslıyor ve onu şirin bir şekilde selamlıyor. Sonra Hıncır’a dönüyor ve gayet adaplı bir şekilde onu da patisiyle selamlıyor. Sellers bir amca gibi masaya doğru eğilip Anna’ya Şef Garson’un demin orada bir münasebetsizlik

yapıp yapmadığını soruyor. Münasebetsizlik, diyor evet, bir münasebetsizlik oldu mu? Yoo, diyor Anna, ardından da tüm asilliğiyle aslında çocukların burada neden bu kadar geçce kalmasına müsaade edilmediğini anladığını ekliyor. Hayır hayır, sen o balon balığına kulak asma, diyor Sellers fısıltıyla oflayıp puflayarak. Anna gülüyor. Onun icabına bakacağız şimdi. İzle de gör Anna, diyor göz kırparak. Şef Garson. Pardon, Şef Garson? Şef Garson dönüyor ve Protestan ahlakıyla tepeden tırnağa sert –ya da Edgar’ın iddia ettiği şekliyle, kapitalist mekanizmanın ardındaki genel prensibe has– bir şekilde haşmetle başını sallıyor. Sellers “yeğenin” de profiterol alarak büyüklere başlangıçlarını yerken eşlik edeceğini söylüyor. Şef Garson siparişi alırken hafifçe dudaklarını büzüyor.

“Şimdi de başlangıç istiyorlar,” diyor şok içinde Bar Sorumlusu’yla bana. Nasıl oldu bu böyle? Anlamak mümkün değil. Sellers her şeyi başa sardı, diye ağzımda geveliyorum. Akşam yemeklerini tersine çevirdi. Yanlış manlıs servis edeceğiz artık.

“Kız biraz daha kalsın bakalım, ama sonra gidecek,” diye emrediyor Şef Garson ve on üç numaralı masanın siparişini bizzat götürmek üzere, çalışma ahlakına uygun yürüyüşüyle mutfığa doğru yöneliyor. “Losyon zamanı,” diye mırıldanıyor Bar Sorumlusu. Başlangıçlar hazır olunca Şef Garson çıkageliyor ve hepsini kendi başına göstere göstere servis ediyor. Başlangıç dediğimiz şeyler de esasında tatlılardan oluşuyor: Hanım Kız için küçük tatlısı balıklarından imal edilen meşhur Norrbotten havyarı Kalix roe. On iki yassı

Avrupa istirdyesi, ya da Sellers'ın sipariş verirken kışkırtıcı bir şekilde adlandırdığı gibi “denizden öpücükler” –herkese üçer tane. Blaise önüne deniz kabukları koyulunca önce bir afalliyor ama hemen ardından birini mideye indiriyor. Anna'ya metal bir şeker kasesinde gelen beş top hamur işinin üstüne dökülmüş sıcak çikolatayı servis ediyorlar; kızcağız elindeki absürt derecede uzun tatlı kaşığıyla hemen hepsini yiyor. Sellers biraz daha atik davranarak onu geçiyor. “Genç nesli” sohbete dahil etme amacıyla, diyor Anna'yı işaret ederek, tüm bu akış örgüsü etrafında bir “etkileşime” girmek istediğini belirtiyor ama sürekli “akış” deyip durması küçük haylaz Anna'nın tuhafına gidiyor. Kıkır kıkır gülüp dudağını ısıyor ve Hınzır'la Blaise'in tepkisini ölçüyor; sadece beş dakikada artık Sellers'a tamamen tav olmuş durumda. İş tamam. Bir de bu yetmezmiş gibi Sellers tüm yüzüzlüğüyle yasakları delerek bir sigara yakıyor.

“Akışa ihtiyacı olan çok şey var,” diyor derin bir fırt çekip kara kara düşünerek. Sonra ağzındaki dev sigara dumanını dışarı üflüyor. Dokuz yaşındaki bir kız sigara dumanının kapalı alanda neler yapabileceğine çok nadir şahit olabilir. Yumuşak ve mavimsi, tavana doğru yükseliyor sigara dumanı.

“Büyüklerden sigara almayın,” diyor Anna.

“Bak şu konuşana!”

Sellers kahkaha atıyor. “Minik Kelime Cambazı. Sana güveniyorum,” diyor.

İnanılır gibi değil ama Şef Garson da iyice yumuşuyor ve masadakiler daha istirdyelerini bitirmeden yanlarına gidip

yemekten önce küçük bir köpüklü şarap arzu ederler mi diye soruyor: “Bir kadeh Prosecco belki, yemeğin gelmesini beklerken? Ya da şampanya? Elimizde iyi bir Ruinart Brut var, taze ve yumuşak.”

Sellers’ın gözü parlıyor ve şeytani bir muziplikle, “Fantastik,” diyor, “yemekten önce biraz köpük. Teşekkürler.”

Blaise ikinci istiridyeyi de ağzına atıyor ve bir çırpıda yutuyor. Yoksa yutkunuyor mu? Şu meşhur “al yanaklı” ifadesi bizim Şef Garson’a cuk oturuyor; yüzü hep al al, elma gibi. Ağır, çok ağır hareketlerle Ruinart’ı döküyor, adeta köpüklü şarabın nasıl servis edilmesi gerektiğine dair bir ders gibi, aynı zamanda da geleneksel Avrupalı servis usulünün tamamen zıttı. Şampanya şişenin tam boynundan akıyor. Takım elbise giymiş kanlı canlı bir bohça gibi, Şef Garson kıyafeti içinde gayet usturuplu ama bir yandan da her şey ters gittiği için isyanın eşiğine gelmiş bir halde içki dolduruyor. Sellers’a kalmış olsa köpüklü şarap bardaklardan şişeye geri dökülürdü.

“Yemekten önce gelen şampanya köpürcüğü gibisi yok, Marie Antoinette’in göğsünden kana kana,” diyor Sellers tüm resmiyetiyle kadehinden havalı bir fırt çekerken.

Blaise son istiridyesini tutuyor, ama her nasılsa istiridye elinden düşüyor ve bir kaşık dolusu Moscatel sirkeli arpacık soğanıyla birlikte o muhteşem ceket yakasına yapışıyor. Vıcık şey daha sonra Blaise’in sol yakasını baştan aşağıya yalayıp apış arasına konuyor. Arkasında da sümüklü böcek gibi koyu bir iz bırakıyor. Bütün masa şokta. İzleyen herkes, Bar Sorumlusu’yla ben de dahil, iç çekiyoruz. Sakınan göze çöp battığına bizzat şahit olmuş durumdayız, Blaise’in kesesinin

bereketinden bahsetmiyorum bile. Blaise yüzünde dehşetli bir tiksintiyle Hınzır'a baktıktan sonra yerinden yay gibi zıplıyor. Hınzır da peşinden. Şef Garson Yunan heykellerini andırır türden bir pozda dona kalmış, ama kendine geliyor ve hemen yardıma koşuyor. "Gidip vestiyerdeki İhtiyar Pedersen'e gösterelim," diyor hararetle. "Pedersen bir çaresine bakacaktır; o işini bilir." Üçlü aceleci adımlarla, feleğin çemberinden geçmiş olan işinin ehli Pedersen'in oturduğu antreye doğru koşturuyor.

Hanım Kız, Anna'ya dönüp uykusu gelmedi mi diye soruyor. "Her akşam geç saatlere kadar ayaktasın," diyor. Anna başını sallıyor. "Çok şekersin," diyor Hanım Kız.

Sellers'ın gözleri birden donakalıyor ve çocuksu gülüşü kaybolup gidiyor. Elindeki sigarayla Hanım Kız'ı işaret edip var gücüyle, "Sana kısa devre yapacağım," diyor.

Normalde bir kıskançlık abidesi olan Hanım Kız'ın gardı düşüyor ve yan tarafına bakıyor, içi boşaltılmış gibi bir hali var. Duraksıyor. Anna'nın gözleri bir ileri bir geri gidip geliyor. Sellers bana bakıp sert bir baş işareti yapıyor. O an bir fırsatını bulup araya dalıyorum.

"Haydi Anna," diyorum ve Anna ayağa kalkıyor. "Çantayı al da asma katın altında bekle. Ben hemen geleceğim." Anna denileni yapıyor; ben de sarmal merdivene koşup yukarı öyle bir hızla çıkıyorum ki merdivenin metal iskeleti arkamdan şarkı söylüyor. Tepeye vardığımda İhtiyar Johansen'i yüzü yukarı dönük ve ağzı açık bir şekilde otururken buluyorum. Başının arkası yağlı ensesine yaslanmış kıpırtısız duruyor. Öldü mü yoksa? Yok yok, parmaklarında hareket var, piyano

çalıyor. “Bach’ın Kont Keyserling için yazdığı şu gece bestelerinden birini çalmaya ne dersin?” diyorum. “21 numara mesela.” İhtiyar Johansen dikeliyor ve pürüzsüz bir geçişle Bach’ın gece bestelerinden birini çalmaya başlıyor.

Anna çantası sırtında uslu uslu bekliyor. Asma katın altındaki çakma tavanlı kısa duvarda kancalı küçük bir tahta kapı var. Artık kullanılmayan eski odunluğa –ya da işte odun odasına– gidiyor. Kapıdaki bir dolu süslü püslü dekorun arasına batırılmış mavi levhada *Annar Andredagen* (1942-45) yazıyor. Buraya gir, diyorum Anna’ya, kapının kancasını açarken. Savaş zamanında Annar diye bir adam her gün buraya saklanırmış, öyle diyorlar, diye bilgilendiriyorum onu. Şu gazete parçalarına bak! Artık bomboş burası. Güzel yer ama ha? Seni buraya yatıracağız Anna, diyorum. Baban daha gelmedi. Saat geç oldu. Duvardaki gazete parçalarına filan bakabilirsin. Andy Panda’nın resmi bile var. Ben mesaim bitene kadar çalışmak zorundayım. Sargın ne durumda, iyi mi, diye soruyor Anna. Evet, gayet iyi, sımsıkı, diyorum. Çok teşekkür ederim. Hadi şimdi burada sana bir yuva yapalım. Gel Anna, sığış içeri bakalım.

Mutfağa dönüyorum ve soyunma odasındaki kullanılmayan garson ceketlerini kucaklayıp alıyorum. Şef de kenara çekilip bana yer açıyor.

Eski odunlukta beyaz garson ceketlerinden güzel bir yuva yapıyoruz, Anna yatıyor, sırt çantasını da yorgan niyetine üstüne alıyor, hatta yumuşak olsun diye onun üstüne de bir ceket atıyoruz, on dokuz numaralı masadaki mumu da köşeye koyuyoruz ve tam o anda kapının dışarıdan nazikçe

vurulduğunu duyuyoruz. Kapı gıcırdayarak açılıyor ve Sellers kafasını uzatıyor. Suratında koca bir tebessüm. “Sana masal anlatayım mı?” Anna yattığı yerden kafasını sallıyor. Bu defa Sellers eğilerek içeri giriyor ve kızın yanı başına oturup başlıyor anlatmaya.

Yatmış oradan bakıyor musun

Neye bakıyorsun sen

Dayak mı istiyorsun

Kapat gözlerini hemen

Bön bön

Aval aval

Bakacak ne çok güzel şey var

Parlıyor

Parıltı

Işıldıyor

Işıltı

Seyret ki gözlerin kafandan düşmesinler

Yoksa düşerler

Gözler yuvarlanır işte hop yere

Tam cücenin evine

Cüce koşar dağa

Çekiçle döve döve çevirir gözleri paraya

Zengin olur cüce, çok zengin

Cüceler gözleri dağa kaçıırırlar

Gözlerin içinde gizli paralar

İsim

Anna yuvasında sessizce yatıyor. On dakika içinde daha da ağır nefesler almaya başlıyor ve üstünden bir ürperti geçiyor. Hücrenin kapısında bir gıcırtı, onu uyandırmak istemiyorum. En iyisi biraz daha onunla oturmak. Bir çocuk ne zaman derin uykuya dalar? Belki de karanlıkta uzanıp başını sıvazlamam lazım diyorum içimden ama geri çekiliyorum. Onun yerine birkaç kere adını fısıldıyorum: “Anna, Anna.” Bir bakıma başını kendi ismiyle sıvazlamaya çalışıyorum da denebilir.

Sellers ortadan kayboldu. Restorandan gelen bu ses Blaise’in sesi mi? Duvar, sesleri tahrip ediyor; kim ne diyor anlamıyorum. Kör olmuş gibiyim. Blaise gibi tipler kolay kolay pes etmez. Blaise ve Hınzır gibi bazı tipler de pes etmez. Sellers gibi tipler ise geri gelirler. Pes etmezler. Yılmak nedir bilmezler. Hanım Kız gibi insanlar daima geri gelirler.

“Hayatın kısa ve sıradışı olmasına rağmen bu kadar sıradan olması bir paradoks,” diye geveliyor dışarıdan bir ses. Kimdi bu? Şef garson olamaz çünkü onun özlü sözleri çok daha sinir bozucu ve vasat. Belki de Hınzır’dır. Bu sözleri sarf edebilecek kadar yaşlı sayılır.

“Şöhret insanın içten içe yüzünü kemiren bir maskedir,” diyor başka biri de. Bir kadın. Hanım Kız’ın bu kadar ilham verici bir söz edebilecek olması dahi düşünülemez.

Anna kımıldanıyor. İsmi ni mırıldanmaya devam ediyorum: “Anna, Anna.” Aklıma gelen tek şey bu. Benim beşik sallama tarzım da böyle. Hem söylerken ismi bana bile işliyor. Başarılı bir teknik, diye düşünüyorum. Hissediyorum. Bir ağırlık geliyor ve azalarak bitiyorum.

Sonra her şeyin üstü örtülüyor. Uğultuların şiddetinden anladığım kadarıyla restoranda artık daha az kişi var. İçim mi geçmiş ne? Görünüşe göre bir anlık da olsa dalmışım. Genel müdür M. Hill’in hesap makinesinin sesini duyuyorum. Gün sonu. Her akşam ya da gece olduğu gibi hesap yapmak için aşağıya inmiş. Üstünde şık bir bluz ve saçları sade bir şekilde toplanmış halde, yanında da artık yirmi dört yaşında olan oğlu K. Hill’le birlikte iki kat merdiven iniyor. Sütun’un arkasında yer alan her zamanki iki kişilik masaya geçip oturuyorlar. Oğlan da eski usulle nasıl ciro yapıldığını öğreniyor.

Kulağım içeride. Sırayla ne olup biteceğini çok iyi biliyorum. Genel Müdür’e bir kadeh Niepoort verilecek, tıpkı Dul Knipschild gibi ve bu kadehe mentollü ince bir sigara eşlik edecek. Genelde kadehle kül tablasını hesap makinesinin iki yanına koyan ben olurum ama şu an buradayım, bu hücrede tıkalı kaldım ve emekleyerek dışarı çıkmak için biraz geç oldu. Bu saatte emekleyerek duvardan çıkmak gerçekten çok tuhaf olurdu.

Küçük bir demir döküm el şeklinde antika kül tablası, külü avucuna dökebilmeniz için size doğru uzanmış gibi duruyor. Sigara izmaritlerinden leş gibi koktuğu için Bar

Sorumlusu'nun göz kulak olduğu kalabalık içki raflarının hemen berisindeki “şişko” aynanın yanında duran çanak çömleklerden birinin arkasında saklı tutuluyor. Şimdi de Bar Sorumlusu'nun ardı ardına şişeleri indirdiğini ve silip tekrar geri koyduğunu duyuyorum. Genel Müdür'ün şahsi kül tablasının nerede tutulduğunu benden başka bilen kimse yok mu gerçekten?

M. Hill, hesap makinesinin sol tarafına günün tüm kasa fişlerini, sağ tarafına da büyük defterini koyuyor. İtinayla gelirleri hesap ediyor. Boyalı tırnaklarıyla tuşlara basıyor. Her ekleme yapışında hesap makinesinin zırlıtısını duyuyorum. Üstünde miktarların yazılı olduğu uzunca bir kâğıt şerit ortaya çıkıyor. Hesap tamamlanıyor. Sonra da çıkan rakamlar büyük deftere geçiriliyor. M. Hill'in sigarası çok da fazla nefes çekilmeden kül tablasında yanıp kül oluyor.

Her gece işte böyle oluyor: M. Hill hesap makinesiyle gelip bir oturdu mu, iş bitmiştir. O zamana kadar en uyuşuk müşteri bile toparlanmış oluyor. Vestiyerden montlarını, ceketlerini, paltolarını alıyorlar. Şapkalar bu aralar pek kullanılmıyor ama zaman zaman görünmekten de geri kalmıyorlar; inanılır gibi değil ama Pedersen hâlâ o tuhaf şapkaları uzatmak zorunda kalıyor, şapkalar kafaya geçiriliyor ve gecenin karanlığında gözden kayboluyor. Geriye Şef Garson kalıyor, kılı kırk yararak her şeyin olması gerektiği yerde olup olmadığından emin oluyor. Her şeyin sıfırlanması gerek. Bu son sıfırlama konusunda çok hassastır.

Anna hâlâ uyuyor, diye tahmin ediyorum. Hareket etmiyorum. Kıpırdamadan durmam lazım. Karanlıkta dirseğin üstündeki

eski duman deliğinden karşıdaki sinemayı ve onun da ötesindeki tiyatroyu görüyorum, eskinin meşhur buluşma yerleri. Eğer kafamı duvarın sağına doğru kaldırırsam bizim tabelanın uç kısmını bile görebilirim. Tuhaf bir şekilde tabela alt ve üst kısım olmak üzere iki parçaya bölünmüş. Girişin bir ucundan öteki ucuna kadar uzanıyor ve parlak turuncu Skyros mermerinden yapılmış dört ince sütun tarafından destekleniyor. Yıllardır böyle, dev bir Avrupalı sürüngen gibi çaprazlamasına yükseliyor. Ön cephenin Adolf Loos-vari bir havası var ama Loos-öncesi olduğu kesin; daha acemice ve köylü işi.

İnecek nur için reklam verir gibi dışarıdan aydınlatılan kilise pencerelerinin aksine tabela boyunca duvarın gerisine doğru bir iç açıklık var. Bu da her akşam restorandaki ışığın tabeladan yansıyarak sokağı aydınlatmasına yol açıyor. Tabela bir bakıma donuk bir ışık kutusu görevi üstleniyor. Bu efekti yaratan iki tavan lambasının sorumluluğunuyorsa vestiyer görevlisi Pedersen üstleniyor. Gece eve giderken onları da söndürüyor.

Üst panelde gösterişli bir kurşun desenle bölünmüş oniks taşlarından koyu levhalarla çevrili soluk beyaz hatlarla *Hills* yazıyor; yani genel olarak vitraylı bir pencerede kurşunlu cam görüntüsü diyebiliriz. Alt panelse eğimli bir kutu, normalden büyük bir dolap gibi beyaz, mavi ve kırmızı düz çizgilerle *Hills* yazısının etrafını çevreliyor. Buradaki cam parçaları yeşil, sarı ve pembe renklerden oluşan benekli bir tipografi meydana getiriyor. Yani, bir başka deyişle, restoranın adı tekrar ediyor ve biri diğerinin üstüne gelecek şekilde bir kopyalama görüyoruz: *Hills Hills*. Kekeliyormuş gibi adeta.

TEŞEKKÜRLER

Gardar, Marie & Lilja

Oyvind Ellenes

Ingeri Engelstad

Niclas Salomonsson

Gardar Eide Einarsson

John Kelsey

Katharine Burton

Leander Djonne

Halvor Ronning

Richard Oistad

Peter Amdam

Tonya Madsen

Knut Faldbakken'e teşekkürler.